

M

Tutkimukset Maarian Kärsämäen Ristinpaltan kivikautisella asuin-
ja rautakautisella kalmistopaikalla vuonna 1952.

Kertomukseen liittyvät esineet n:o 13075:1-2027,
113 karttaa ja valokuvia 135.

Kaivaukset rautatienalueella.

Vuoden 1952 kaivaukset rautatienalueella liittyvät välittömästi parina edellisenä kesänä suoritettuihin tutkimuksiin. Paljastettu alue käsitti n. 1200 m². Itään päin kaivaus ulottui valtionrautateiden hiekkakuoppaan, lännessä ja pohjoisessa tuli vastaan löytököyhä alue, jossa kaivausten jatkaminen katsottiin tarpeettomaksi sen jälkeen kuin koeojalla oli todettu esihistoriallisten löytöjen tuntuva väheneminen tai loppuminen. Maanlaatu oli jatkuvasti samanlaista kuin edellisinä vuosina paljastetuilla alueilla. Hieno, kivetön hiekka oli vallitsevana; syvemmillä oli toisin paikoin hiesua tai ohut savikerros. Luontaisia kiviä ei yleensä ollut paikalla. Kulttuurimaa, siihen luettuna myöhäinen peltomulta, oli runsainta kaivausalueen alaosassa, oheten sieltä käsin jatkuvasti luodetta kohden. Ylemmänä rinteessä pisti hiekka näkyviin heti ohuen multakerroksen alta. Vesi on ajanmittaan kuljettanut peltomultaa alemmas, ja pintakerroksen siirtymistä ovat varmaankin edistäneet kyntö- ym. maanmuokkaus-toimenpiteet. Myöhäisen viljelyksen jäljiltä kulki XV ruutua pitkin täytetty pelto-oja. Myös tämän vuoden tutkitulla alueella oli jäännöksiä sekä kivi- että rautakautisesta asutuksesta. Kummankin aikakauden muistot rajoittuivat rinteeseen samoille kohdille. Alueen lukuisista kiveyksistä oli nytkin vaikea päätellä, mitkä ovat kivi- mitkä rautakautisia. Rautakautiset haudat rajoittuivat ensi sijassa tutkitun alueen alaosiin, ylempänä rinteessä ei ilmaantunut ai-noakaan hautaa. Nuorin haudoista oli muita korkeammalla, ilmiö,

jonka totesimme jo vuoden 1950 kaivausten yhteydessä. Kaivausalueen kaakkoisreuna, joka lankesi yhteen hiekkakuopan reunan kanssa, oli hiekkaa otettaessa laskenut jonkin verran.

Kaivauksissa pyrittiin paljastamaan mahdollisimman laaja ala yhdellä kerralla. Ruokamulta poistettiin rohkeammin ja esihistorialliseen kulttuurimaahan tultaessa ohennettiin viillosta pariin kolmeen cm. Näkyviin tulleet kivet jätettiin paikoilleen, samaten haudat, joiden paljastukseen käytettiin pientä muurarin kauhaa. Tärkeimmät löydökset ja niiden punnitusluvut merkittiin kartalle. Kivi-iskokset otettiin ruuduttain talteen ilman tarkempia merkintöjä, samoin meneteltiin tavallisesti saviastioiden kanssa, vain siinä tapauksessa, että saviastianpaloja tuli runsaasti yhdestä kohdasta, merkittiin ne punnituslukuineen kartalle. Yleispunnitus suoritettiin ensin maanpinnalta ennen kaivauksia, sitten esihistoriallisen kulttuurimaan alkaessa, mikäli se voitiin todeta, ja lopuksi kulttuurimaan pohjalta. Kuoppien ym. kiinteiden muinaisjäännösten kohdalla suoritettiin punnitus toisin.

Vuoden 1952 rautakautiset haudat olivat rautatienalueella kaikki polttohautoja ja rakenteeltaan ns. urnahautoja. Itse urnasta oli jällellä joko saviastia tai puuastiaan viittaava hartsirengas. Eräissä haudoissa oli pelkästään rovionjätteitä. Todennäköistä on, että näissäkin on ollut puu- tai jostain muusta orgaanisesta aineesta tehty astia rovionjätteidensä suojana. Varsin monessa tapauksessa oli haudan katteenä, toisinaan myös pohjassa, kiviä, ehkäpä jonkinlaisena hautakammiona. Punaiset hiekkakivilaatat olivat enemmistönä, mutta joskus saattoi olla pyöreitäkin kiviä.

Hauta 1 oli ilman astiaa. Rovion jätteet oli pistetty n. 50 cm halkaisijaltaan olevaan kuoppaan. Kuopan läpimitta oli pohjasta n. 35 cm. Rovionjätteitä oli n. 8 cm:n paksuudella. Esineitä ei haudassa ollut. Palaneita luunsiruja oli n. 230 gr (13075:128). (Haudasta on 2 karttaa ja valokuvat n:o 20-21).

Hauta 2 oli astiahauta. Hartsitiivistettä oli soikeahkossa kehässä (13075:130). Astian koko oli ollut n. 30 x 40 cm. Itse kuo-

pan läpimitta oli n. 50 cm. Jätteitä oli n. 13 cm paksuudelta. Hartsirenkaan muoto viittaa selvästi puuvakkaan. Hautakuopassa oli myös kaksi saviastianpalasta (13075:129), mutta ilmeisesti ne ovat peräisin samalla paikalla olleesta kivikautisesta asuinpaikasta. Haudassa ei ollut esineitä. Palaneita luita oli n. 100 gr. (Haudasta on 1 kartta ja valokuva n:o 22).

Hauta kolme on ympäröinyt lähemmäs 50 cm leveä ja jotakuinkin saman syvyinen tumma kehä, josta oli säilynyt lähes puolet eli 140°. Hauta ei ollut aivan kehän keskipisteessä, kuten paraiten säilyneessä v. 1927 paljastetussa kehähaudassa. Samanlaisia kehäjätteitä todettiin myös vuosien 1950-1951 kaivauksissa useita. Hautakuoppa oli epäsäännöllinen, Rovionjätteet, joita oli 5 cm:n paksuudelta, oli pantu hautaan puuastiassa. Tästä oli osoituksena hartsitiiviste (13075:134). Astian muoto oli enemmän soikea kuin edellisessä haudassa (ks.karttaa). Luita oli 670 gr (13075:135). Sulanut pronssipala (13075:133) oli ainoa merkki esineistä. Hiiltä ja nokea ei haudassa ollut lainkaan. (Karttoja 2 ja valokuvat n:o 23-27).

Hauta 4 oli kiviasetelman peittämä, johon rovionjätteet oli ~~kätketty~~ hartsilla tiivistetyssä puuastiassa. Hartsinpalaset 13075:137-146. Kivilaattoja oli parissa kerroksessa. Luunmuruja oli aivan pienellä alalla. Käyrähamarainen veitsi (13075:136) oli haudan ainoa löytö. (Karttoja 5, valokuvia n:ot 28-34,110).

Hauta 5 oli myös kiviasetelmahauta, johon rovionjätteet oli pantu niinkään hartsilla tiivistetyssä astiassa. Hartsinpalaset (13075:147) huomattiin vasta museossa palaneiden luiden (13075:148) seassa, joten astian muoto jäi kaivauspaikalla selvittämättä. Luualue rajoittui haudan keskustassa olleiden kolmen kiven alle. Esineet puutettiin tästäkin haudasta. (Kartta ja valokuva n:o 111).

Hauta 6 oli ilman minkäänlaista ulkonaista merkkiä. Se havaittiin vasta, kun esineet tulivat näkyviin. Vaaleassa hiekassa ei voitu erottaa edes hautakuoppaa. Palaneet luunsirut (13075:155)

olivat etupäässä kilvenkupuran alla. Miekka oli keskeltä taivutettu ja sen sisäpuolelle asetettu keihäänkärki ja kilven poikkirauta sekä sen päälle kilvenkupura (13075:149-152). Haudan piiristä löytyi vielä piikivenlastu ja saviastianpaloja n. 24 kpl. (13075:153-154), mutta nämä lienevät tässäkin tapauksessa paikalla olleesta kivikautisesta asuinpaikasta. (Kartta ja valokuvat n:o 112-113).

Hauta 7 oli hyvin nokipitoinen. Sen ympäristössä oli laaja epäsäännöllinen kiveys, jonka kuulumisesta hautarakennelmaan ei voi olla varma. Luualue oli niinkään epäsäännöllinen, soikeahko. Luita ja nokipitoista maata oli n. 40 cm paksuudelta. Haudan piiristä tavattiin 7 saviastianpalasta (13075:157) ja pari palaneen saven murusta (13075:156). Niiden kuuluminen hautaan on luonnollisesti kyseenalaista. Palaneita luunsiruja oli n. 90 gr (13075:158). (Haudasta 3 karttaa ja valokuva n:o 36).

Kahdeksannen_haudan puuastiasta oli jällellä joitakin hart-sitiivisteen paloja (13075:160). Luukasan muodosta päättäen astia oli ollut pyöreä. Hautaa peitti hajanainen kiviasetelma, joka lankesi vain osittain luualueen kohdalle, mutta siitä päättäen, että kivet olivat punaista hiekkakiveä, jota harvoin esiintyi täällä kivikautisissa kiveyksissä, oli kiveys rakennettu haudan katteeksi. Palaneita luita (13075:161) oli poikkeuksellisen paljon, 1 kg 160 gr. (2 karttaa ja valokuvat n:ot 37-39).

Haudassa_9_ oli punakivilaattoja parissa kerroksessa muodostaen melko yhtenäisen, säännöllisen asetelman. Haudan syvyys oli lähemmäs 50 cm. Luualue alkoi heti katekivien alta ja jatkui pohjaan saakka. Esineiden syvyudessa oli kerros pieniä kiviä. Esineet (13075:162-173), jotka sijaitsivat haudan pohjalla, olivat sotilaan varusteita, käsittäen kilven osia, keihäänkärjen ja ison käyrähamaraisen puukon. Palaneita luunsiruja oli kaikkiaan 1 kg 100 gr, näistä oli kilvenkupuran sisässä 120 gr. (Karttoja 6, valokuvia 40-45, 114).

Hauta_10_ oli rakennettu osapuilleen samalla tavalla kuin edellinen hauta. Kiviä oli siinäkin parissa kerroksessa. Kiveys

ei tässäkään langennut tarkalleen haudan päälle, vaan suurin osa oli varsinaisen haudan ulkopuolella. Varmaa kuitenkin on, että se on rakennettu myöhemmin kuin haudaus on toimitettu. Pohjassa oli tässäkin pienistä kivistä tehty asetelma. Luita oli suppealla alalla n. 950 gr (13075:175). Haudan ainoa esine oli n. 15 cm pitkä käyrähamarainen puukko (13075:174). Joitakin hiilenpalasia oli tässäkin haudassa (13075:176), kuten yleensäkin polttohaudoissa. (Karttoja 7 kpl. ja valokuvat n:ot 46-49, 115).

Vuoden 1952 kaivauksien monista kiveyksistä oli, kuten yllä huomautettiin, vaikeata päätellä olivatko ne kivi- vaiko rautakautisia. Alueen useat liedet, joista jotkut olivat erikoisen laajoja ja syviä, kuten esim. ruuduissa XXVI-XXVII:12-13, voi nim. olla minkäaikaaisia tahansa, vaikka lähinnä otaksuisi niiden olevan kivikautisia. Edellä mainittu liesi oli rakennettu kuoppaan. Samankaltaisia kuoppaliesiä todettiin pari v. 1950 kaivauksissa ja 1 sellainen oli myös Jokelan tontilla v. 1952 paljastetulla alueella. Erikoista näissä liesissä oli myös noen runsas esiintyminen. Ruuduissa XXVI:5-6 oleva soikea kiveys muistuttaa rautakautista ruumishautaa, jollaisia on aikaisemmin tullut päivänvaloon v. 1927, 1950 ja v. 1952 myös Jokelan tontilla. Tosin ko. asetelmasta ei ilmennyt mitään hautaan viittaavaa, mutta ei myöskään mitään sellaista, josta voisi päätellä sen olleen lieden. Löydötön oli niinikään v. 1950 paljastettu soikea kiveys. Kaivausalueen kaakkoisosan laajan kiveyksen otaksuisin kuuluneen johonkin rakennukseen. Tämänkään iästä on vaikeata sanoa mitään varmaa. Pitäisin sitä kuitenkin lähinnä rautakautisena, koska tämänkaltaisia asunnonjätteitä ei tunneta kivikaudelta.

Hauska kiinteä jäännös oli ruuduissa XVII-XVIII:28-29 paljastunut kaivo. Se on täytetty historiallisella ajalla, ehkäpä ver-raten myöhään, kivillä ym., päätellen siitä, että siinä oli myöhäisiä lasin ja porsliinin palasia. Otaksuttavasti veden vaikutuksesta oli täytemaa muuttunut savimaiseksi. Jonkin matkaa kaivoa tyhjentämällä

alkoi siihen kertyä vettä siksi runsaasti, että sen tyhjentäminen alkoi olla vaikeata. Sitä vaikeuttivat lisäksi kaivossa olevat isot kivet. Ihmettelyä herätti se, että kaivoon kerääntyi vettä, vaikka se sijaitsi lähellä syvän hiekkakuopan reunaa. Kaivon ikä on luonnollisesti arvailun varassa, mutta asemansa vuoksi otaksuisi sen olevan esihistoriallisen.

Ajaltaan epämääräisiä ovat myös kaivausalueen lukuisat tummaa maata sisältäneet ympyrät, juovat ym. Aikaisemmin oli jo puhe haudan kolmen ympärillä olleesta kehästä, joka ilmeisesti liittyi ko. hautaan. Muut tummat alat ovat myös jollain tavalla kuuluneet esihistorialliseen kiinteään asutukseen. Niiden merkitys jää toistaiseksi arvoitukselliseksi.

Kaivaukset Jokelan eli Kutomon ja Punomon tontilla.

Myös Jokelan eli Kutomon ja Punomon tontilla v. 1952 suoritetut kaivaukset liittyivät edellisenä vuonna samalla tontilla paljastettuun alaan. Ruudutuksessa ei vain voitu jatkaa edellisenä vuotena alotettua järjestystä, vaan oli otettava käytäntöön kokonaan uusi. Kaivaukset keskittyivät nyt ent. Jokelan päärakennuksen (= Kutomon ja Punomon virkailijoiden asuinrakennuksen) kaakkois- ja eteläpuoleiselle tutkimattomalle alalle (valokuva 1). Kaikkiaan paljastettiin 174 m². Tutkimusten yhteydessä ilmeni, että ruudut I-IV:1-8 oli aikaisemmin suurelta osalta pengottu. Vanhemmat paikkakuntalaiset, niiden joukossa Jokelan poika, joka asuu kylässä, tiesivät kertoa, että tästä kohdasta oli ajettu hiekkaa, olipa paikalla ollut vähäinen hiekkakuoppakin. Myöhemmin se oli täytetty jätteillä. Mainittujen ruutujen luoteispäähän lankesi ainakin osittain 1920-luvun alkupuolella tutkittuja alueita. Joka tapauksessa paikka oli siksi hävitetty, että kaivaukset eivät tällä kohdalla johtaneet mihin-

kään tulokseen. Ruuduissa I-IV:9-12 oli esihistoriallinen kulttuurimaa jällellä. Edellisenä vuonna oli näistä ruuduista ajettu peltomultakerros puutarhamaantäyteeksi, joten kartalle merkityt pinnan punnitukset eivät siis ole alkuperäisen pellon pinnasta, vaan läheltä esihistoriallisen kerroksen yläpintaa. Täällä olivat kiveyksetkin säilyneet koskemattomina. Melkoisen laaja kiveys paljastui ruuduista II-III:12 (valokuva 107). Yksinäisiä isoja kiviä paljastui kaivausalueelta sieltä täältä. Näiden tarkoitusta ja käyttöaikaa on vaikeata määrätä.

Jokelan tontilta paljastui kaksi hautaa, toinen ruumis-, toinen polttohauta. Edellinen (kartta ja valokuvat n:o 102-103) oli lähes pari metriä pitkä ja yksi metri leveä. Suunta oli likimain kaakko-luode. Haudan kaakkoispäässä oli soikea pyöreäkivinen latomus. Kiveyksen luoteispäästä löytyi vartaista punottu pronssinen rannerengas (13075:1), joka paljastettaessa oli yllättävän hauras ja katkesi haudasta nostettaessa. Pronssihomeen ansiosta oli rannerenkaan yhteydessä säilynyt useita paloja (neliniitistä) toimikasta (13075:2-3). Toistaiseksi vanhimmat kankaanjäännökset meidän maastamme. Vainajan luurangosta oli kaikki merkit hävinneet. Tumma, ohut massakerros rannerenkaan syvyydessä oli ainoa jäännös vainajasta ja hänen puvustostaan rannerenkaan ja mainittujen villakangaspalojen ohella. Hauta on vanhemmalta roomalaisajalta.

Polttohauta on merkitty kartalle n:olla 2 (kaksi karttaa ja valokuvat n:ot 104-106). Se oli Kärsämäen kalmistolle ominainen kuoppahauta, jota peitti kolmen kiven ryhmä. Verraten säännölliselle alueelle rajoittuneet palaneet luunsirut oli ilmeisesti pantu maahan puuastiassa. Hartsitiivistettä ei huomattu. Haudassa oli poikkeuksellisen runsaasti hiiltä, josta otettiin muutamia näytteitä (13075:8). Palaneita luunsiruja oli 600 gr (13075:9). Esineitä oli pieni sirppi ja kaksi naskalia (13075:4-6) ja lasimaista massaa, ehkä palanutta helmeä (13075:7).

Rautakautisesta polttohaudesta olivat epäilemättä myös pala-

neet luunsirut (13075:12) ruudussa III:6. Rautakautiselta vaikuttaa niinikään ruudusta II:4 talteenotettu puukko (13075:10).

Kivikautiset irtolöydöt ruuduissa I-IV:1-12 olivat vähäiset. Jonkin verran runsaammin niitä oli Jokelan päärakennuksen ja ulkorakennuksen välillä tutkitulla alueella, merkitty ruuduilla A-I:1-5, a-b. Koskemattomana ei ollut tämänkään alueen esihistoriallinen kerros säilynyt, vaan puutarha- ja pellonmuokkaustöiden yhteydessä oli sen kiinteät jäännökset tuhottu melko tarkasti. Vain jokin tumma läiskä ja yksinäinen kivi sekä kuoppaan rakennettu liesi ruuduissa H:2-3 (valokuvat n:ot 108-109 ja 1 kartta). Jokelan tontti tuli v. 1952 loppuun tutkittua, koska rautatielle viettävä rinne oli rakennuksia pystytettäessä aikaisemmin perusteellisesti pengottu.

Hävittämätöntä esihistoriallista aluetta, niin hyvin kivikautista asuinpaikkaa kuin rautakautista kalmisto- ehkäpä asuinpaikkaakin voi olla vielä jäljellä Kutomon ja Punomon tontilla Jokelan rakennuksen etelä- ja lounaispuolella sekä samoihin ilmansuuntiin v. 1927 tutkittu alasta, joka nykyään on puutarhaistutuksessa ja vihannesmaana. Täältä löydettiin mm. Turun museossa säilytettävät 600-luvun soturin esineet, Jokelasta katsoen ensimmäisen asuinrakennuksen alinta porraskiveä paikalleen asetettaessa. Saattaa olla, että kalmistoa on jatkunut kauem- maksikin rinnettä pitkin Turkuun päin, koska Kutomon/tehtaan ja Punomon kohdalla, maantien toisella puolella on havaittu paksu kerros nokista maata, ja kaivauksissa v. 1927 mukana ollut työmies Salonen kertoi löytäneensä kotinsa perunamaasta kivi-iskoksia. Tämä paikka on suunnilleen Kutomoh ja Punomon vaiheilla, mutta hieman ylempänä rinteessä. Kaivaukset täällä päin ovat ^{tuloksittaan} (sättuman varaisia, koska mäki on melkoisen tarkkaan raivattu.

Helsingissä 27.p:nä maaliskuuta 1953

Helmer Salmo

Helmer Salmo.

RAUTATIENALUE
HAUTAKARTAT

Maaria, Kärsämäki

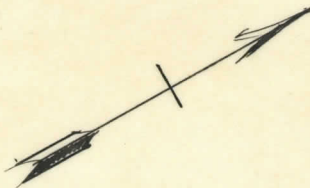
Rautatienalue

Hauta 1.

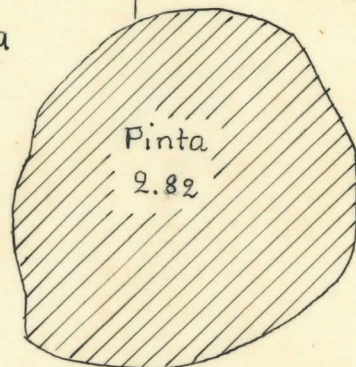
H. Salmo ja U. Salo -52.

1:10

Kartta 1.

Hautakuopan ala
noensekaista
maata, jossa
luunpaloja

26

27

XIX

XX

Maaria, Kärsämäki

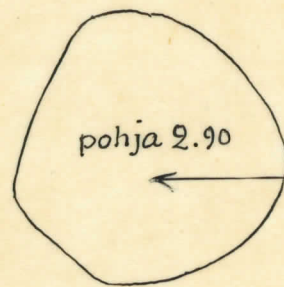
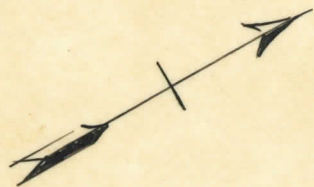
Rautatienalue

Hauta 1.

H. Salmo ja U. Salo -52.

Kartta 2.

1:10

pohja 2.90

pl. 2.85 (keskeltä luv-janokialuetta)

26

27

XIX

XX

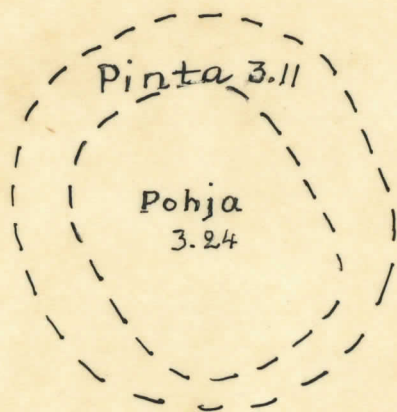
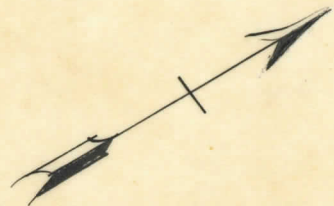
Maaria, Kärsämäki,
Rautatienalue

Hauta 2

H. Salmo ja U. Salo -52

Kartta 1.

1:10

29

30

Maaria, Kärsämäki,

Rautatienalue

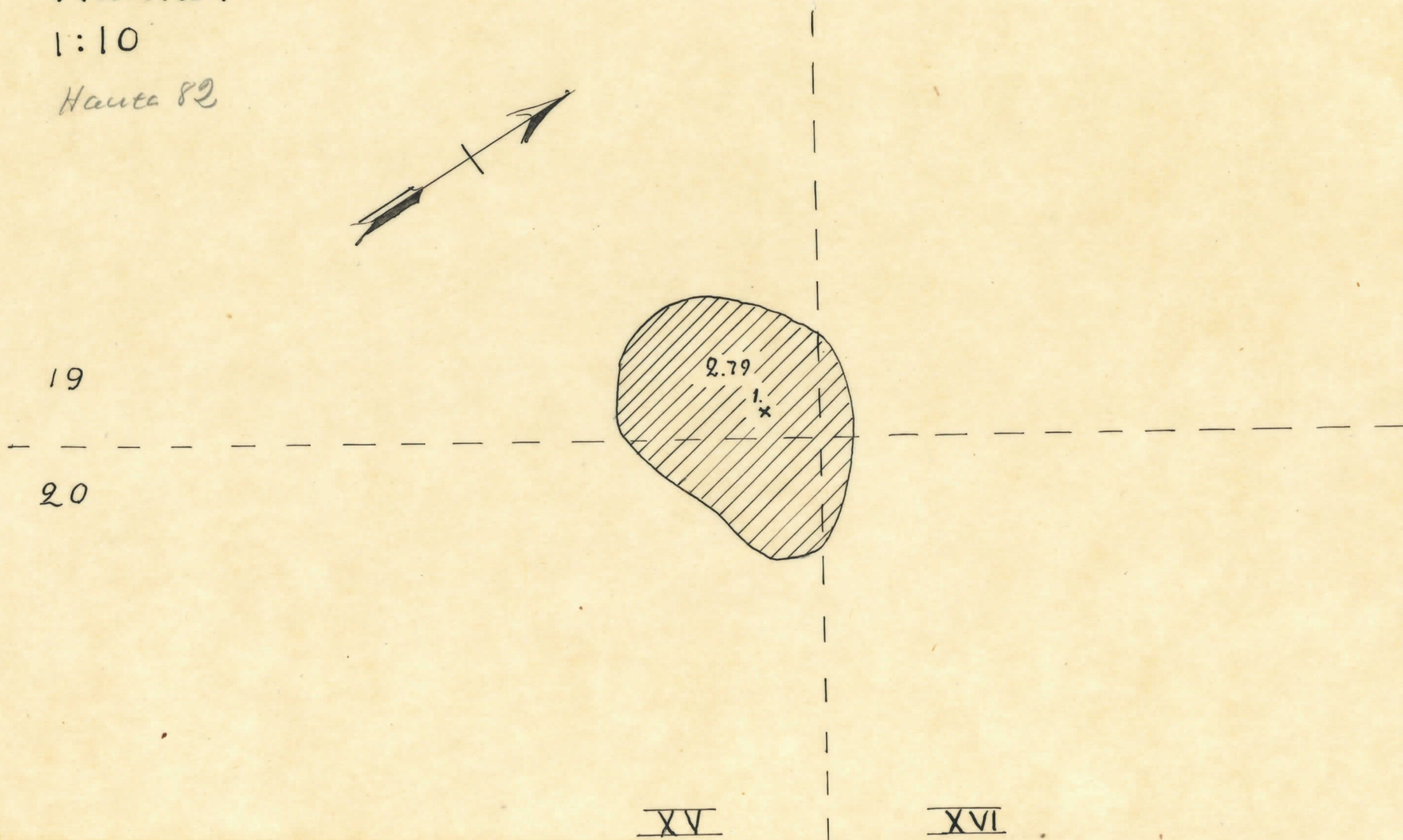
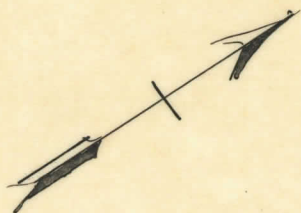
Hauta 3

H. Salmo ja U. Salo - 52

Kartta 1

1:10

Hauta 82

Maaria, Kärsämäki,

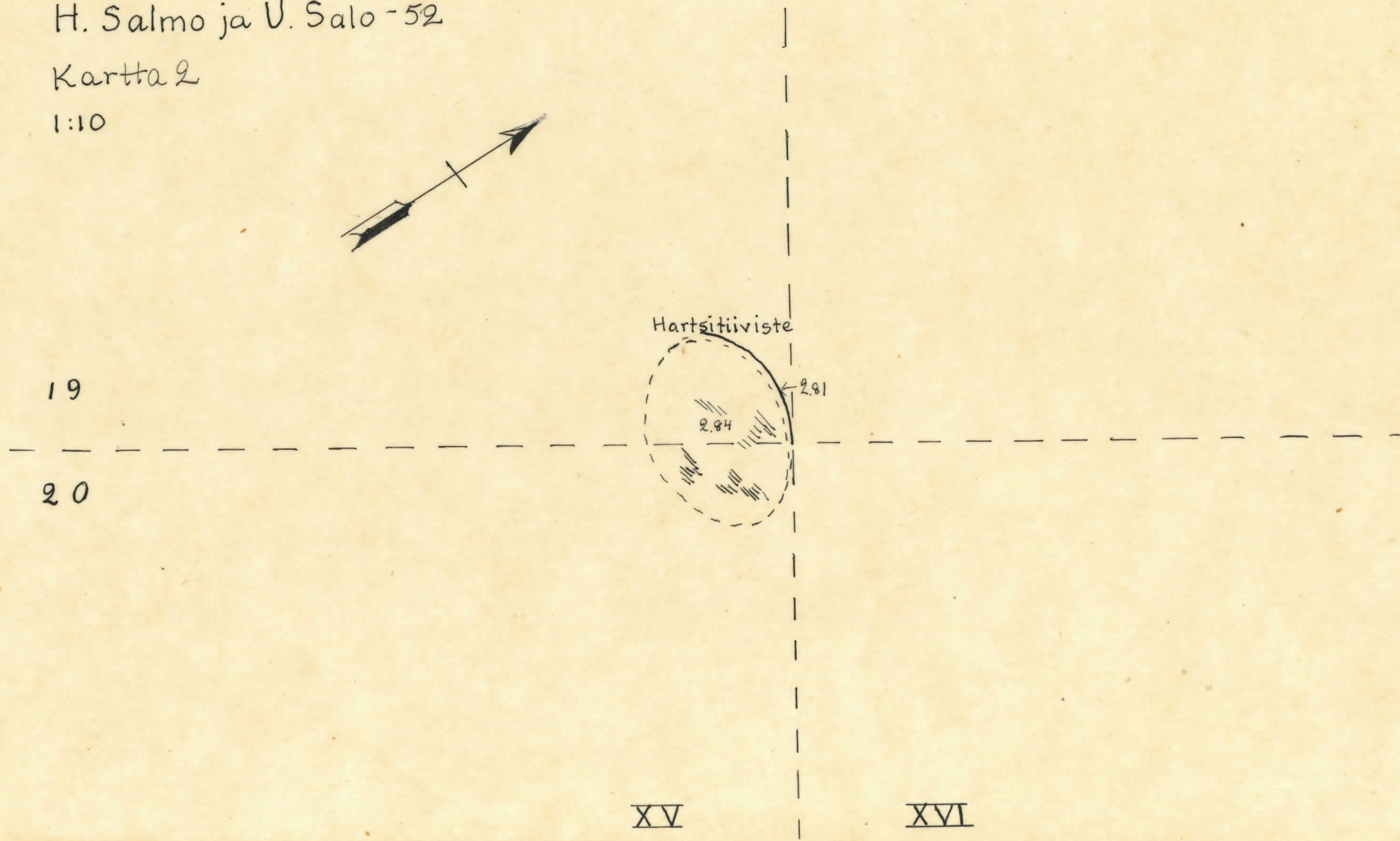
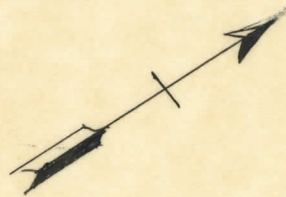
Rautatienalue.

Hauta 3

H. Salmo ja V. Salo - 52

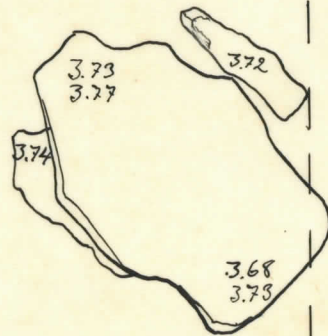
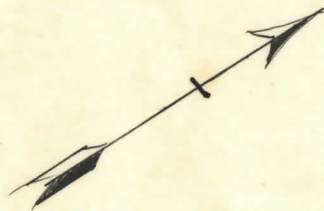
Kartta 2

1:10

30

31

Maaria, Kärsämäki

Rautatienalue

Kartta Ib. Hauta 4.

H. Salmo ja U. Salo -52

1:10

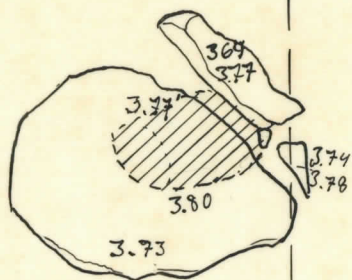
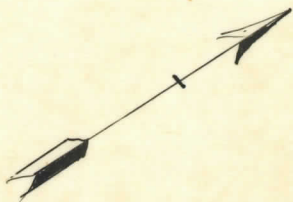
Hauta 83

XV

XVI

30

31

Maaria, Kärsämäki

Rautatienalue.

Kartta II Haata 4.

H. Salmo ja U. Salo -52

1:10

XV

XVI

Maaria, Käsämäki,

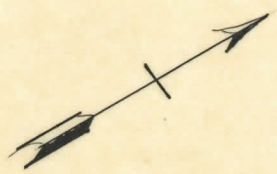
Rautatienalue

Hauta 4

H. Salmo ja U. Salo -52

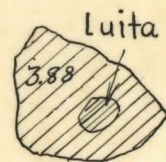
Kartta 3

1:10

30

31

XV

XVI

Maaria, Kärsämäki

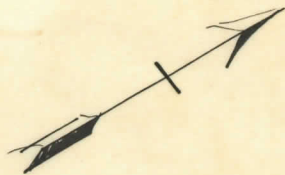
Rautatienalue

Hauta 4.

H. Salmo ja U. Salo -52

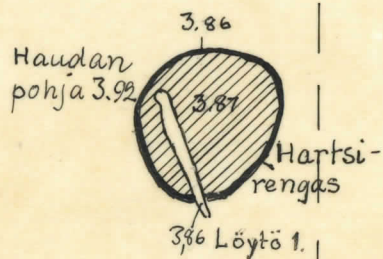
Kartta 4.

1:10

30

31

XV

XVI

Maaria, Kärsämäki,

Rautatienalue.

Hauta 5.

H. Salmo ja U. Salo -52

1:10

----- palaneita luita

haudan pinta pl. 2.14

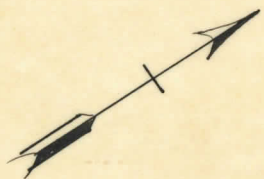
" pohja = kiveyksen pohja

15

15

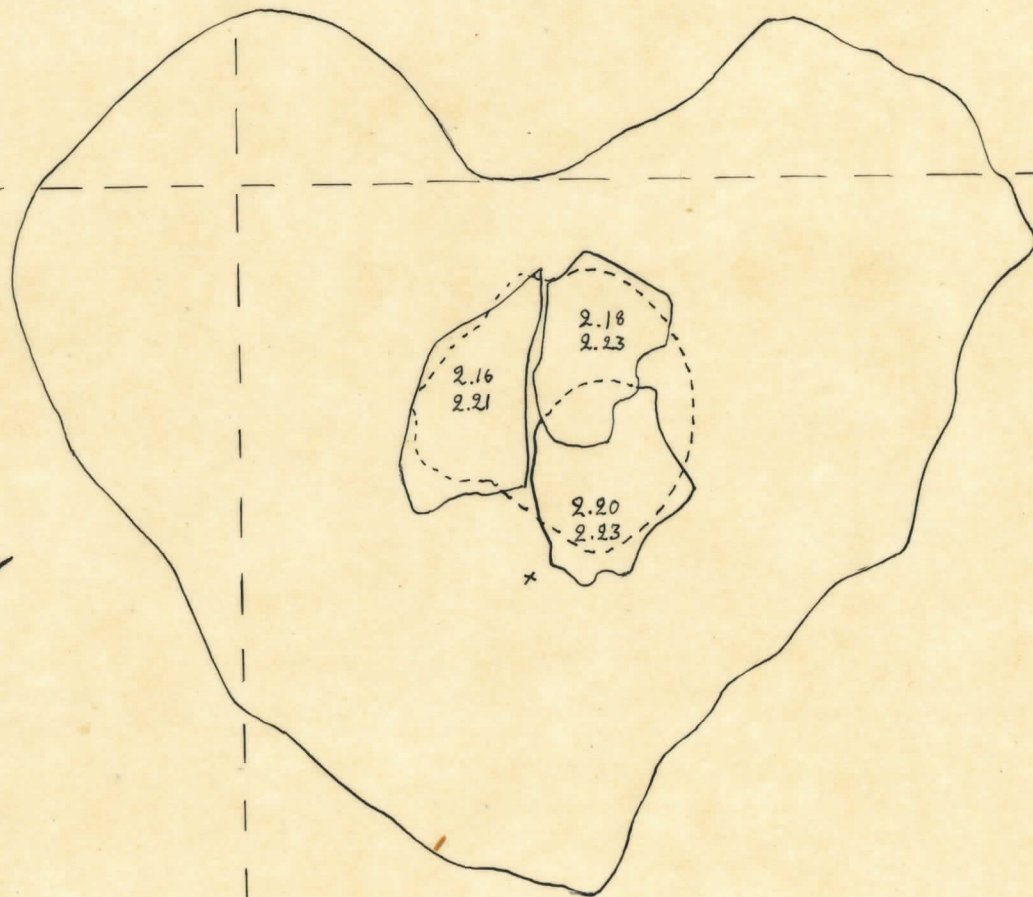
16

16

XVI

XVII

Maaria, Kärämäki,

Rautatienalue

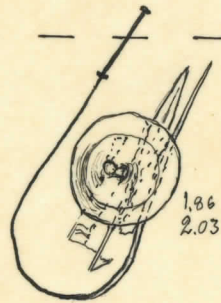
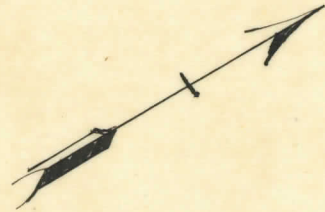
Hauta 6.

H. Salmo ja U. Salo - 52

1:10

12

13

XVII

XVIII

12

13

Maaria, Kärsämäki.

Rautatienalue.

Hauta 7 (Luualueen pinta)

H. Salmo ja U. Salo -52.

Kartta 1.

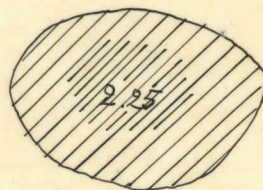
1:10

22

22

23

23

XXII

XXIII

XXIII

XIV

Maaria, Kärsämäki

Rautatienalue

Hautaus (Luualue)

H. Salmo ja U. Salo -52

Kartta 2

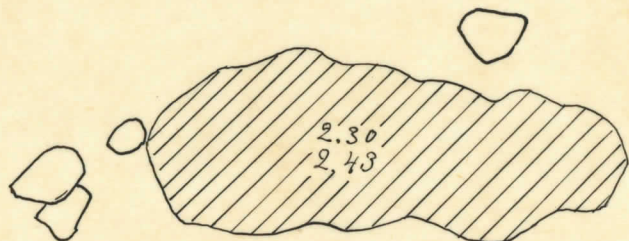
1:10

22

22

23

23

XXII

XXIII

XXIV

XIV

Maaria, Kärsämäki.

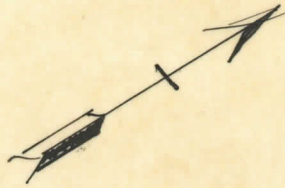
Rautatienalue,

Hauta 8

H. Salmo ja U. Salo -52

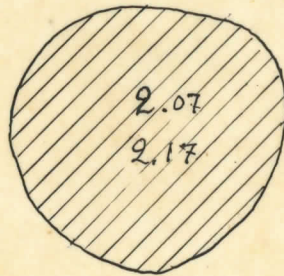
Luualueen pinta

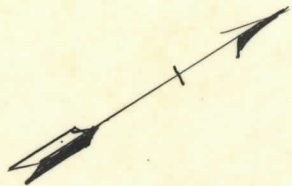
Kartta II.

19 1:10

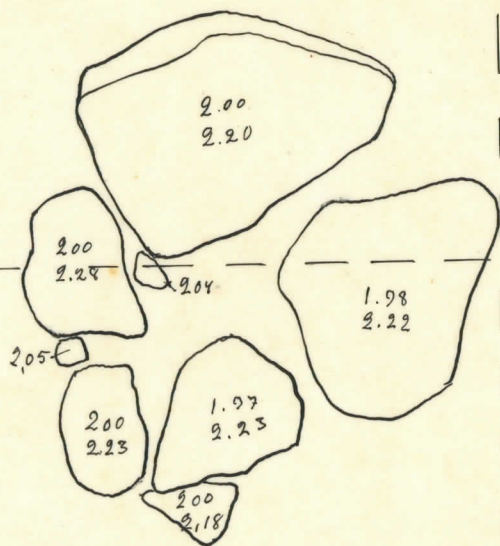
20

20

21

Haura 87
Maaria, Kärsämäki
Rautatienalue
Kiveys, Kartta I. (Hauta 9)
H. Salmo ja U. Salo - 52

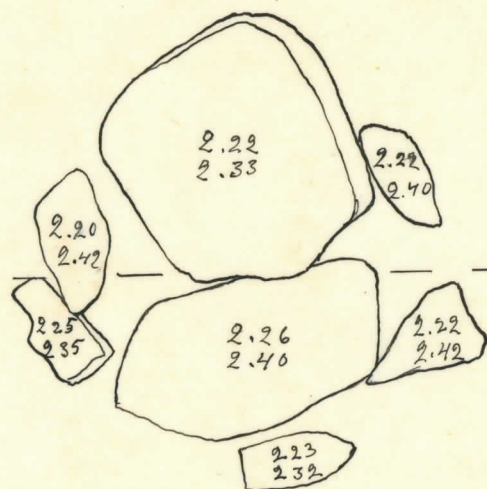
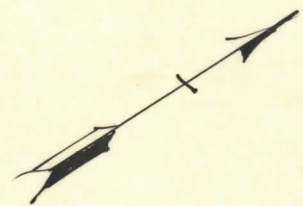
XXII

XXIII

1:10

20

21

Maaria, Kärsämäki
 Rautatienalue
 Kiveys, Kartta II. (Hauta 9)
 H. Salmo ja U. Salo - 52

XXII

XXIII

1:10

Maaria, Kärämäki,

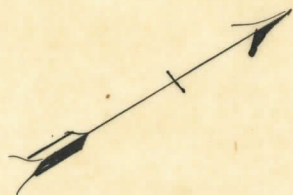
Rautatienalue

Hauta 9. (Luualueen pinta)

H. Salmo ja U. Salo - 52

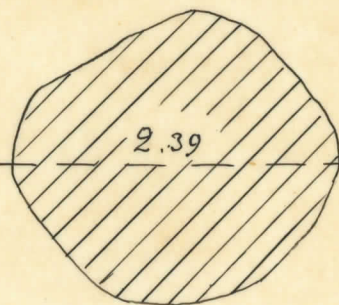
Kartta 3

1:10

20

21

XXII

XXIII

Maaria, Kärsämäki,

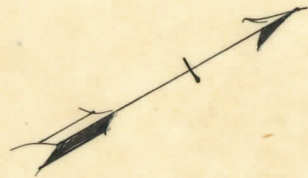
Rautatienalue

Hauta 9

H. Salmo ja U. Salo -52

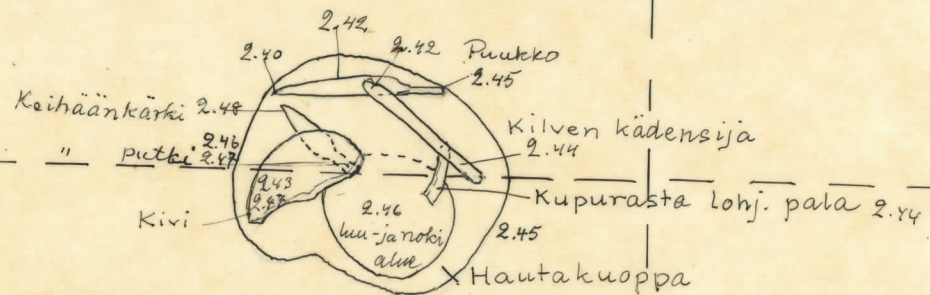
Kartta 4.

1:10

20

21

Maaria, Kärsämäki,

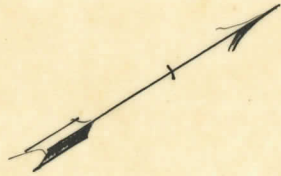
Rautatienalue.

Hauta 9. Kilvenkupura

H. Salmo ja U. Salo -52.

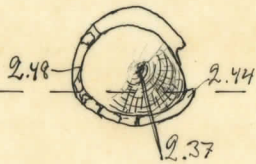
Kartta 5.

1:10

20

21

XXII

XXIII

Maaria, Körsämäki,

Rautatienalue,

Hauta 9.

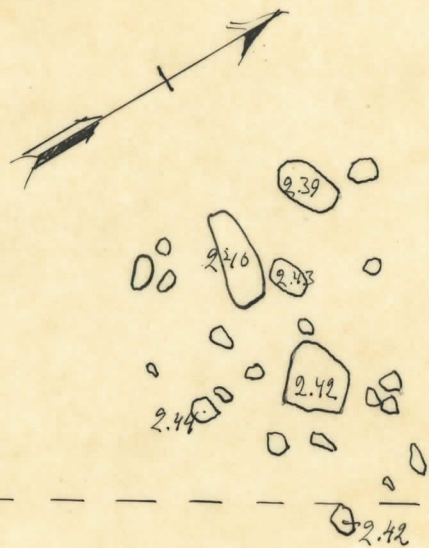
H. Salmo ja U. Salo - 52

Kartta 6.

1:10

20

21

XXII

XXIII

Maaria, Kärsämäki

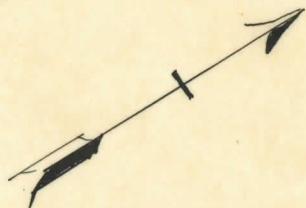
Rautatienalue

Hauta 10

H. Salmo ja U. Salo -52

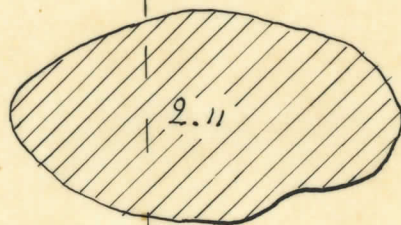
Kartta 1.

1:10

19

20

Maaria, Kärämäki

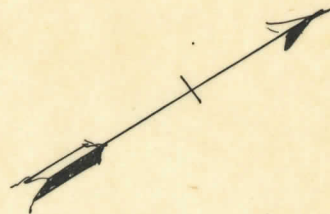
Rautatienalue

Hauta 10.

H. Salmo ja U. Salo -52

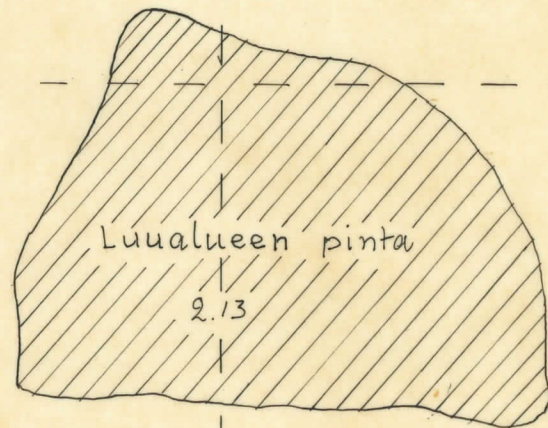
Kartta 2.

1:10

19

20

Kiveyksen kuopanreuna

XXIV

XXV

Maaria, Karsämäki

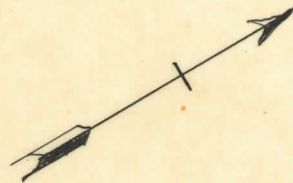
Rautatienalue

Hauta 10

H. Salmo ja U. Salo - 52

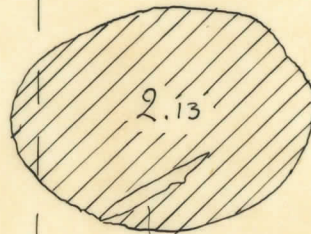
Kartta 3.

1:10

19

20

Veitsi 2.14

XXIV

XXV

Maaria, Käsämäki

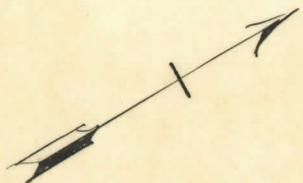
Rautatienalue

Hauta 10.

H. Salmo ja U. Salo -52

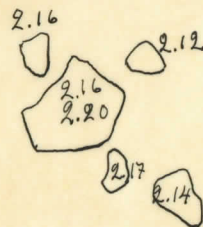
Kartta 4.

1:10

19

20

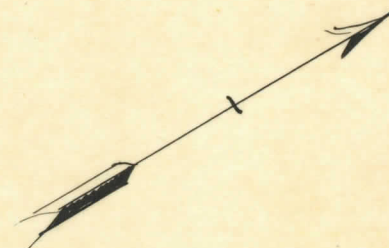
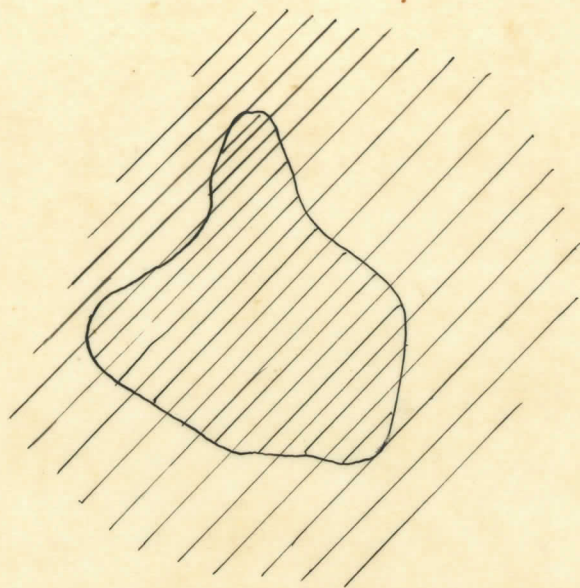

XXIV

XXV

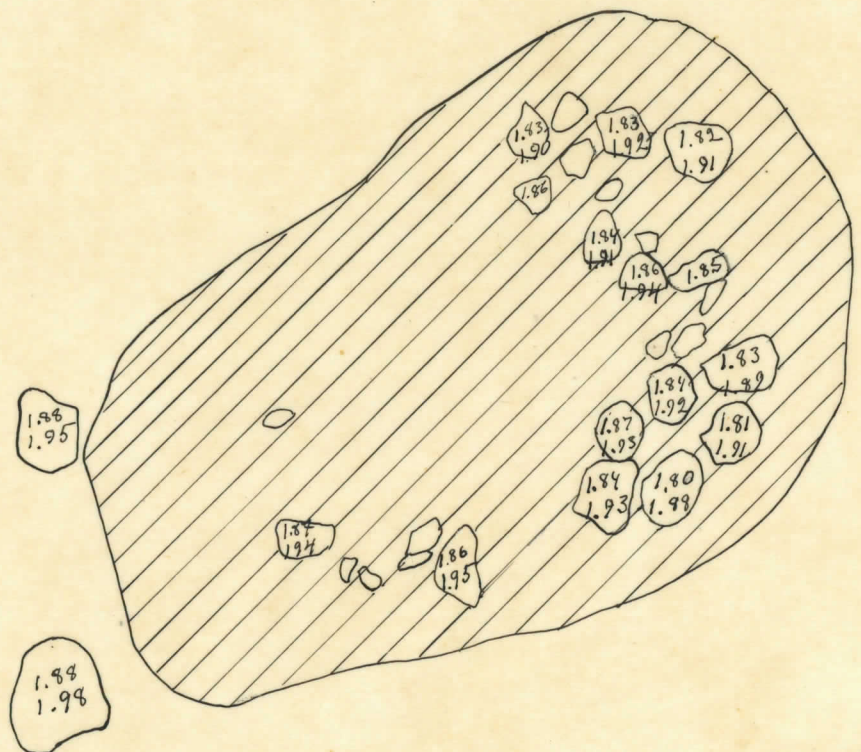
RAUTATIEVALUE
LIESI XIV : 10

9

9

10

10

Maaria, Kärsämäki,
 Rautatienalue.
 Liesikiveys, Kartta I
 H. Salmo ja U. Salo -52
 1:10

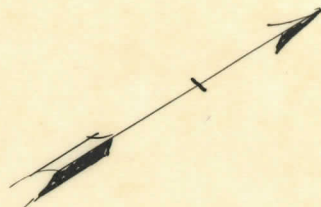
Maaria, Kärsämäki

Rautatienalue

Kiveystä Kartta 2.

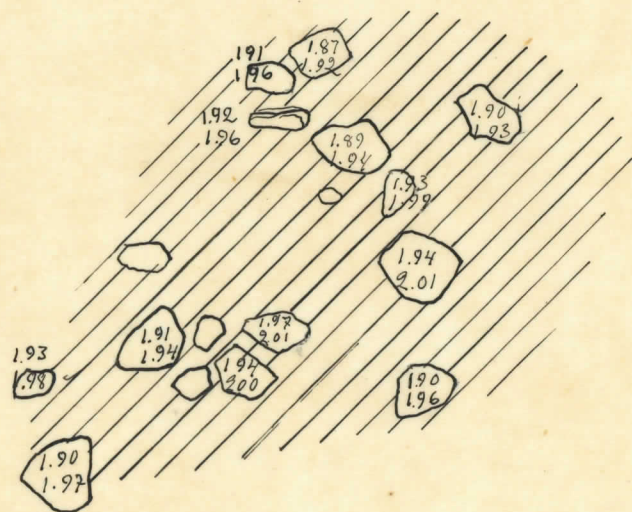
H. Salmo ja U. Salo

1:10

9

10

XIV

XV

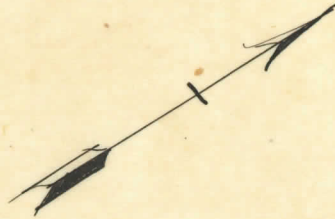
Maaria, Kärsämäki

Rautatienalue

Liesikiveystä, Kartta 3.

H. Salmo ja U. Salo-52

1:10

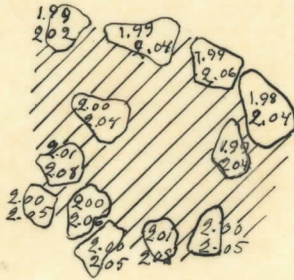

9

9

10

10

XIV

XV

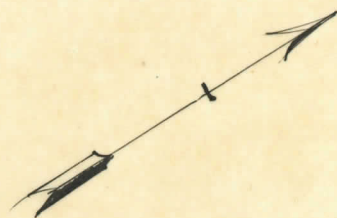
Maaria, Kärsämäki

Rautatienalue

Liesikiveystä, Kartta 4.

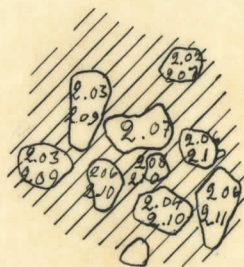
H. Salmo ja U. Salo -52

1:10

9

10

XIV

XV

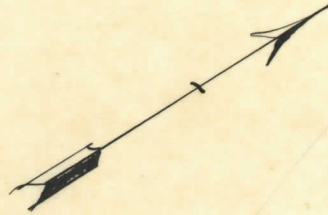
Maaria, Kärsämäki

Rautatienalue

Liesikiveystä, Kartta 5.

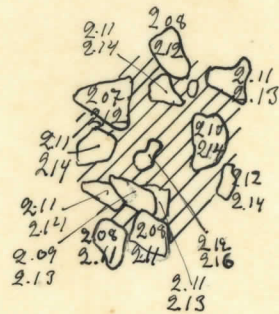
H. Salmo ja U. Salo-52.

1:10

9

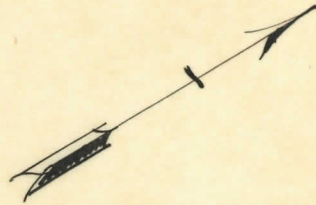
10

XIV

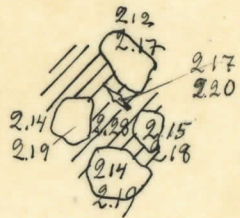
XV

Maaria, Kärsämäki,
Rautatienalue
Liesikiiveys, Kartta 6.
H. Salmo ja U. Salo -59
1:10

9

10

XIV

XV

JOKELA

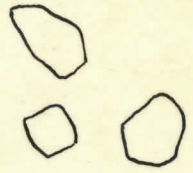
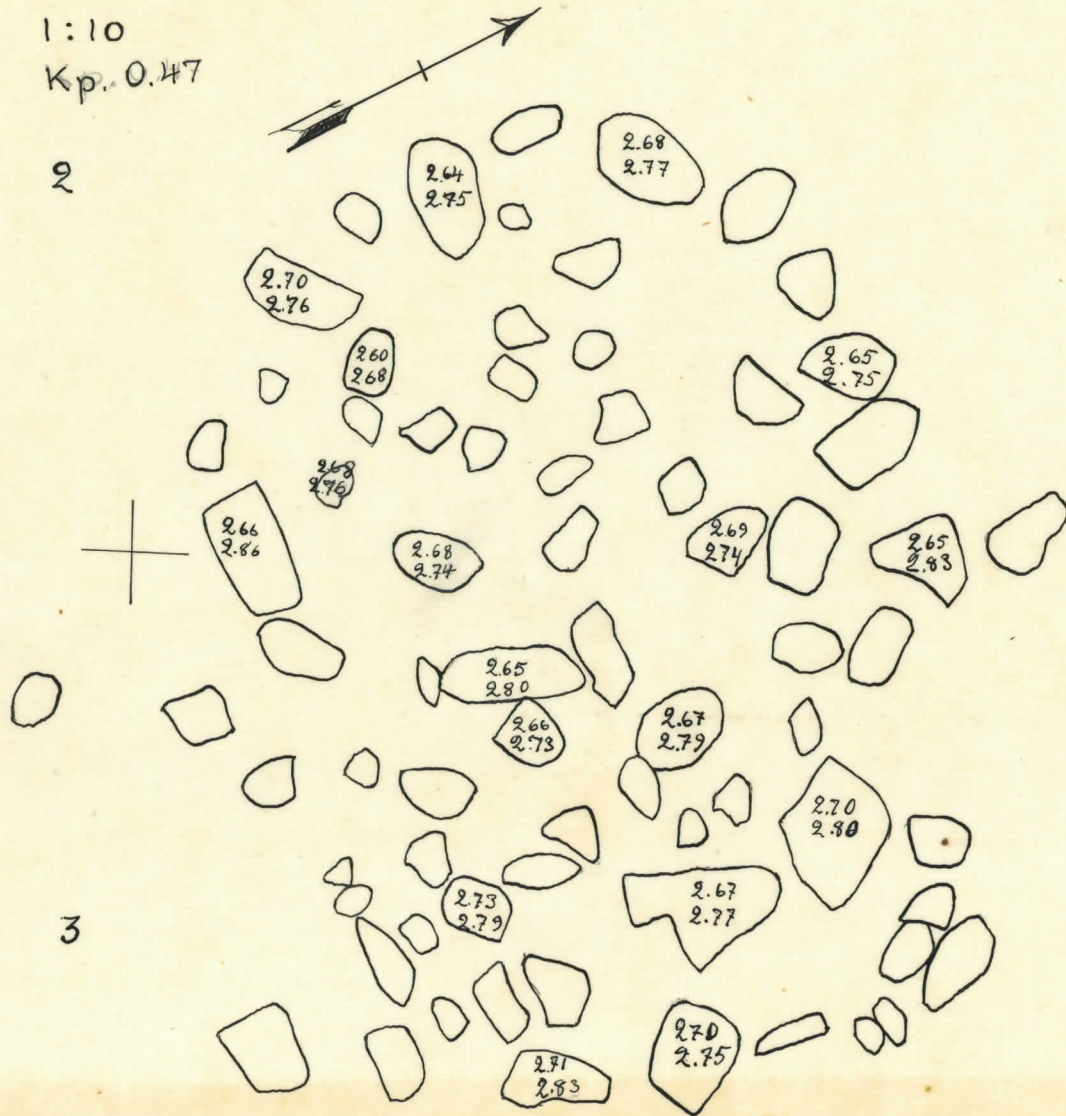
Maaria, Kärämäki, Jokela

Kiveys ruuduissa H:2 - H:3 (Liesi)

H. Salmo, 1952

1:10

Kp. 0.47

Pohjan Pl. 3.22

J

H

9

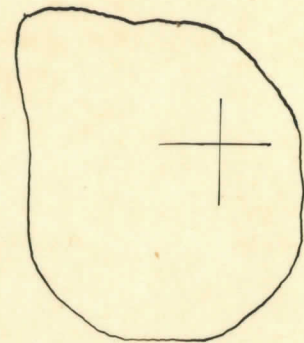
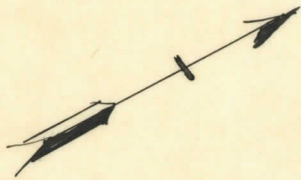
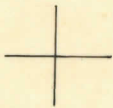
Maaria, Kärsämäki, Jokela.

H. Salmo, 1952

1:10

Kp. pl. 0.47

7

3.01

8

I

Maaria, Kärämäki, Jokela

Kartta 2.

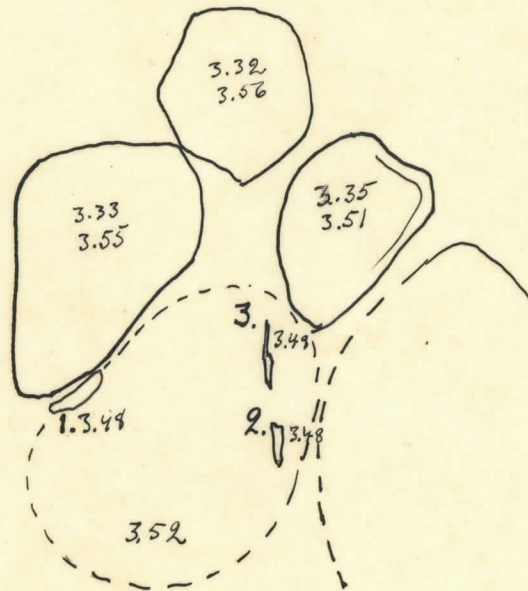
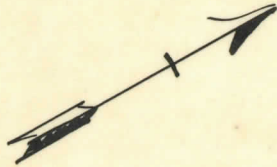
Hauta 2

H. Salmo. 1952.

1:10

Kp. pl. 0.47.

11

12

III

Maaria, Kärämäki, Jokela.

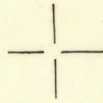
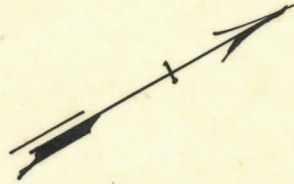
Hauta 2

H. Salmo -1952.

1:10

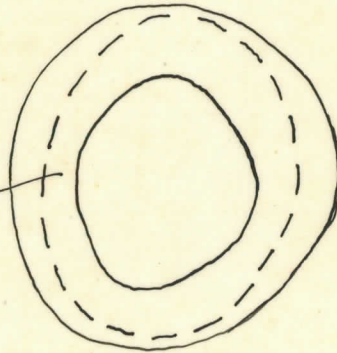
Kp. pl. 0.47

11

3.38

3.44

12

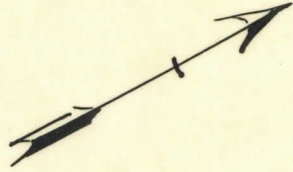
Maaria, Kärämäki, Jokela

Hauta l. = 39

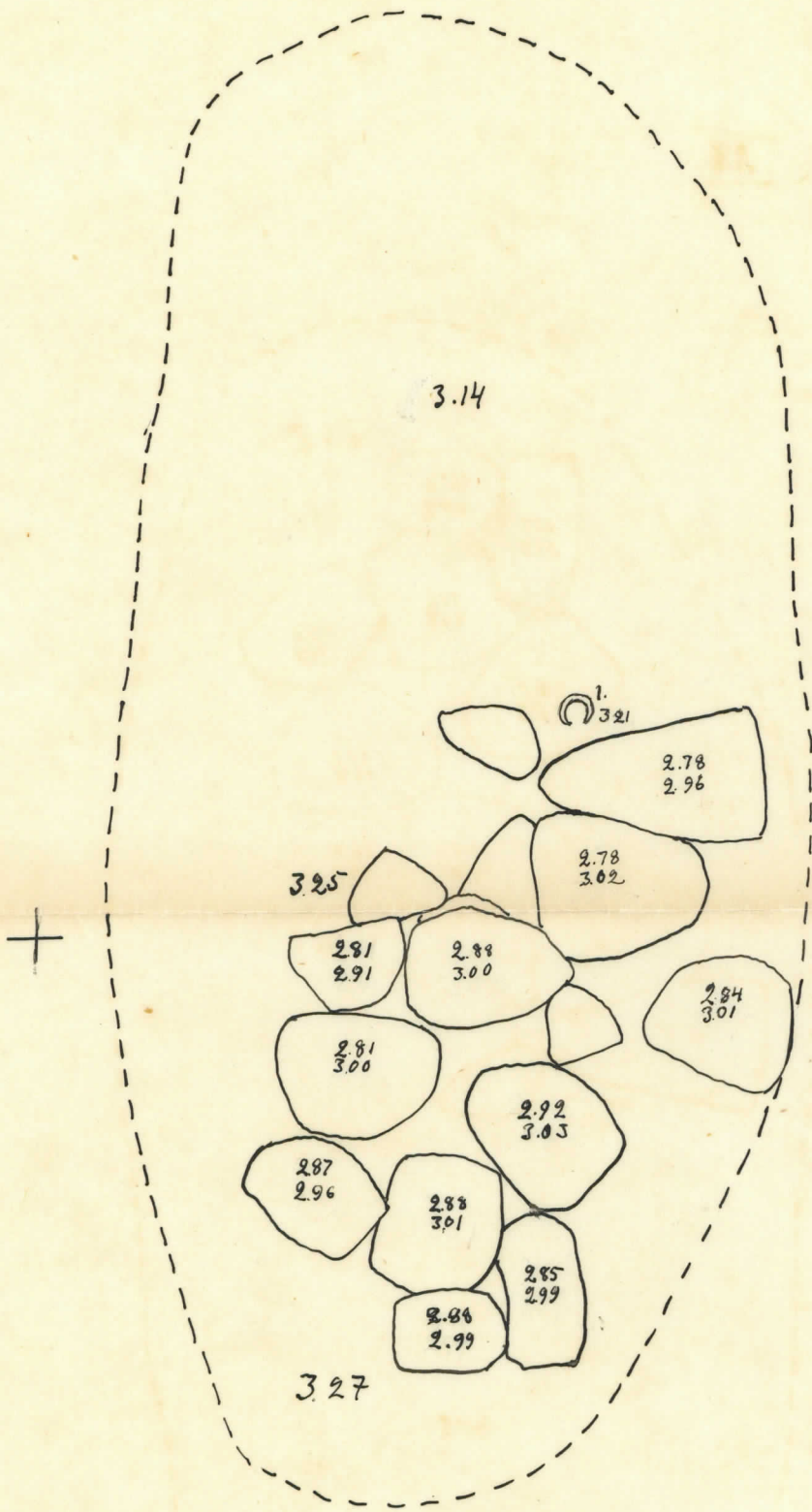
H. Salmo, 1952.

1:10

Kp. pl. 0.47

9

10

IV

10

Maaria, Kärämäki, Jokela

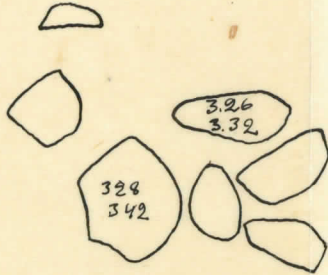
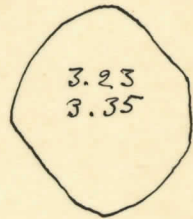
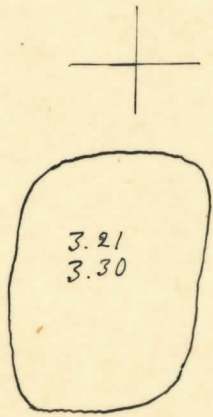
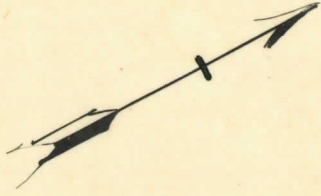
Kiveys 2.

11

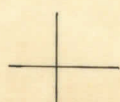
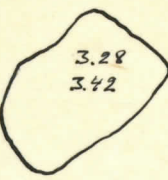
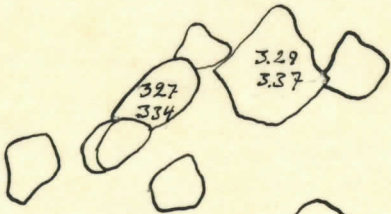
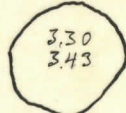
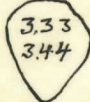
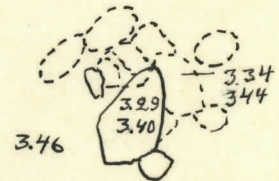
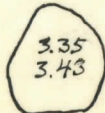
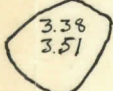
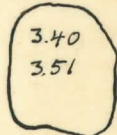
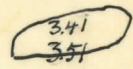
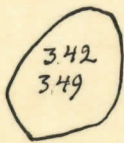
H. Salmo, 1952.

1:10

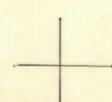
pl. 0.47

12

II

III

RAUTATTENALUE

Maaria, Kärämäki

Yleinen pl. 2.66

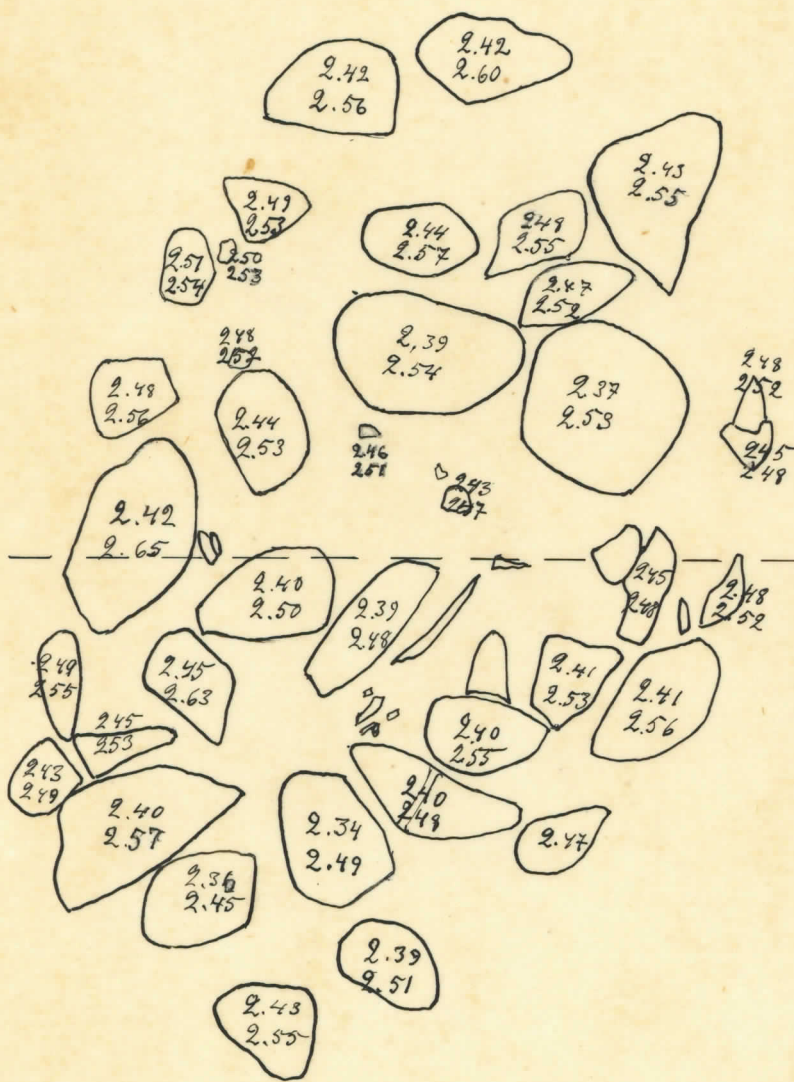
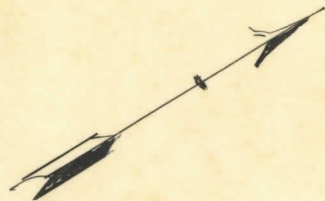
Rautatienalue

Kiveys, Kartta I

H. Salmo ja U. Salo - 52.

1:10

5

6

Maaria, Kärämäki

Rautatienalue.

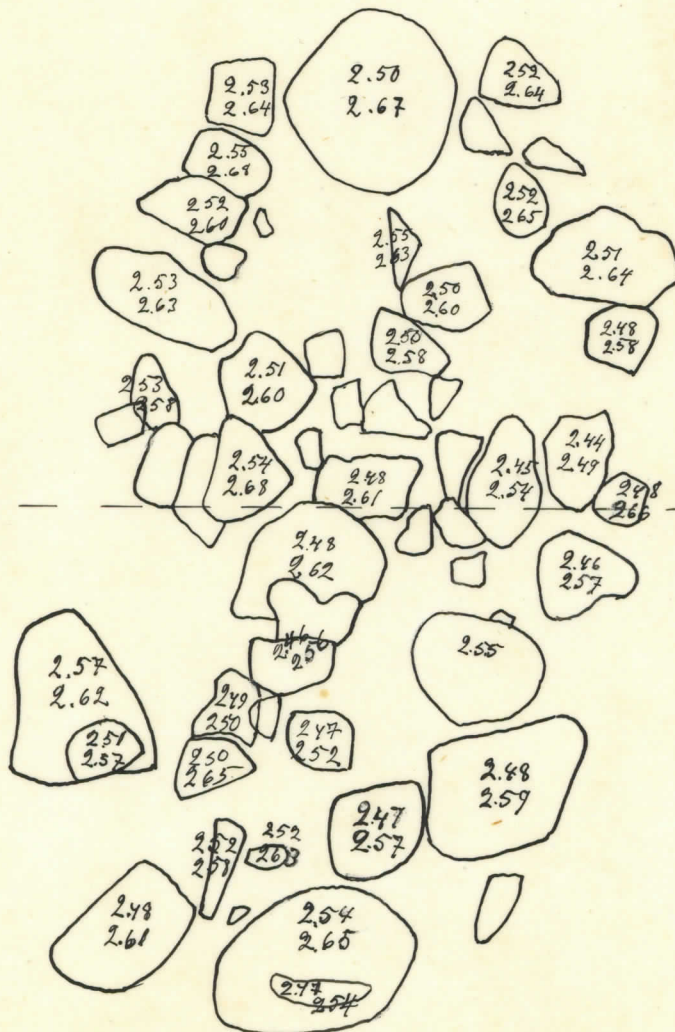
Kiveys. Kartta II

H. Salmo ja U. Salo - 52

1:10

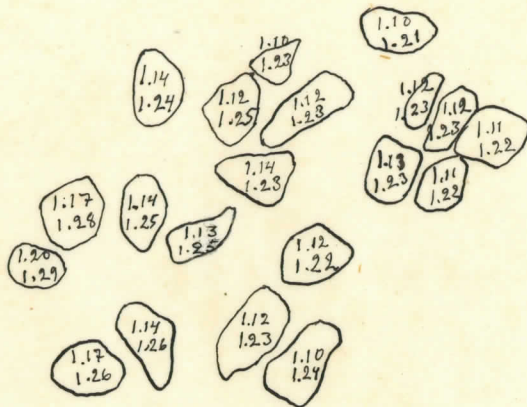
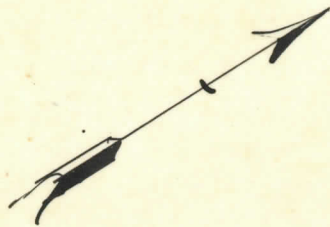
Yleinen pl. 2.66

KIVEYKSEN POHJAN PL = 2.71

5

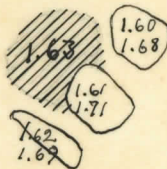
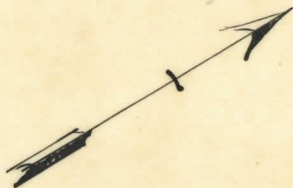
6

Maaria, Kärsämäki,
 Rautatienalue,
 Kiveys
 H. Salmo ja U. Salo -52
 1:10

6

7

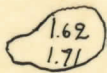
Maaria, Kärsämäki,

Rautatienalue.

Kiveys, Kartta 1.

H. Salmo ja U. Salo -52

1:10

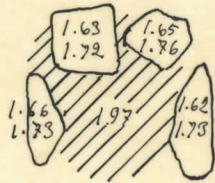
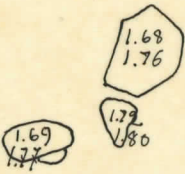
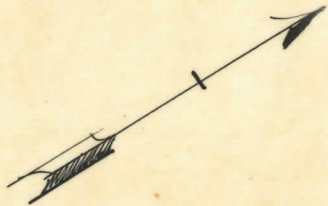

XVI

XVII

6

7

XVI

XVII

Maaria, Käsämäki

Rautatienalue

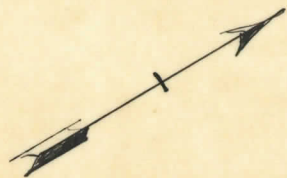
Kiveys. Kartta 2

H. Salmo ja U. Salo -52

1:10

6

7

1.76
1.81

1.75
1.83

XVI

XVII

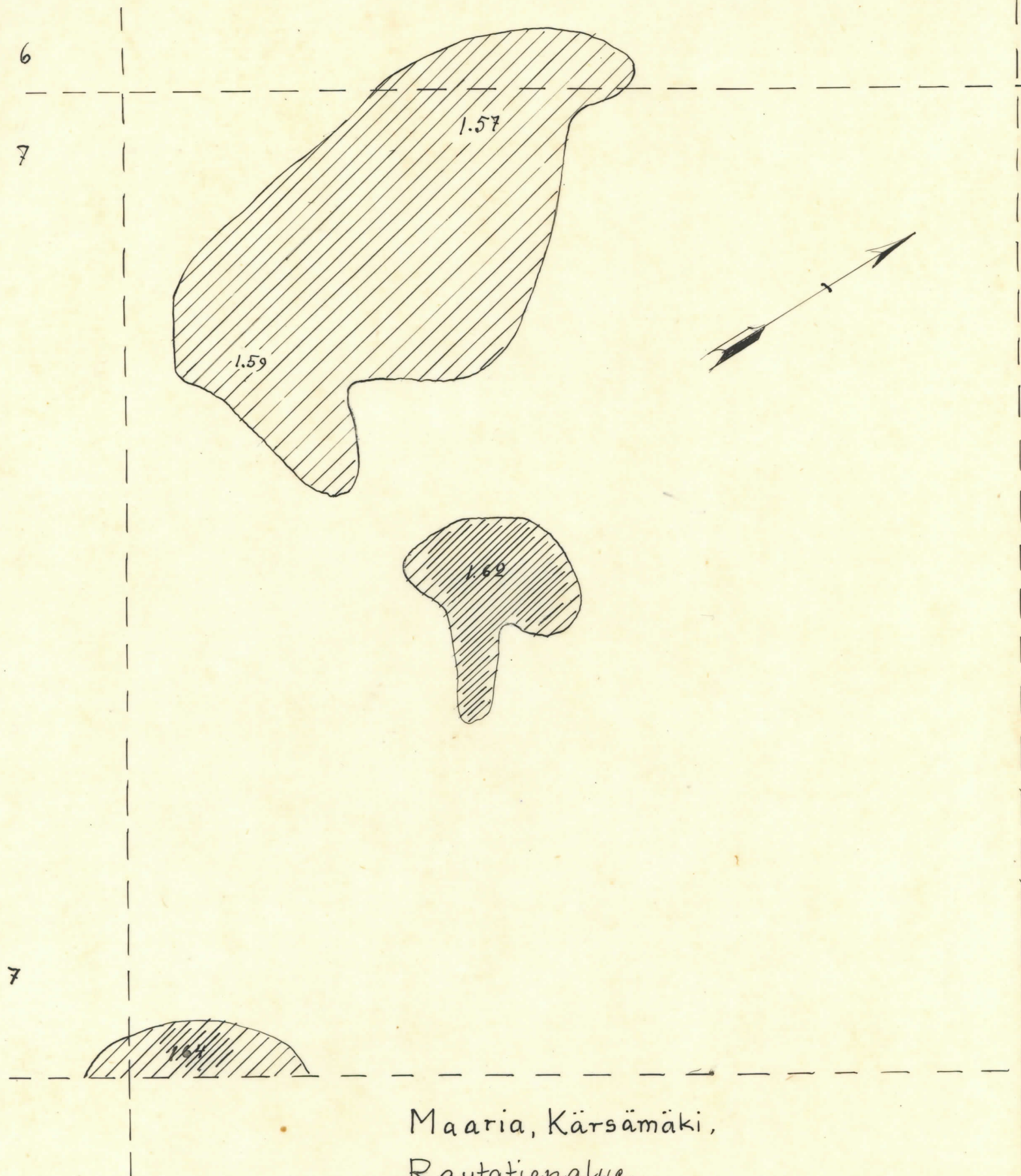
Maana, Kärsämäki

Rautatienalue

Kiveys, Kartta 3.

H. Salmo ja U. Salo -52

1:10

Maaria, Kärsämäki,
 Rautatienalue,
 Tummia läiskiiä,
 H. Salmo ja U. Salo -52
 1:10

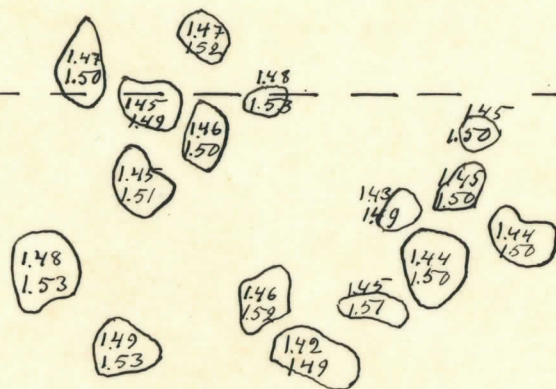
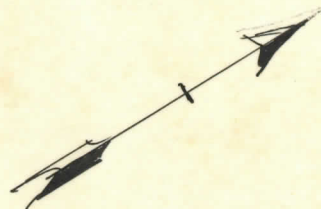
XIX

XX

XX

8

9

Maaria, Kärämäki,

Rautatienalue.

Kiveys

H. Salmo ja U. Salo -52.

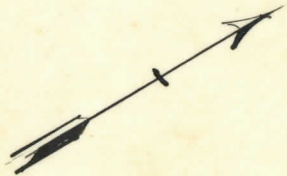
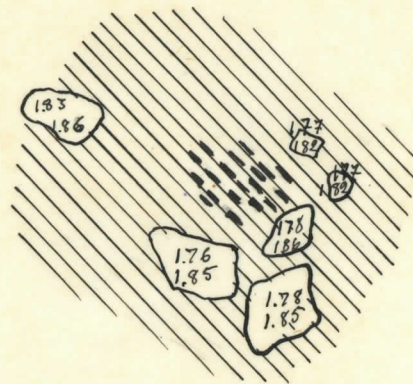
1:10

XX

XXI

Maaria, Kärsämäki,
Rautatien alue,
Kiveys, keskellä hiiltä
H. Salmo ja V. Salo -52

1:10

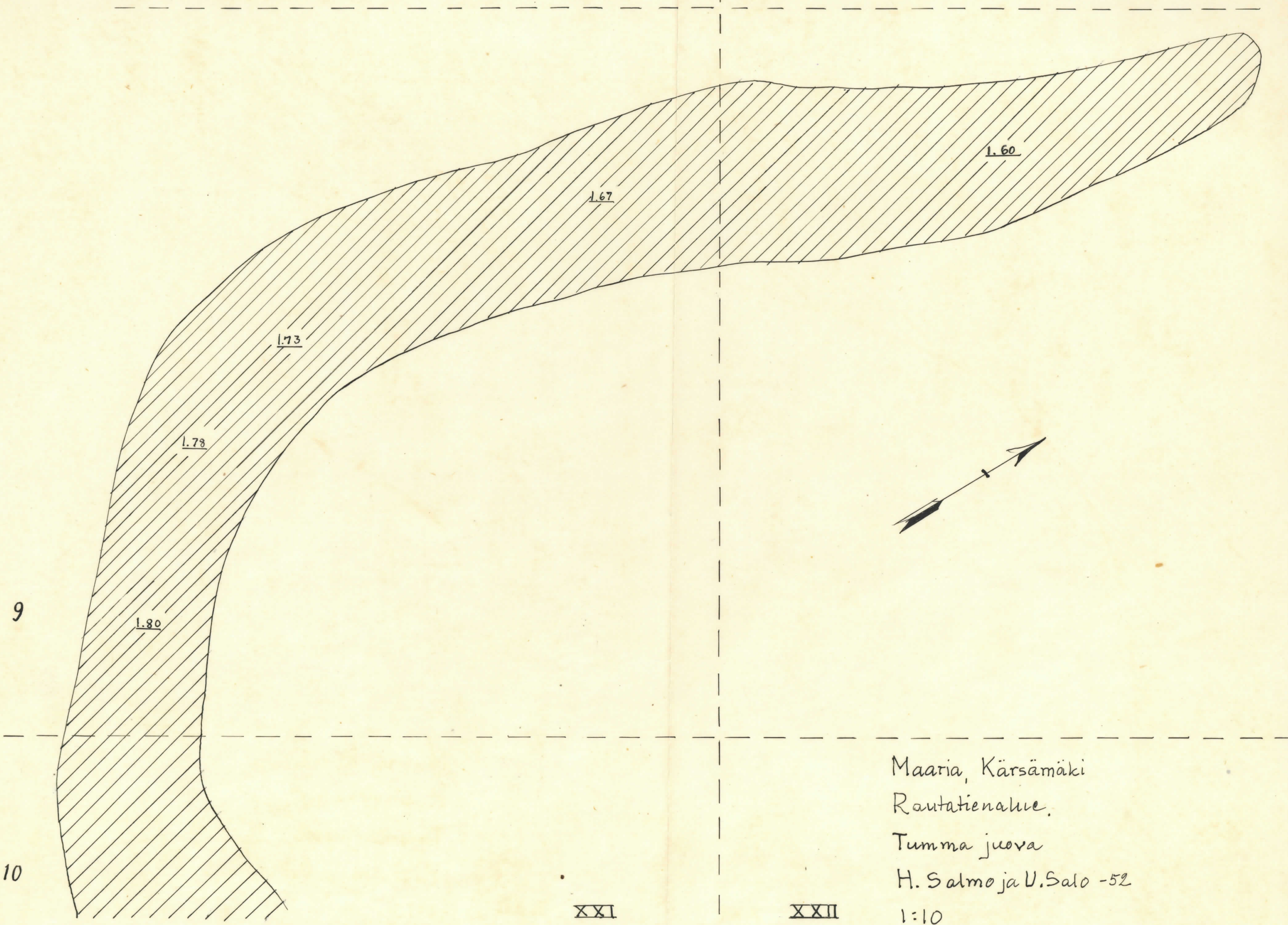

9

10

XVI

XVII

9

10

XXI

XXII

Maaria, Kärsämäki
 Rautatienalue.
 Tumma juova
 H. Salmo ja U. Salo -52
 1:10

Alleviiv. pl. = pohja

Maaria, Kärämäki

Rautatienalue.

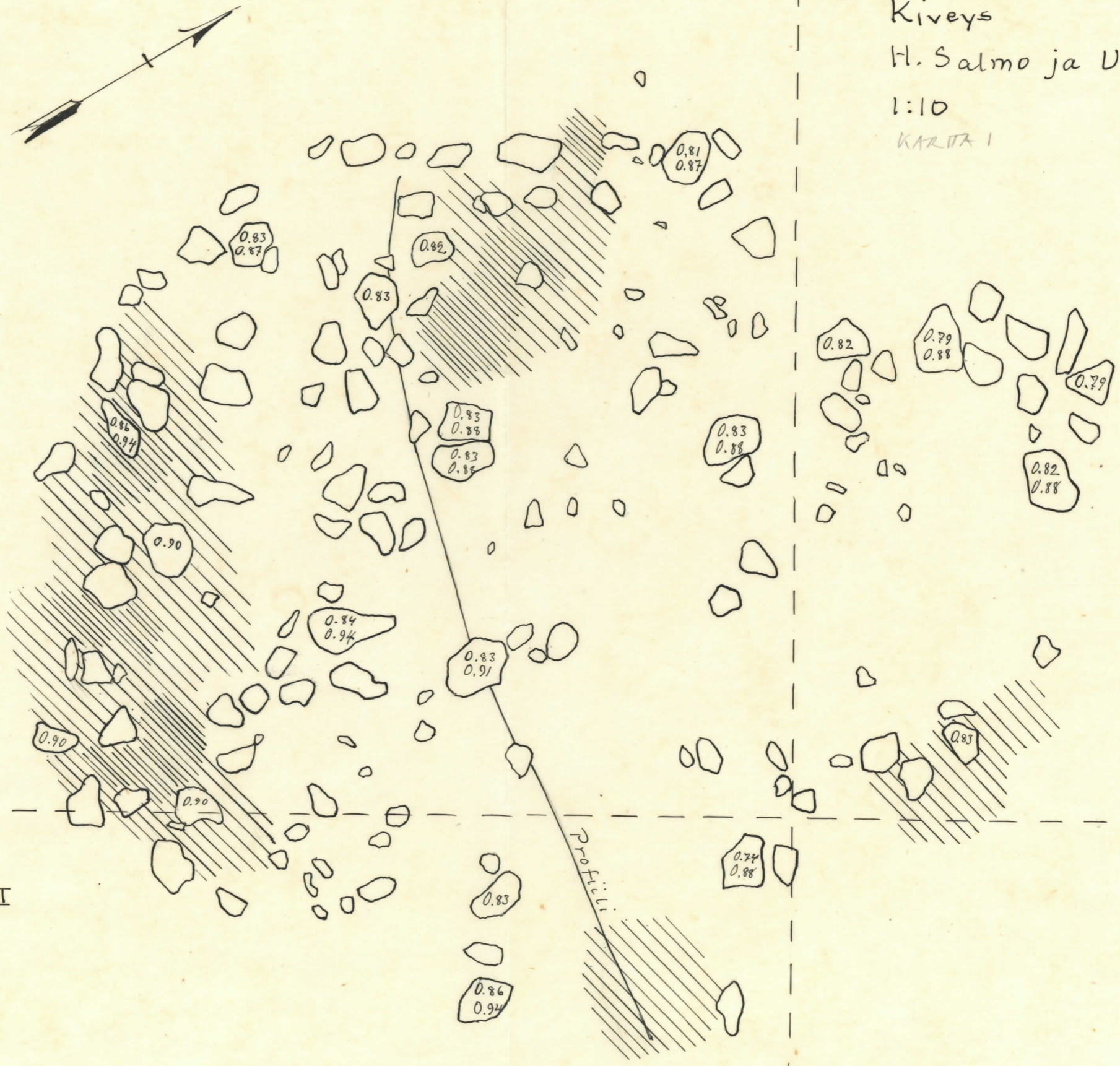
Kiveys

H. Salmo ja U. Salo -52.

1:10

KARTTA I

12

XXV

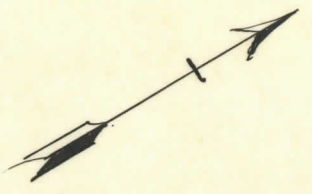
XXVI

13

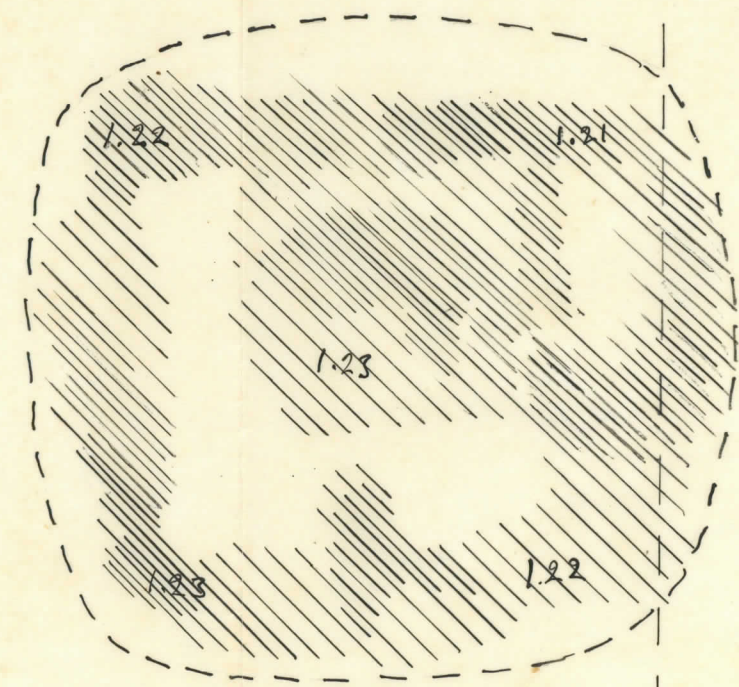
XXVI

XXVII

Maaria, Kärsämäki
Rautatienalue
Liesikiveys
H. Salmo ja U. Salo -52
1:10
Kartta II

12

XXV

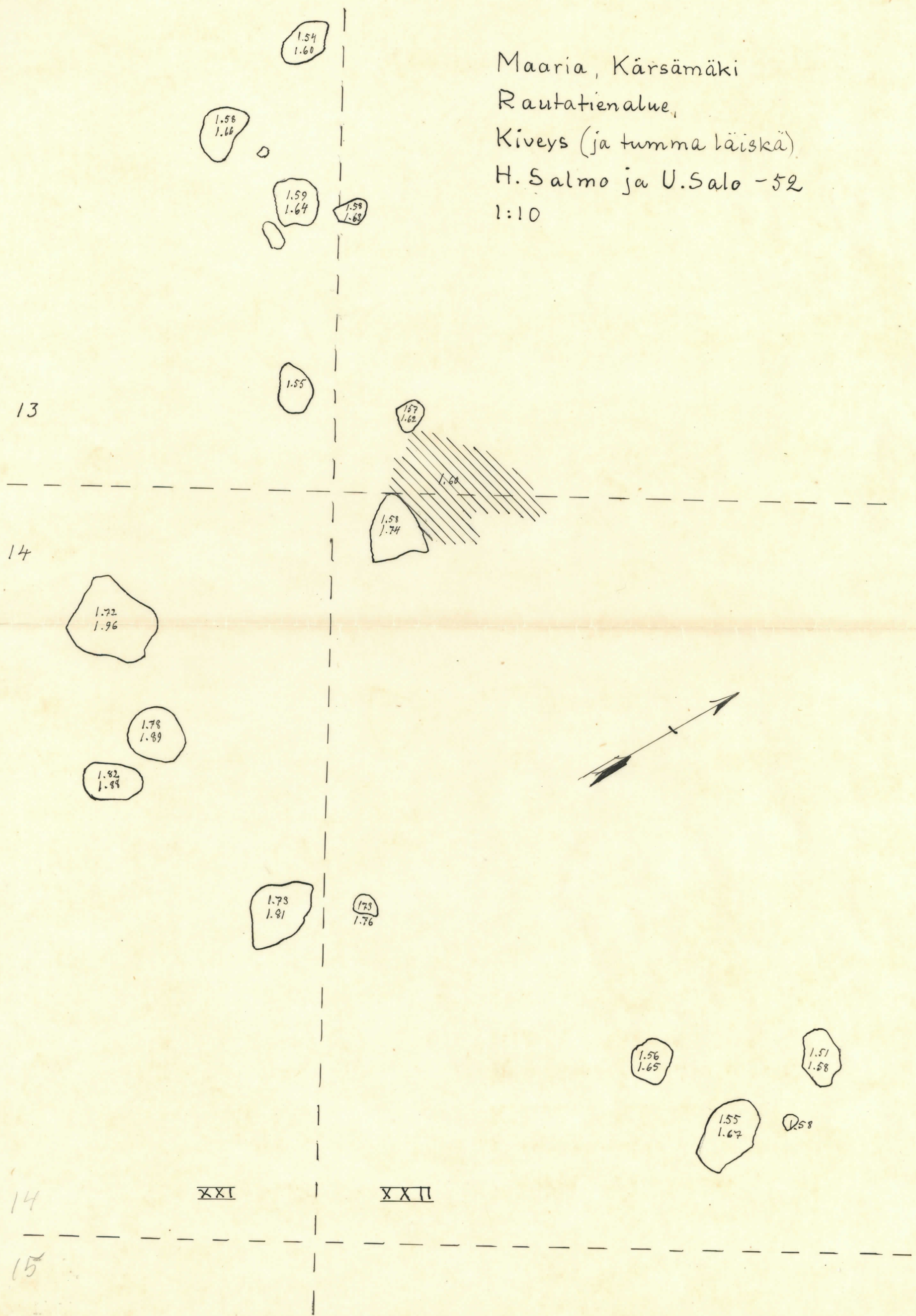
XXVI

XXVI

XXVII

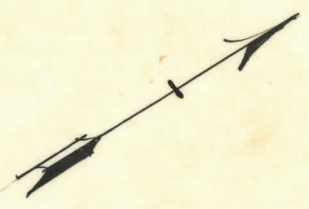
13

Maaria, Kärämäki
Rautatienalue,
Kiveys (ja tumma läiskä)
H. Salmo ja U. Salo -52
1:10

10

11

1.50
1.52

1.40
1.53

1.48
1.52

1.48
1.57

1.37
1.51

XXI

XXII

Maaria, Kärsämäki
Rautatien alue
Kiveystä
H. Salmo ja V. Salo - 52
1:10

XII

XIII

Maaria, Kärsämäki

Rautatienalue

Liesi

H. Salmo ja U. Salo - 52

1:10

2.30
2.35

2.27
2.30

2.21
2.32

2.20
2.37

2.22
2.32

2.23
2.29

2.22
2.32

2.27
2.34

2.29
2.33

2.27
2.34

2.22
2.35

2.34
2.39

2.28
2.38

2.32
2.36

2.33
2.36

2.31
2.37

2.32
2.39

2.33
2.35

2.28
2.36

2.26
2.33

2.28
2.35

2.30
2.34

XII

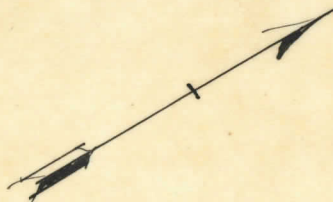
XIII

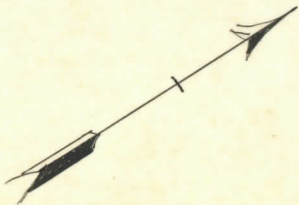
13

13

14

14

2.26
2.34

16

2.26
2.35

2.30
2.32

17

2.30
2.39

2.30
2.35

2.38
2.35

2.33
2.37

2.32
2.40

Maaria, Kärsämäki.

Rautatien alue,

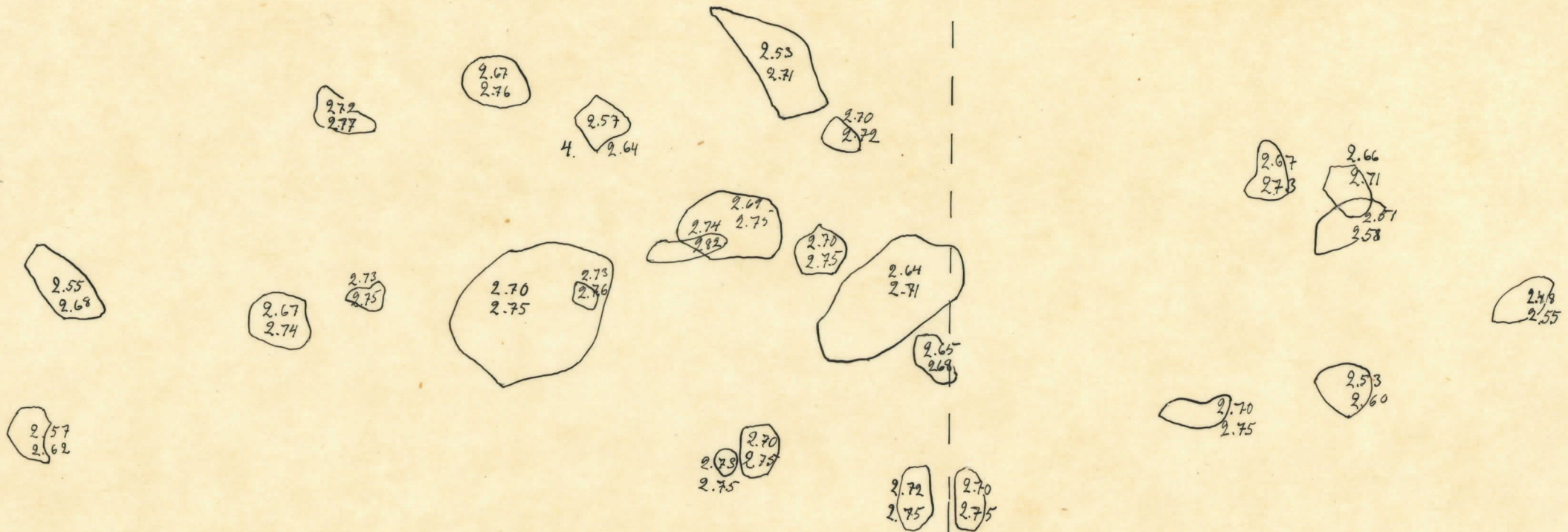
Kiveys

H. Salmo ja U. Salo -52

1:10

17

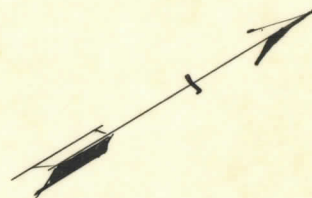
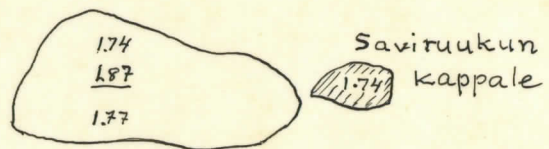

18

Maaria, Kärsämäki,
 Rautatienalue
 H. Salmo ja U. Salo -52
 1:10

XIII

XIV

18

19

XXII

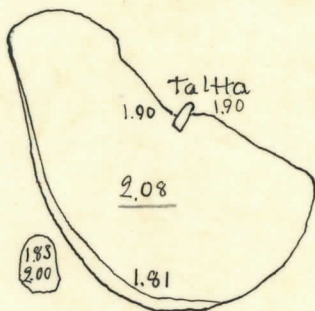
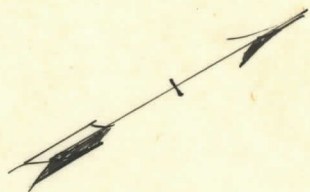
XXIII

Maaria, Kärsämäki.

Rautatienalue.

H. Salmo ja U. Salo - 52

1:10

Maaria, Kärsämäki.

Rautatienalue

Hioinkivi ja tälta

H. Salmo ja U. Salo -52

1:10

18

19

XXII

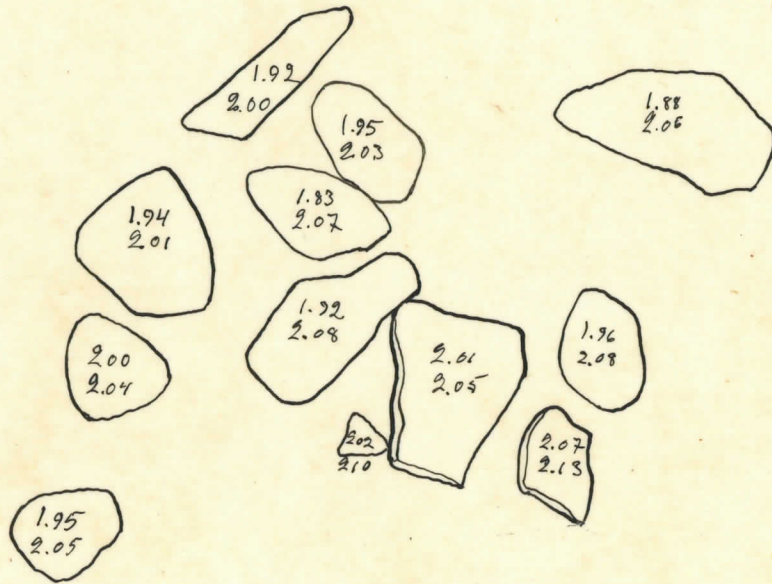
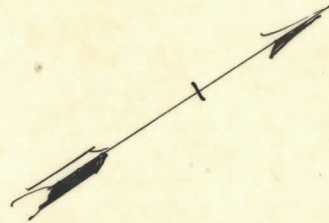
XXIII

19

XXV

XXVI

20

Maaria, Kärsämäki,

Rautatienalue,

Kiveys, Kartta I.,

H. Salmo ja U. Salo -52

1:10

(Kivien alla on hauta 8.)

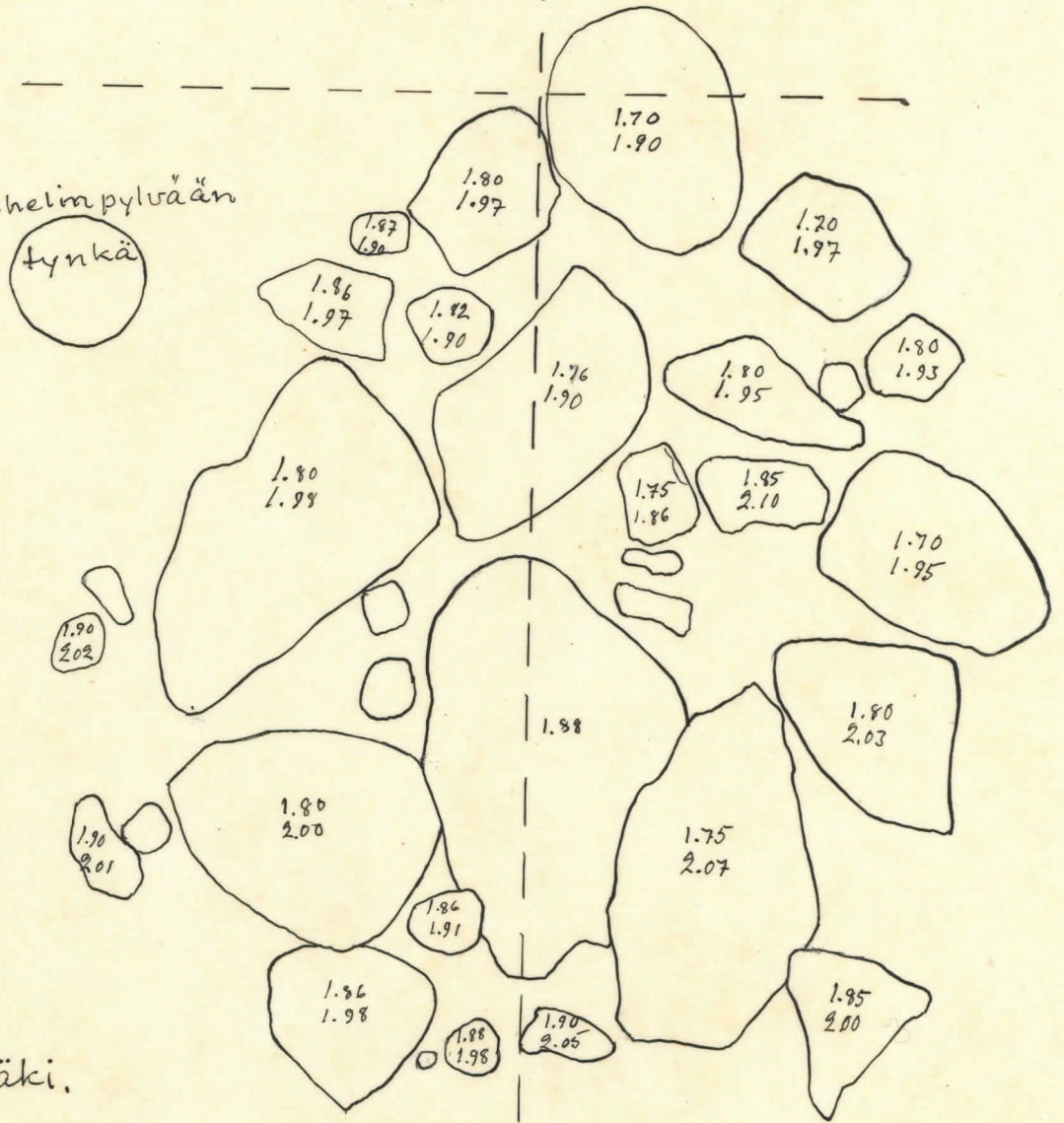
XXV

XXVI

19

20

Puhelinpylvään
tynkä

Maaria, Kärsämäki.
 Rautatienalue.
 Kiveys, Kartta I
 H. Salmo ja U. Salo
 1:10
 (Kiveyksen alla on hauta 10.)

20

21

XXIV

XXV

Maaria, Kärsämäki

Rautatienalue

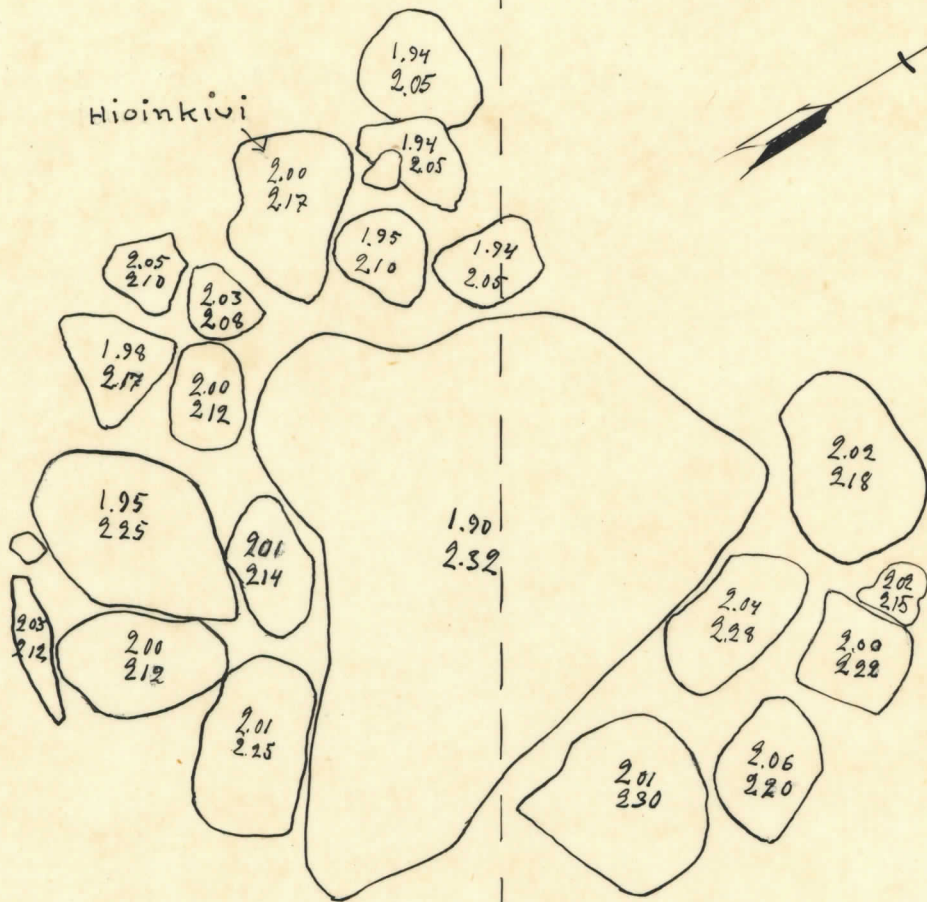
Kiveys. Kartta III. II?

H. Salmo ja U. Salo - 52

1:10

19

20

20

21

XXIV

XXV

Maaria, Kärämäki

Rautatien alue

Kiveys. Kartta IV

KONSEPTTIS-
KARTTA 3

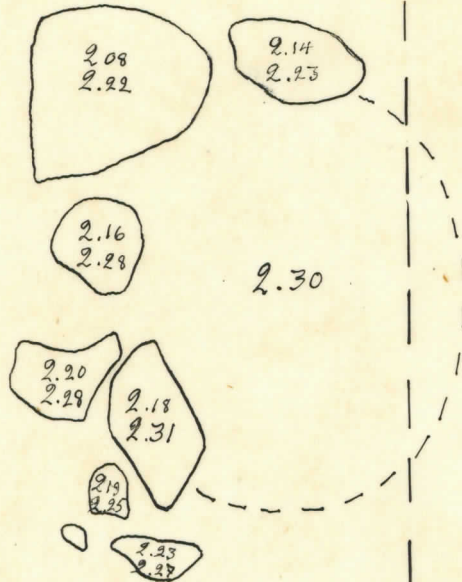
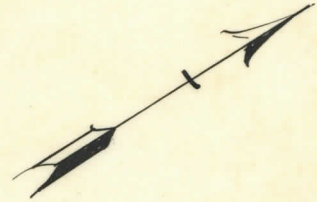
H. Salmo ja U. Salo -52

19

1:10

20

Hauta 10
Luualue
pl. 211

20

21

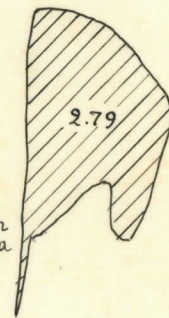
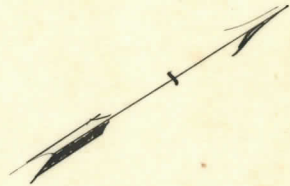
XXIV

XXV

Noensekaista maata (Kartta 1.)

20

21

Savituukun
Löytö 2 pala
2.78

Maaria, Kärämäki,

Rautatienalue

H. Salmo ja U. Salo - 52.

1:10

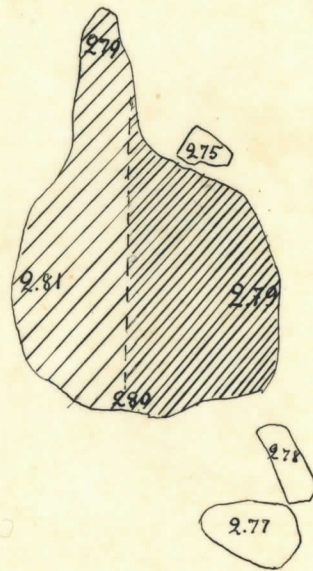
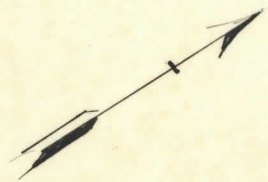
XV

XVI

Vahvasti noensekaista maata (kartta 2)

20

21

Maaria, Kärsämäki,

Rautatienalue

H.Salmo ja U.Salo-52.

1:10

XV

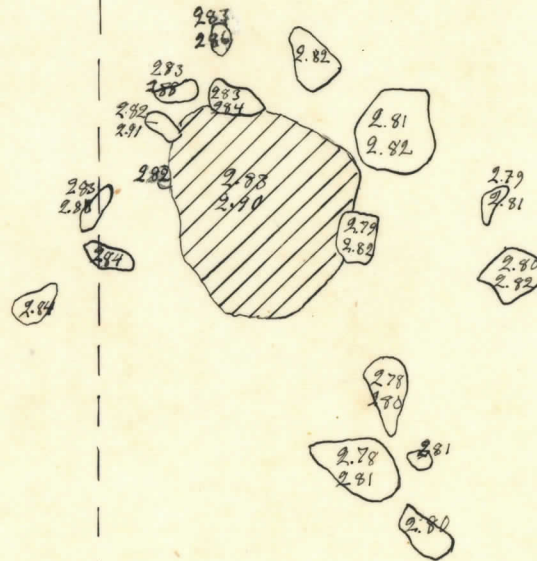
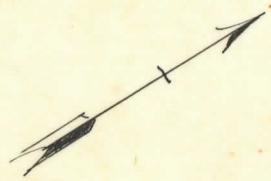
XVI

(Kartta 3)

Noensekaista maata kiveyksen ympäröimänä

20

21

Maaria, Kärsämäki,

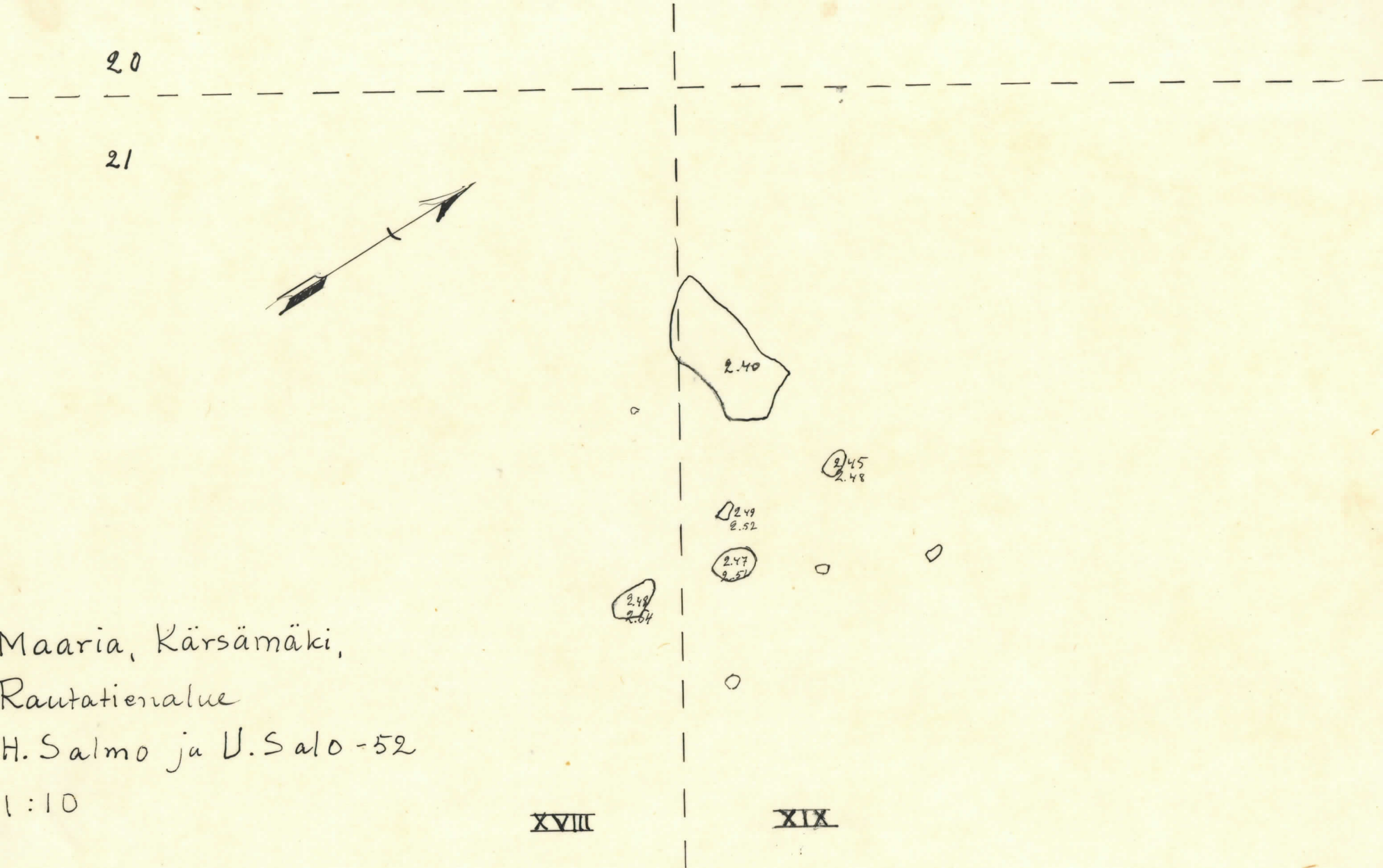
Rautatienalue

H. Salmo ja U. Salo -52.

1:10

XV

XVI

Maaria, Kärsämäki,
 Rautatienalue
 H. Salmo ja U. Salo -52
 1:10

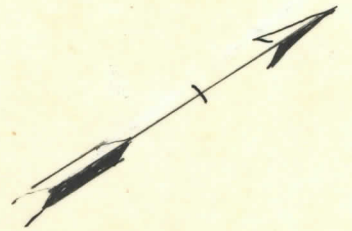
XVIII

XIX

20

Puh. pylväs-
kivineen

21

1.95
2.12

2.

2.10

3.

2.06

4.

2.06

5.

2.05

Maaria, Kärsämäki,
Rautatienalue
Kiveystä

H. Salmo ja U. Sato -52

1:10

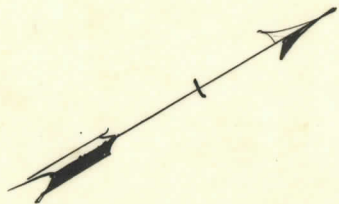
XXIII

XXIV

22

21

22

2.68
2.71

2.65
2.71

2.67
2.70

Maaria, Kärämäki

Rautatienalue

H. Salmo ja U. Salo -52

1:10

XVI

XVII

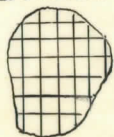
XVII

XVIII

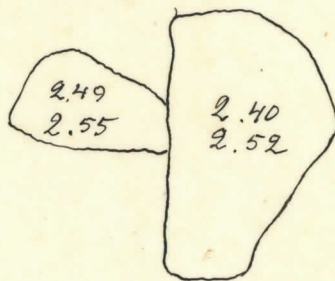
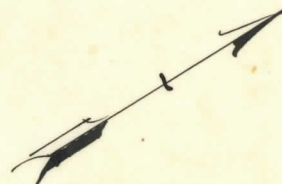
21

22

Saviastian
paloja

Löytö3
Pl. 251

Maaria, Kärsämäki

Rautatien alue

Kiveys

H. Salmo ja U. Salo - 52.

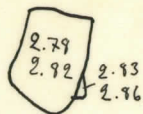
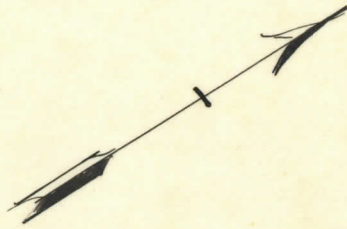
1:10

XXI

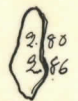
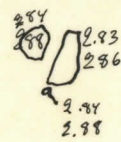
XXII

XXII

XXIII

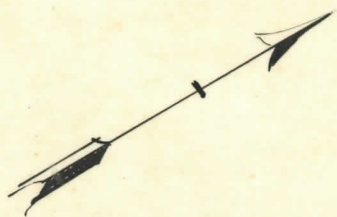
Maaria, Kärsämäki,
Rautatienalue
Kiveys
H. Salmo ja U. Salo -52
1:10

XVII XVIII

23

24

22

23

Maaria, Kärsämäki,
Rautatien alue,
Kiveys, (alla hauta 7.)

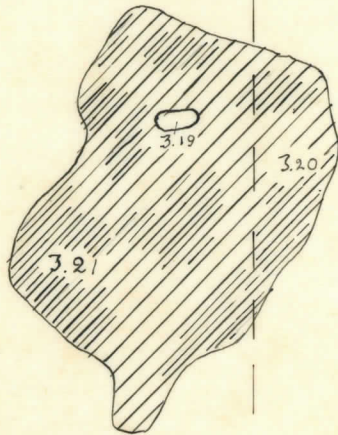
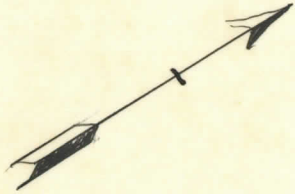
H. Salmo ja U. Salo -52

1:10

XXII

XXIII

Kartta 1.

24

25

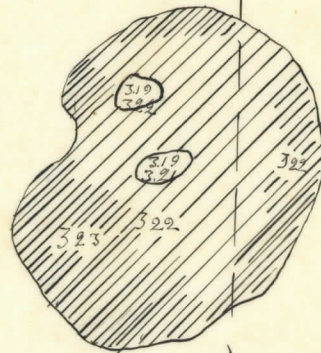
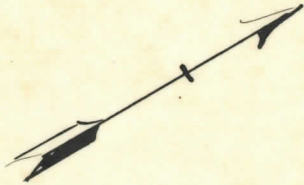
XVI

XVII

Maaria, Kärsämäki,
Rautatienalue,
Nokiläiskä
H. Salmo ja U. Salo - 52

1:10

Kartta 2.

24

25

Maaria, Kärsämäki,
Rautatienalue,
Nokiläiskä.
H. Salmo ja U. Salo -52.

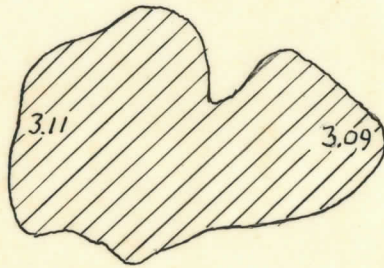
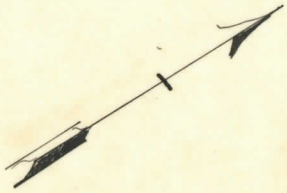
XVI

XVII

1:10

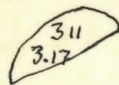
23

24

XVI

XVII

Maaria, Kärämäki,
Rautatienalue

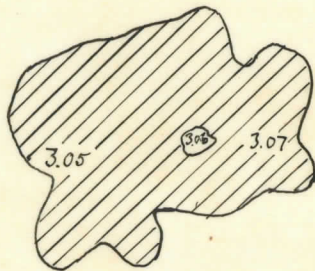
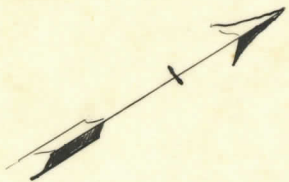
Noensek. maata, kiviä. Kartta I.

H. Salmo ja U. Salo - 52.

1:10

23

24

3.18
3.13

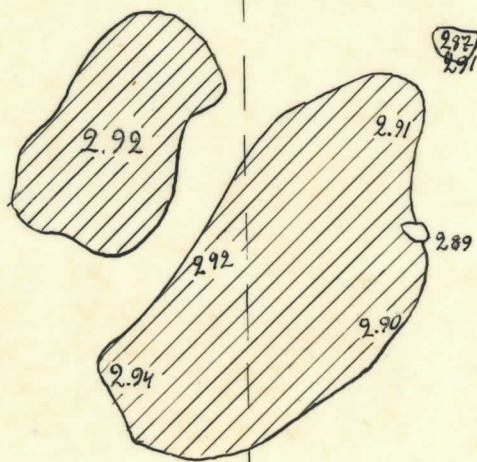
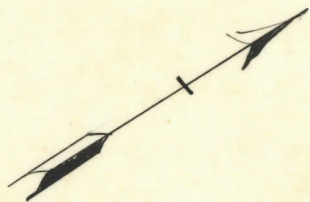
XVI

XVII

Maaria, Kärämäki,
Rautatienalue,
Noensek. maata, Kartta 2.
H. Salmo ja U. Salo -52
1:10

23

24

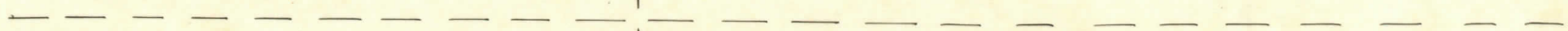
XVIII

XIX

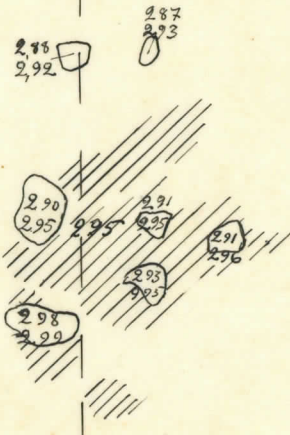
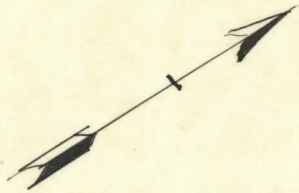
Maaria, Kärämäki
Rautatienalue
Noensekaista maata
H. Salmo ja U. Salo -52

1:10

23

24

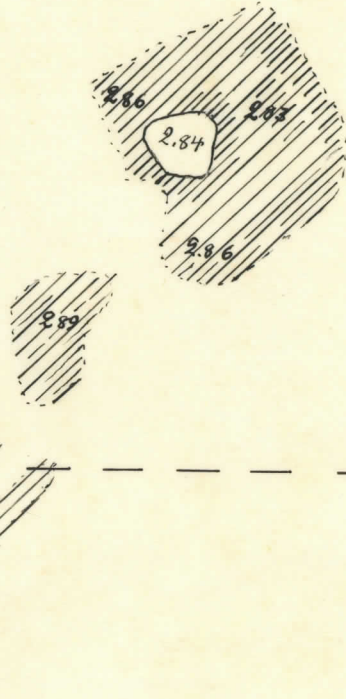
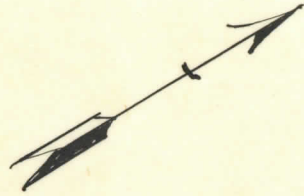

XVIII

XIX

Maaria, Kärsämäki
 Rautatienalue
 Kiveystä noensek. maassa
 H. Salmo ja U. Salo. - 52
 1:10

24

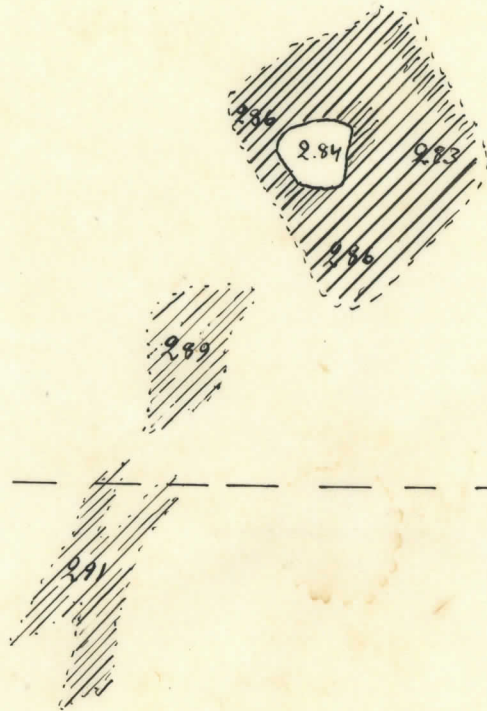
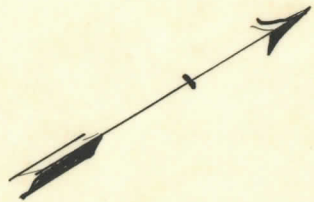
25

Maaria, Kärsämäki
Rautatienalue
Tummaa maata
H. Salmo ja U. Salo-52
1:10

XIX

XX

24

25

Maaria, Kärsämäki

Rautatienalue

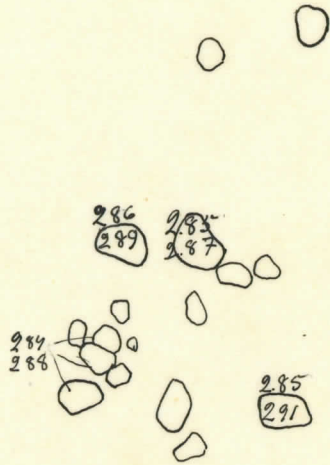
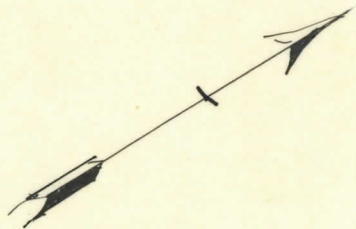
Tummaa maata

H. Salmo ja U. Salo -52

1:10

XIX

XX

289
292

284
290

292
298

294

292
293

24

Maaria, Kärsämäki,
Rautatienalue.

Tummaa maata ja kiveystä

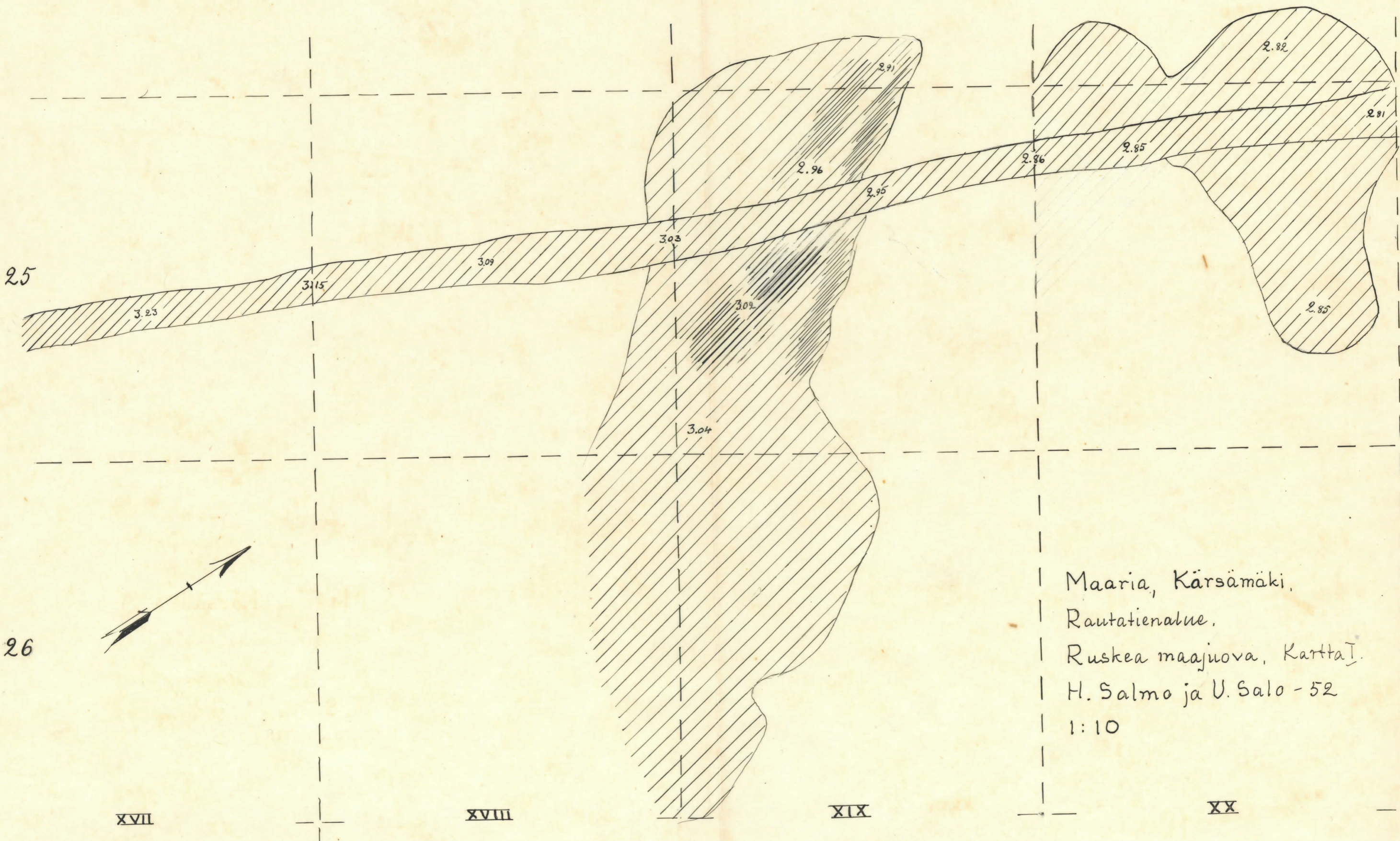
H. Salmo ja U. Salo -59

1:10

25

XIX

XX

Maaria, Kärämäki,
 Rautatienalue,
 Ruskea maajuova, Kartta I.
 H. Salmo ja U. Salo - 52
 1:10

Maaria, Kärämäki

Rautatienalue

Ruskea maajuova

H. Salmo ja U. Salo -52

1:10

24

25

25

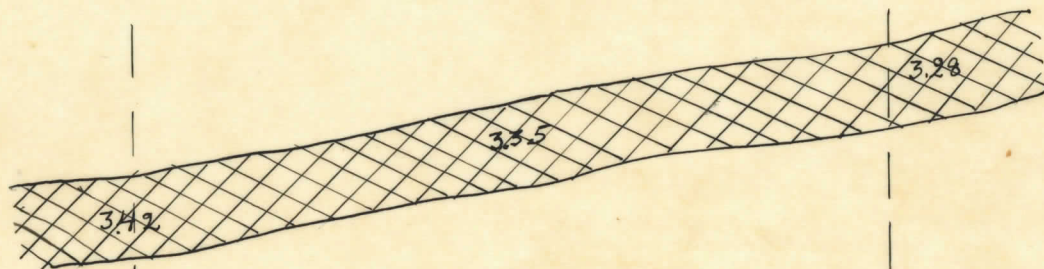
26

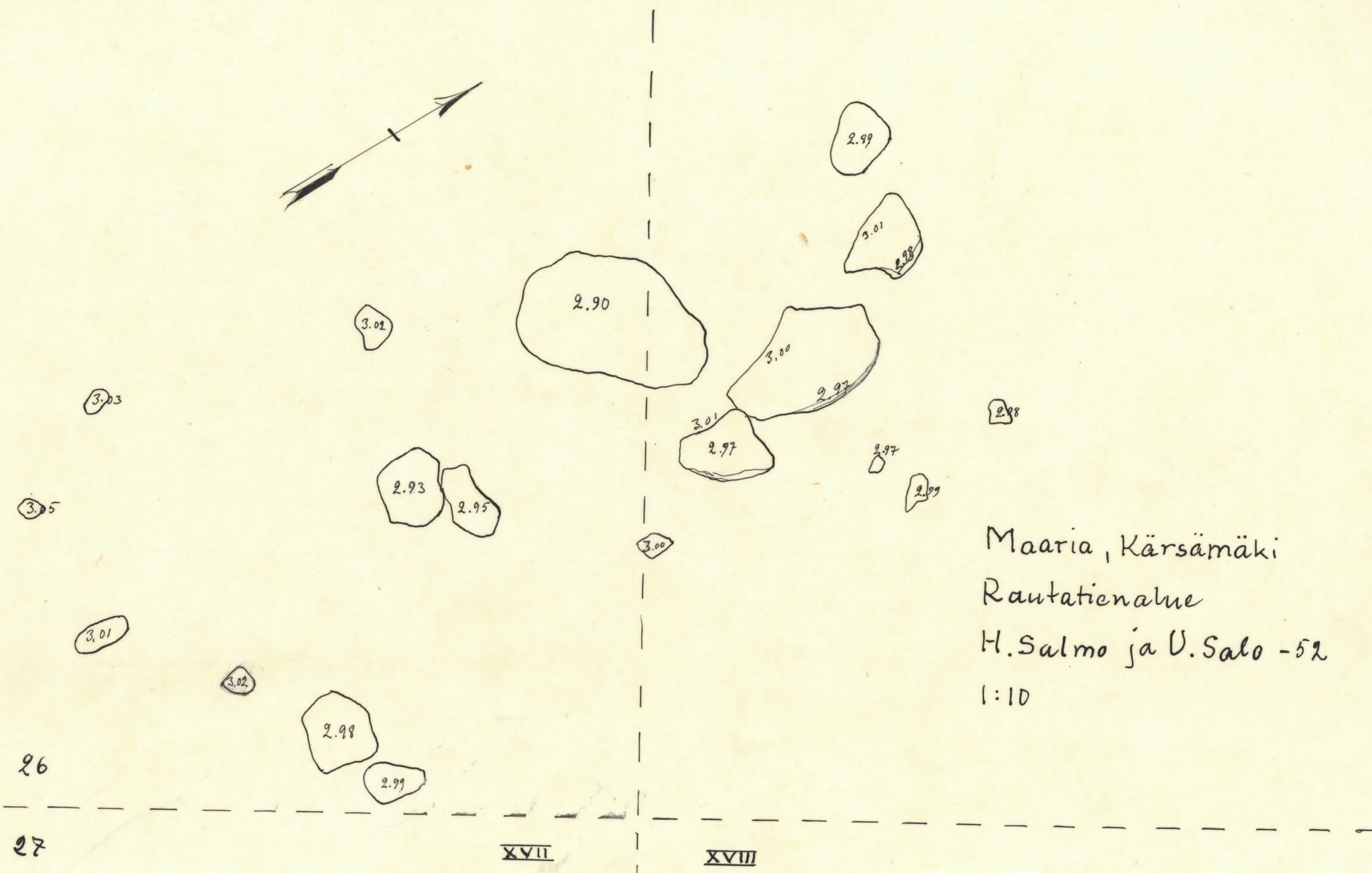
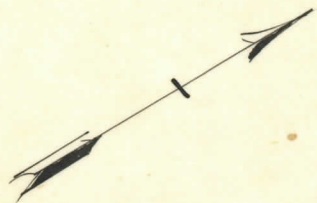
XV

XVI

XVI

XVII

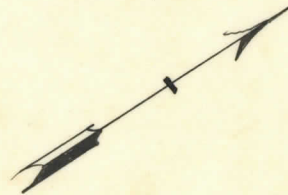
Maaria, Kärsämäki
Rautatienalue
H. Salmo ja U. Salo -52
1:10

XVII

XVIII

25

26

3

3.04
3.14

0

3.01
3.08

3.11

3.07
3.12

3.10
3.14

3.10
3.16

Maaria, Kärämäki.

Rautatienalue.

Kiveystä

H. Salmo ja U. Salo - 52

1:10

XVI

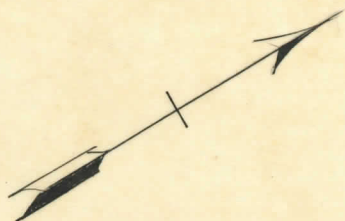
XVII

Maaria, Käsämäki, Rautatienalue.

Kiveys ja nokimaata

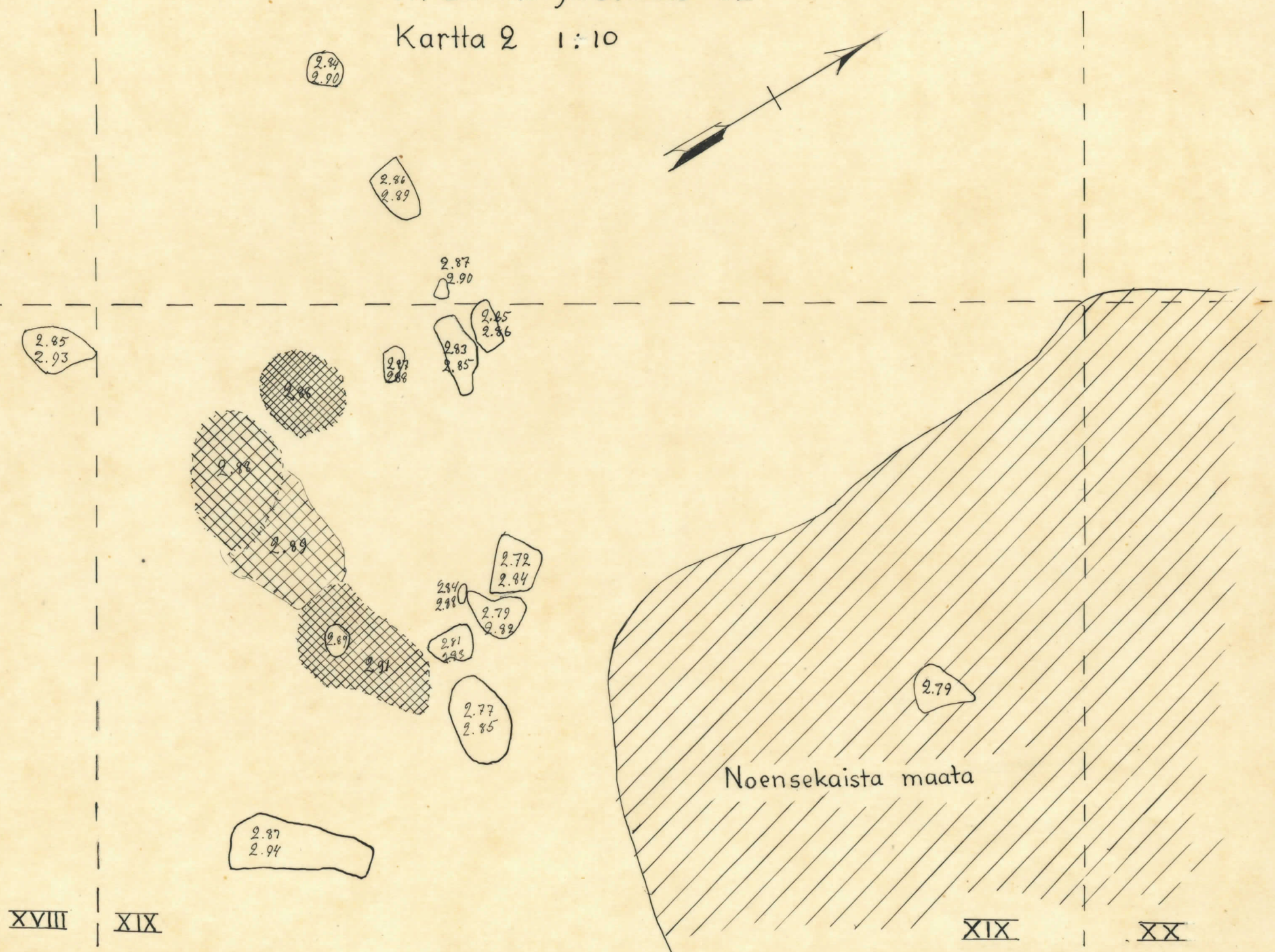
H. Salmo ja U. Salo - 52

Kartta 2 1:10

26

27

Maaria, Kärsämäki,

Rautatienalue.

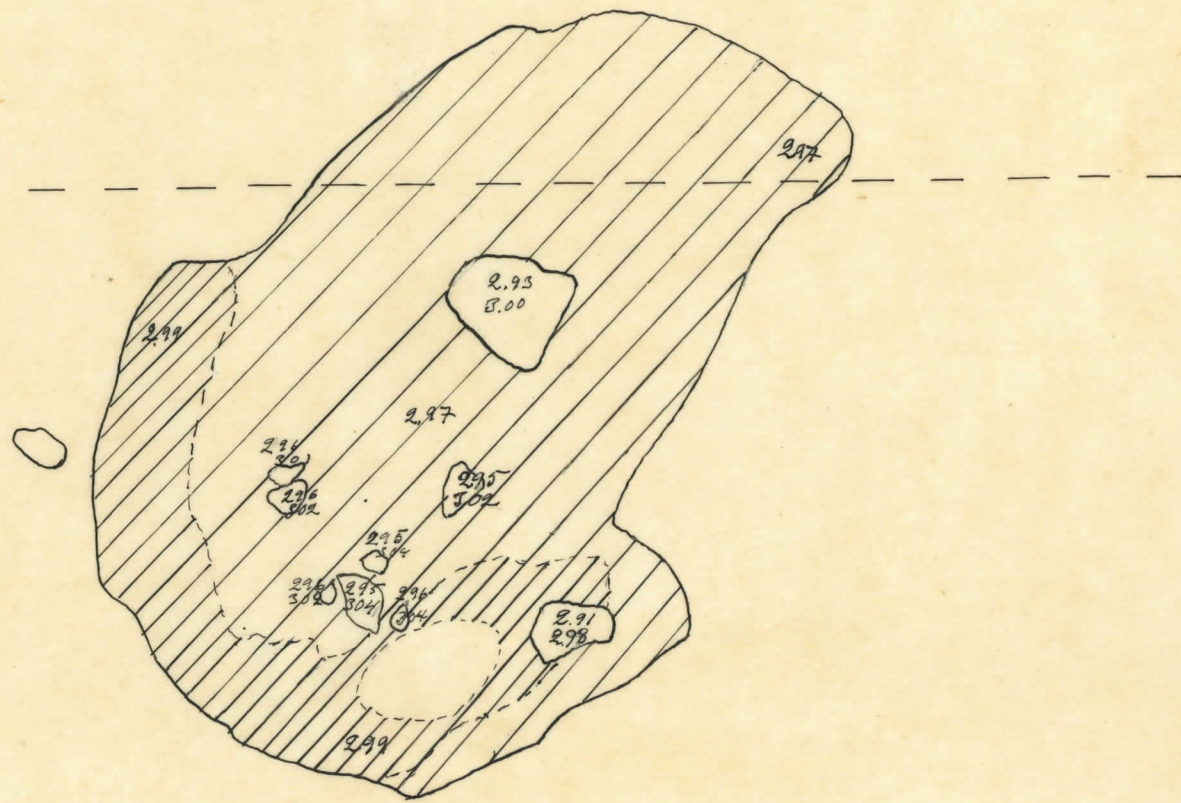
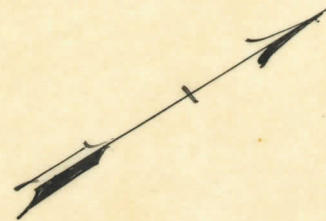
Kiveys tummassa maassa,

H. Salmo ja U. Salo -52

1:10

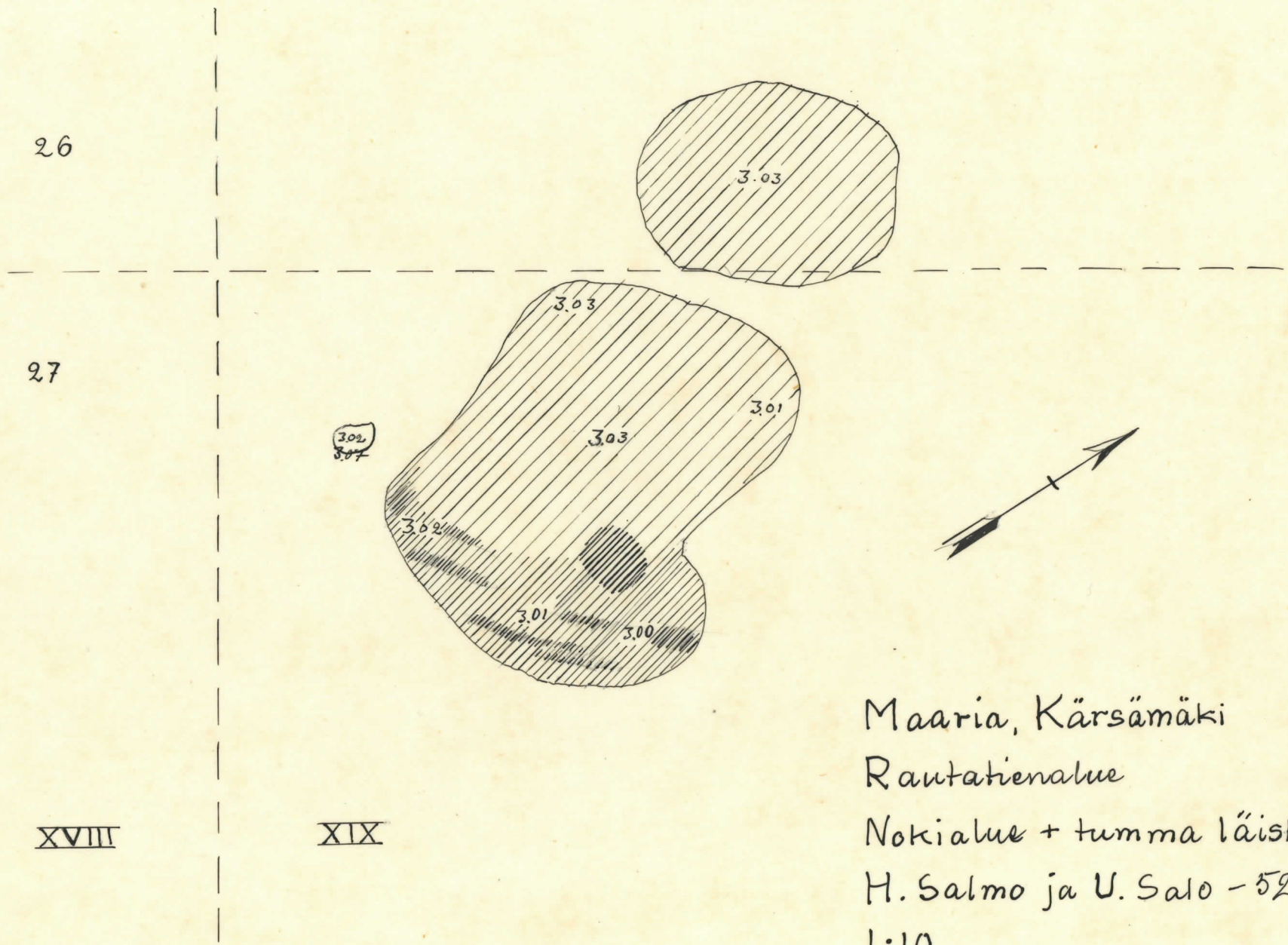
26

27

XVIII

XIX

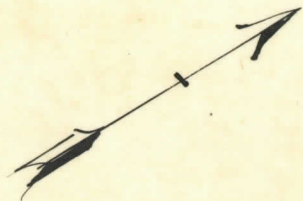
Maaria, Kärämäki

Rautatienalue

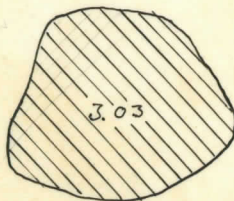
Nokialue + tumma läiskä.

H. Salmo ja U. Salo - 52

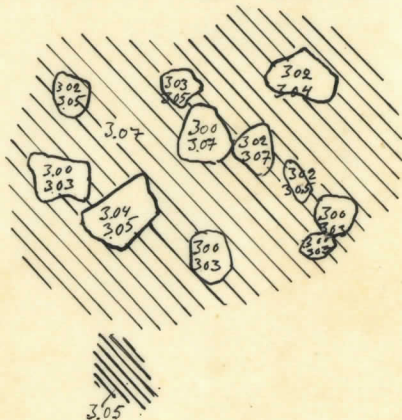
1:10

26

27

Maaria, Kärämäki

Rautatienalue

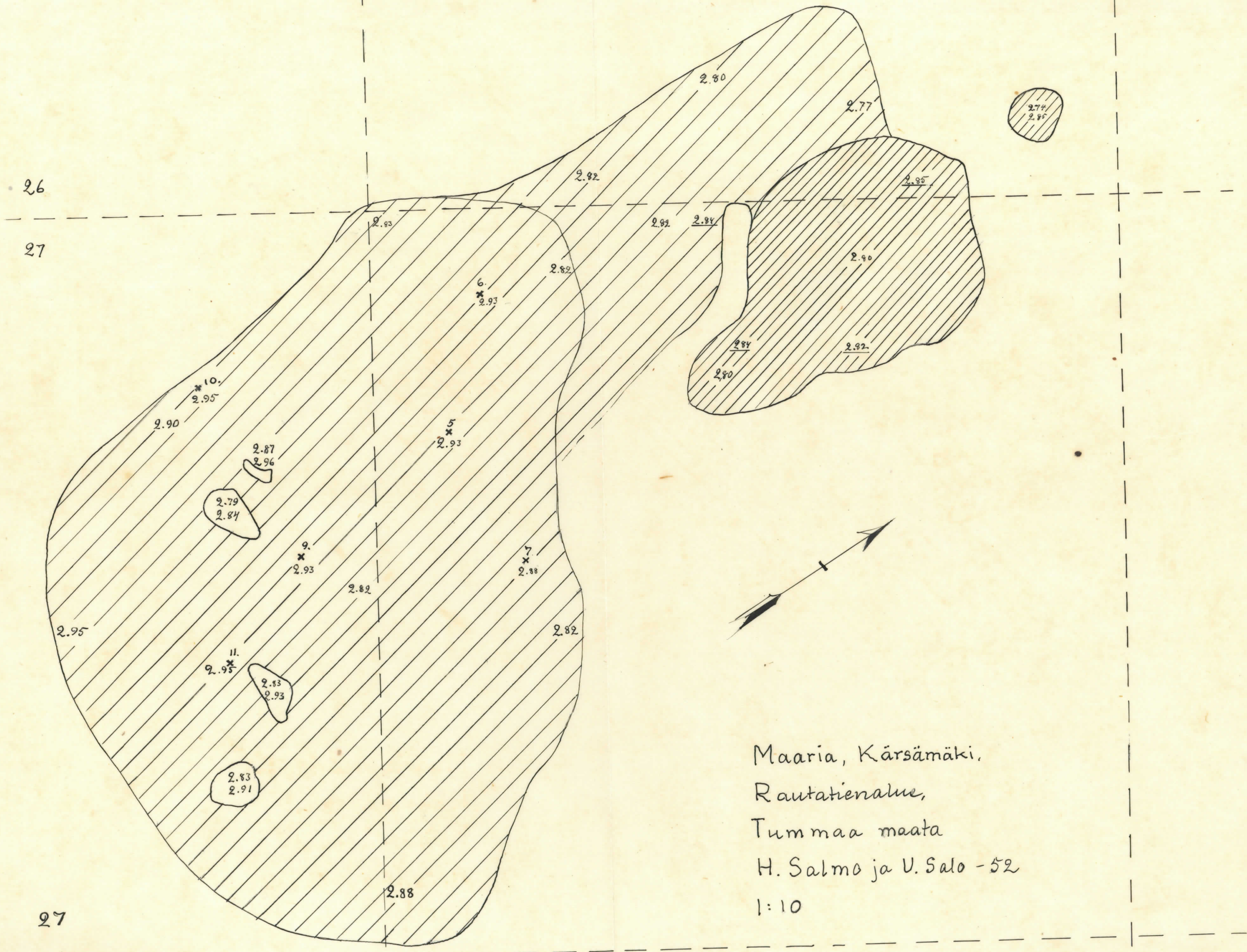
Kiveys ja tummaa maata

H. Salmo ja U. Salo - 52

1:10

XVIII

XIX

Maaria, Kärämäki,
 Rautatienalue,
 Tummaa maata
 H. Salmo ja U. Salo - 52
 1:10

27

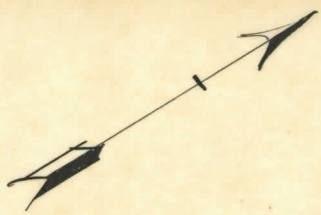
28

XIX

XX

XX

XXI

Maaria, Kärsämäki,
Rautatienalue.

Kiveys

H. Salmo ja U. Salo

1:10

2.90
2.92

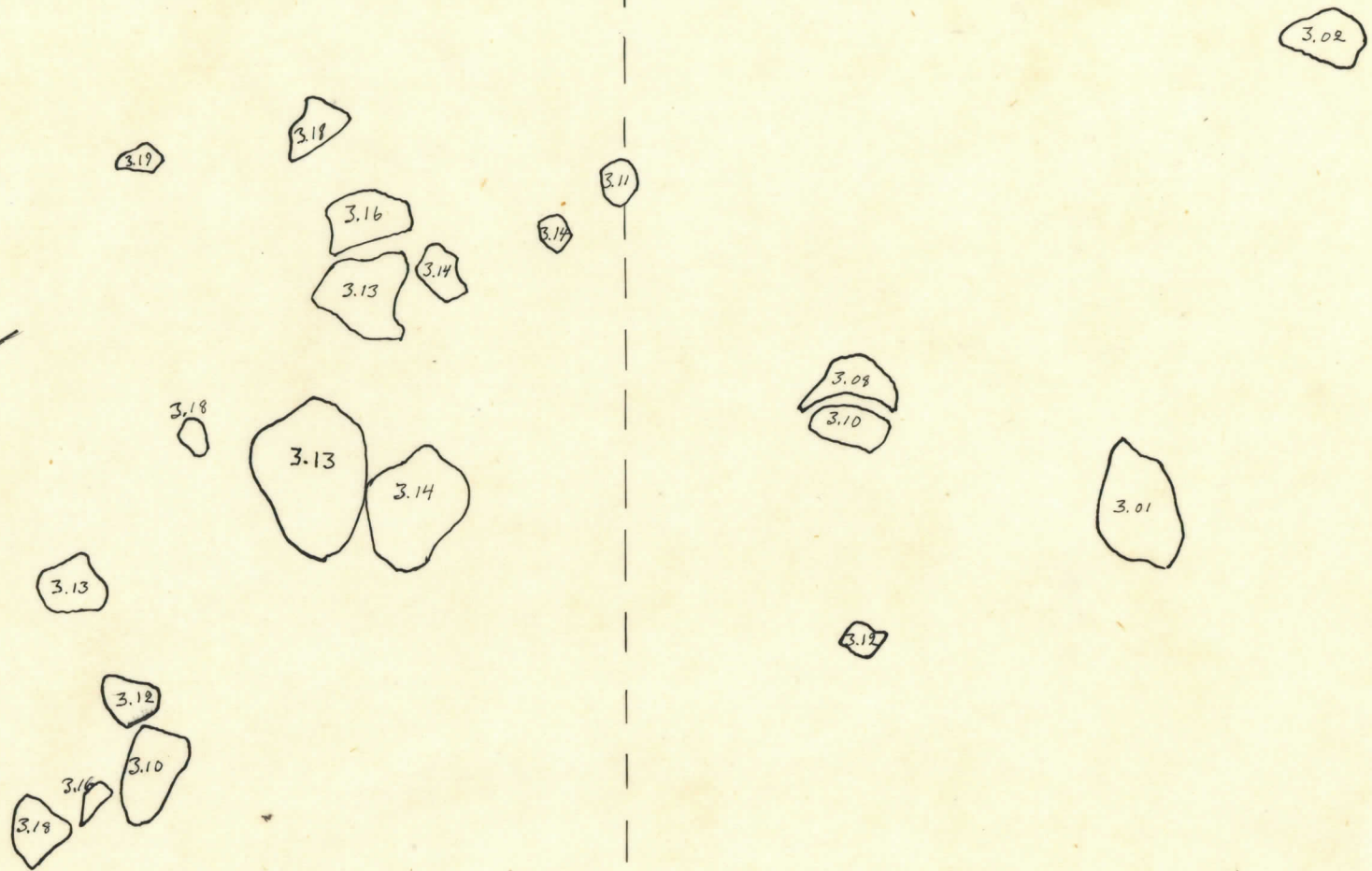
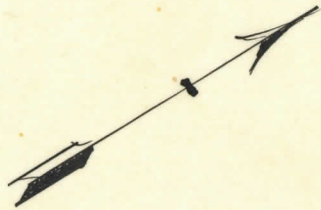
2.82

2.82

2.80

26

27

Maaria, Kärsämäki.

Rautatienalue

Kiveystä

H. Salmo ja U. Salo -52

1:10

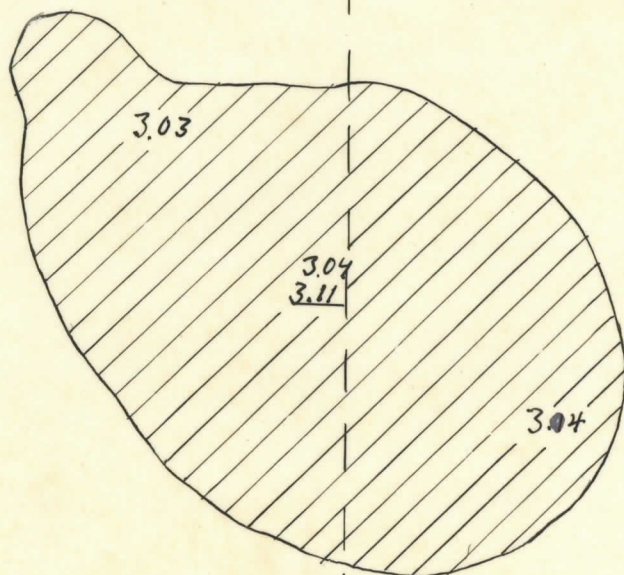
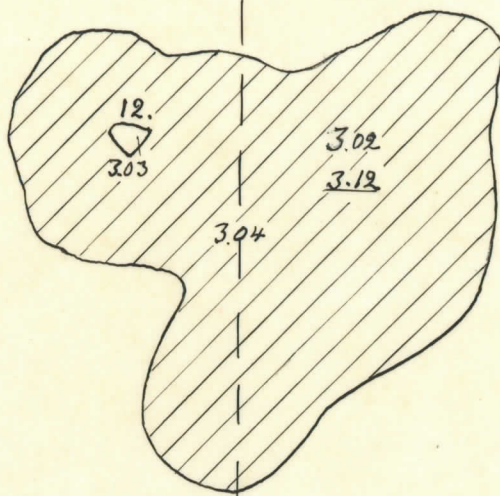
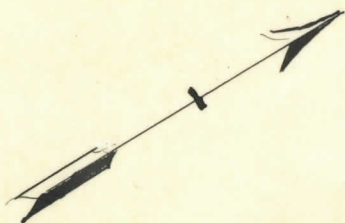
3.17

XVI

XVII

3.12

27

Maaria, Kärsämäki,
Rautatienalue,
Tummia aloja
H. Salmo ja U. Salo -52.
1:10

27

28

XIX

XX

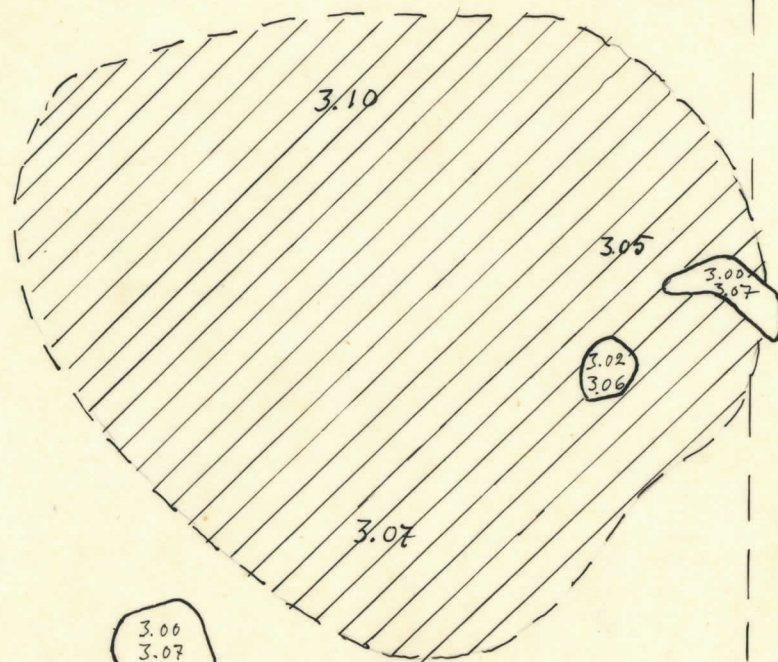
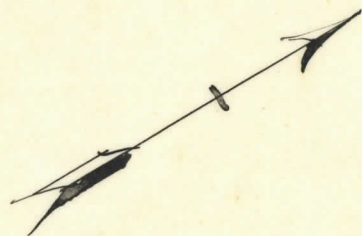
Maaria, Kärsämäki,

Rautatienalue.

Kiveystä noensek. maassa

H. Salmo ja U. Salo -52

1:10

2.87
2.94

27

3.00
3.07

3.02
3.08

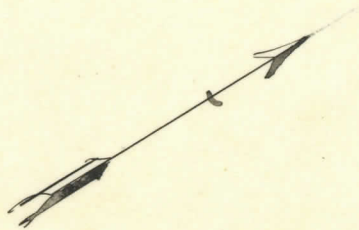
28

XVIII

XIX

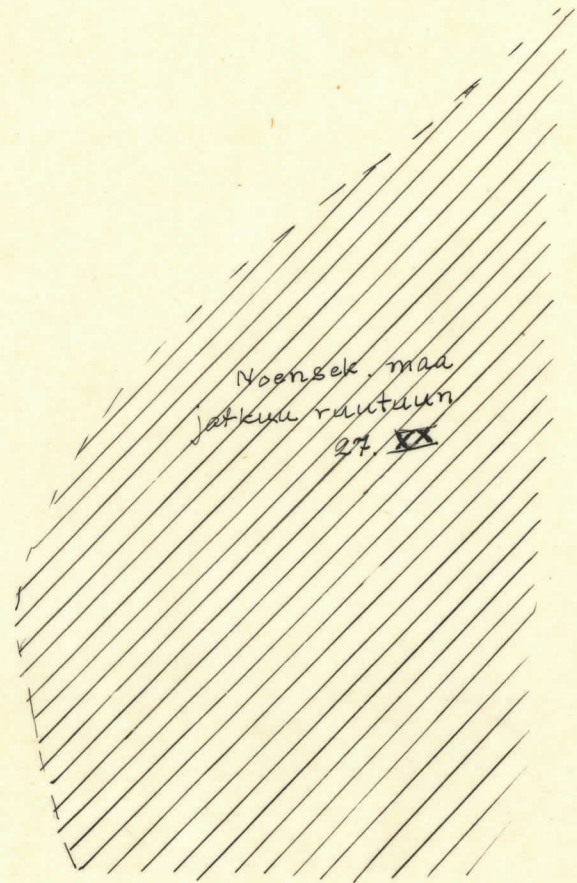
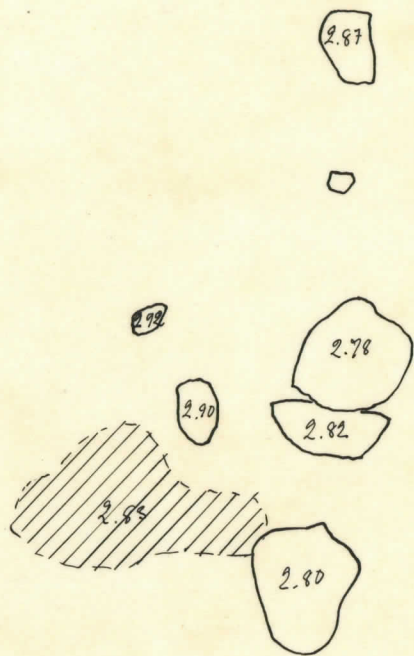
26

27

Maaria, Kärsämäki,
 Rautatienalue,
 Kiveys
 H. Salmo ja U. Salo -52

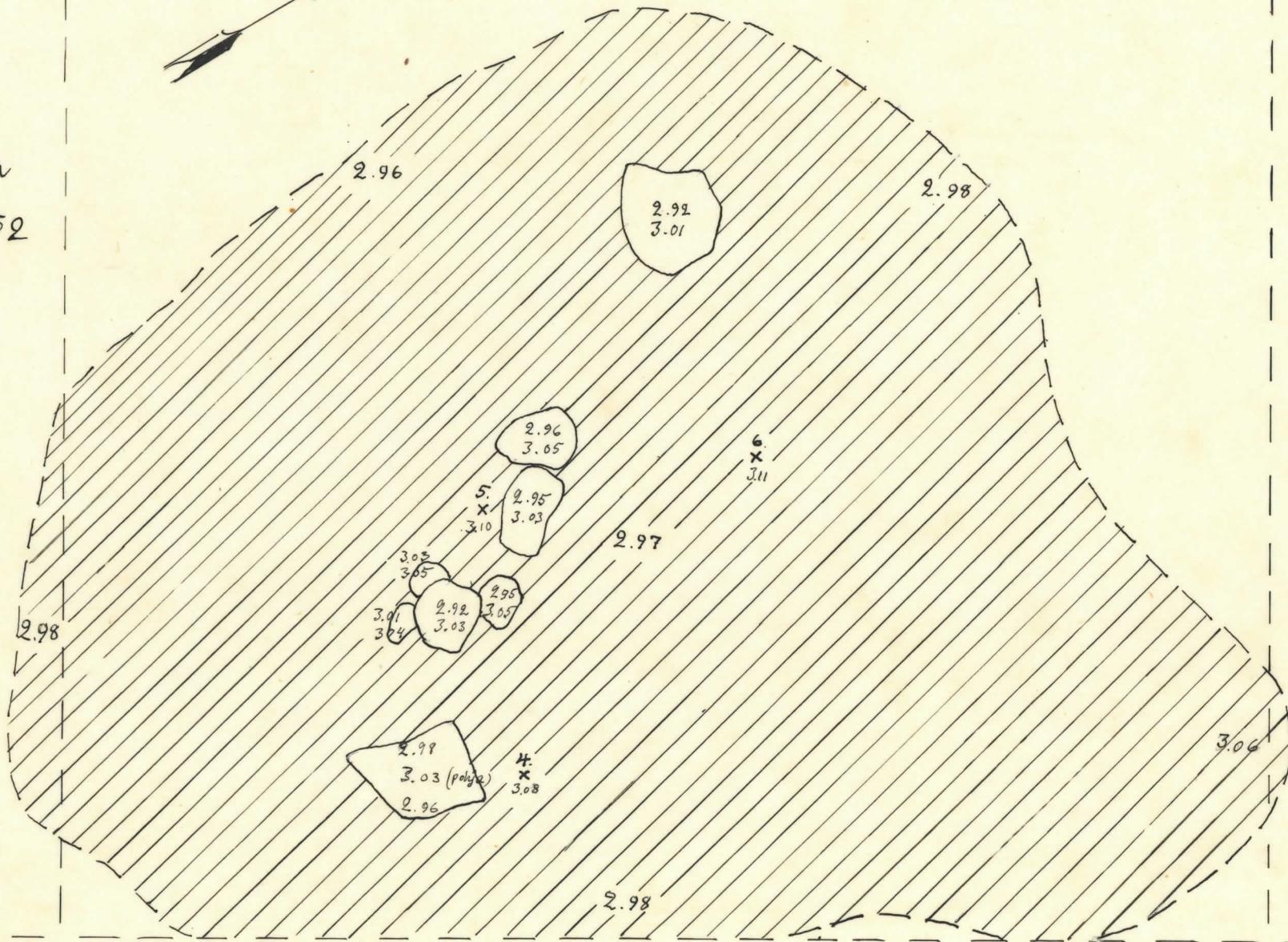
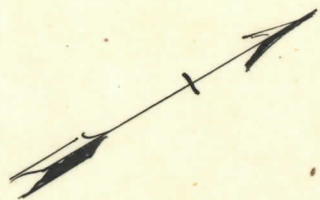
1:10

XVIII

XIX

Maaria, Kärsämäki,
 Rautatienalue
 Kiveysnoenssek.maassa
 H.Salmo ja U.Salo-52
 1:10

28

XVIII

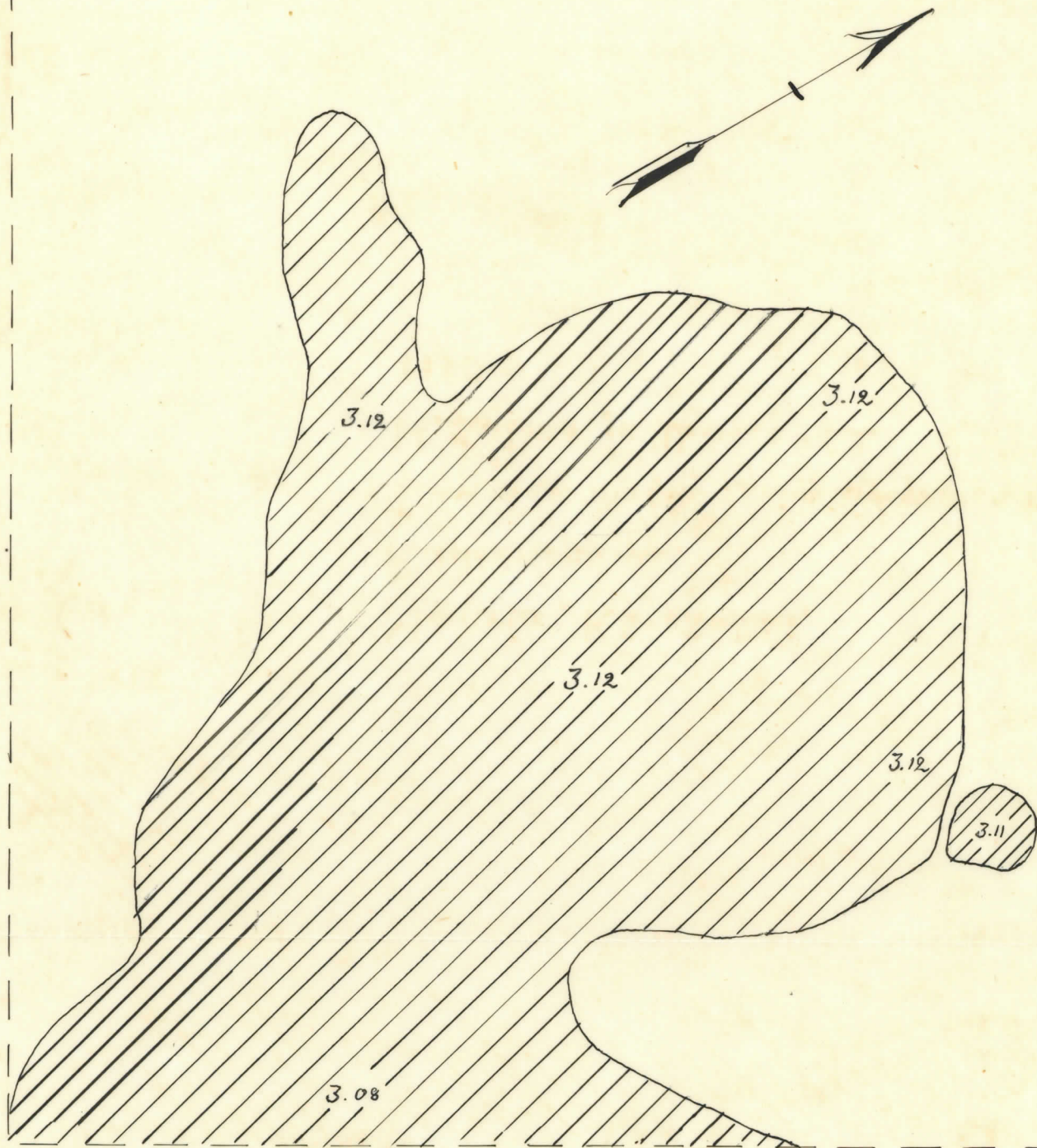
XIX

XIX

XX

29

28

XVIII

XIX

XIX

Maaria, Kärsämäki,

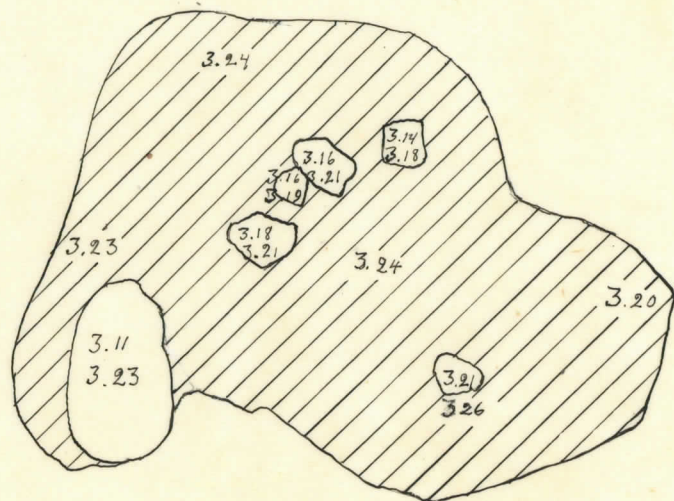
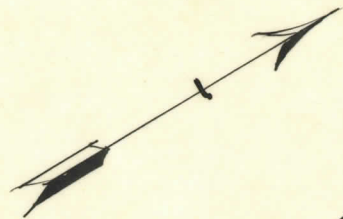
Rautatienalue,

Tummaa maata lyhtyy kiveykseen r. 29: XIX

H. Salmo ja U. Salo - 52

1:10

Maaria, Kärsämäki,
Rautatienalue,
Kiveys tummassa maassa.
H. Salmo ja U. Salo - 52
1:10

28

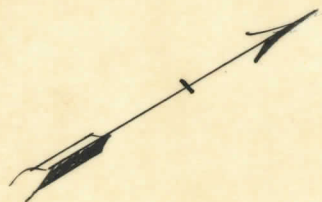
29

XIX

XX

27

28

324
330

327
329

325
328

325
329

328
331

332
333

XVI

XVII

Maaria, Käsämäki

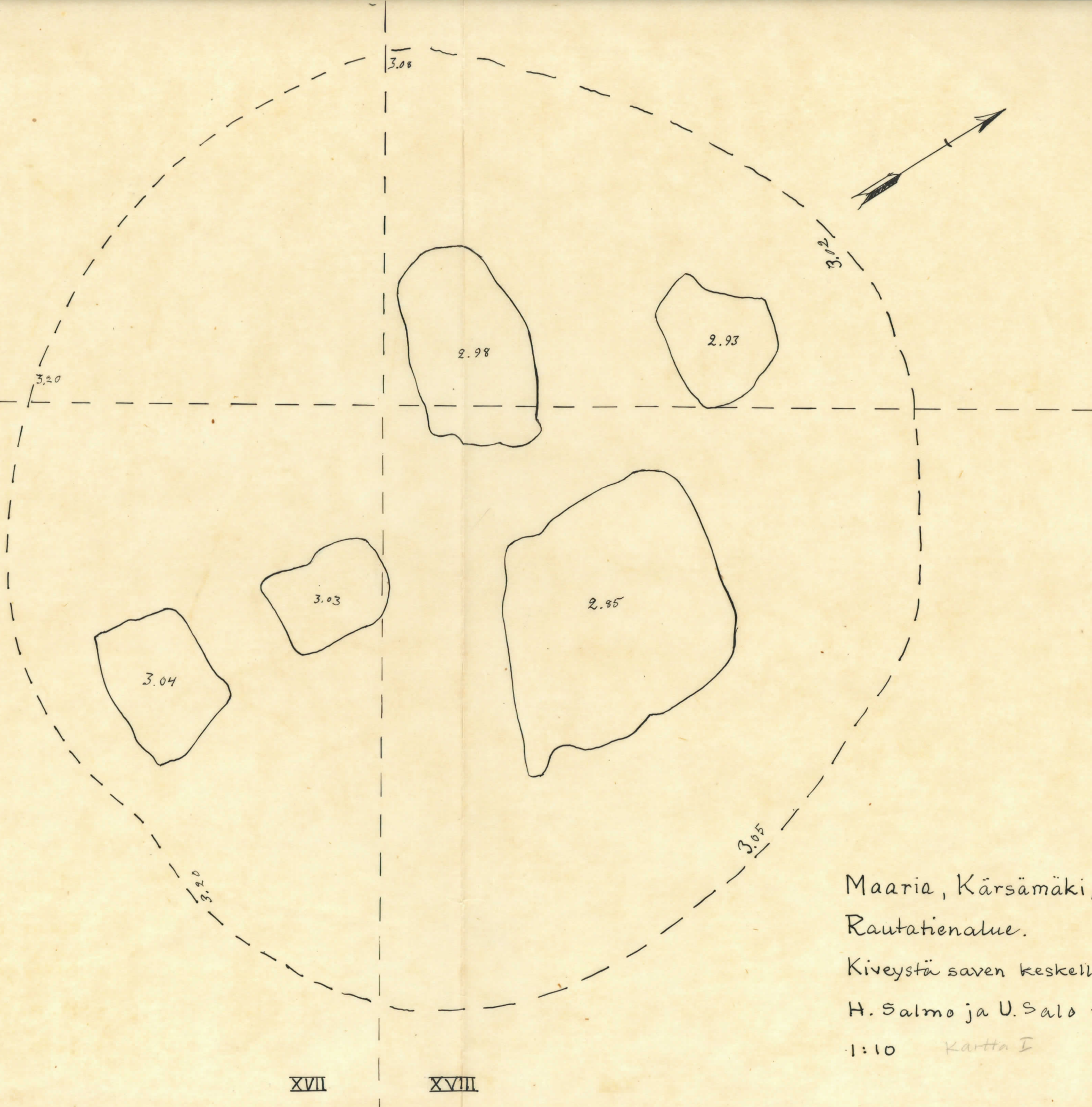
Rautatienalue

Kiveystä

H. Salmo ja U. Salo - 52

1:10

28
29

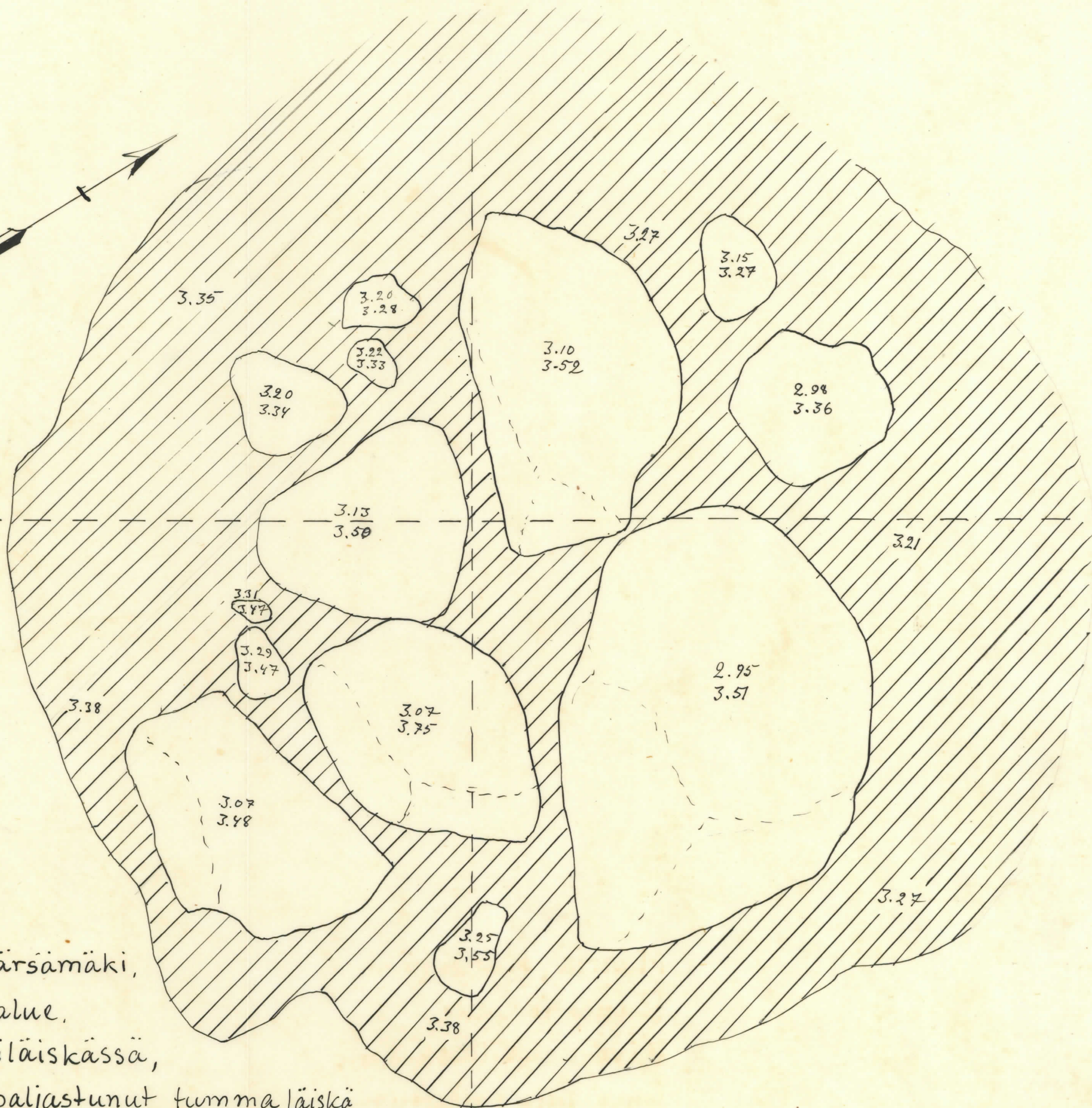
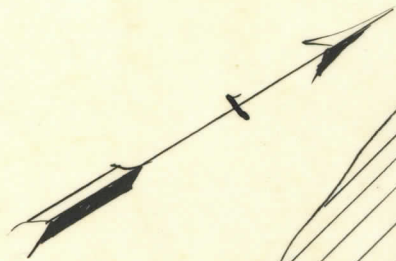

Maaria, Kärsämäki,
 Rautatienalue.
 Kiveystä saven keskellä
 H. Salmo ja U. Salo -52
 1:10 Kartta I

XVII XVIII

28

29

Maaria, Kärsämäki,
Rautatienalue,
Kiveys saviläiskässä,
jonka alta paljastunut tumma läiskä
H. Salmo ja U. Salo - 52

1:10 Kartta II

XVII

XVIII

Kuopan pohja (vesiraja) Pl. 4.17

28

29

Maaria, Kärämäki

Rautatienalue

Kiveys

H. Salmo ja U. Salo -52

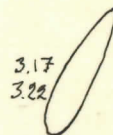
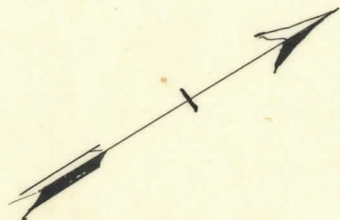
1:10

XVIII

XIX

28

29

Maaria, Kärsämäki,

Rautatien alue.

Kiveys

H. Salmo ja U. Salo -52

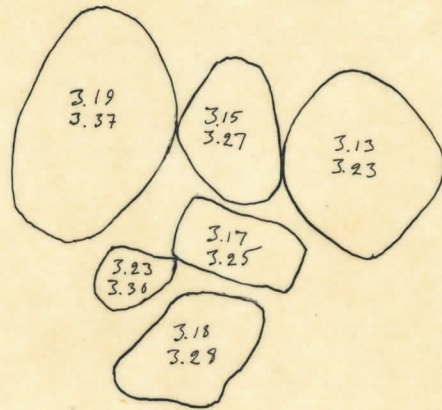
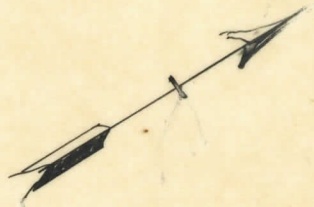
1:10

XVI

XVII

28

29

Maaria, Kärsämäki

Rautatienalue

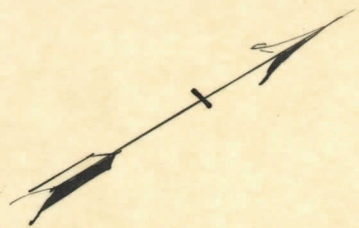
Kiveys

H. Salmo ja U. Salo -52

1:10

XVI

XVII

3.31

3.31

3.29

Maaria, Karsämäki

Rautatienalue

Kiveys

H. Salmo ja U. Salo - 52

1:10

3.28

3.30

2.40

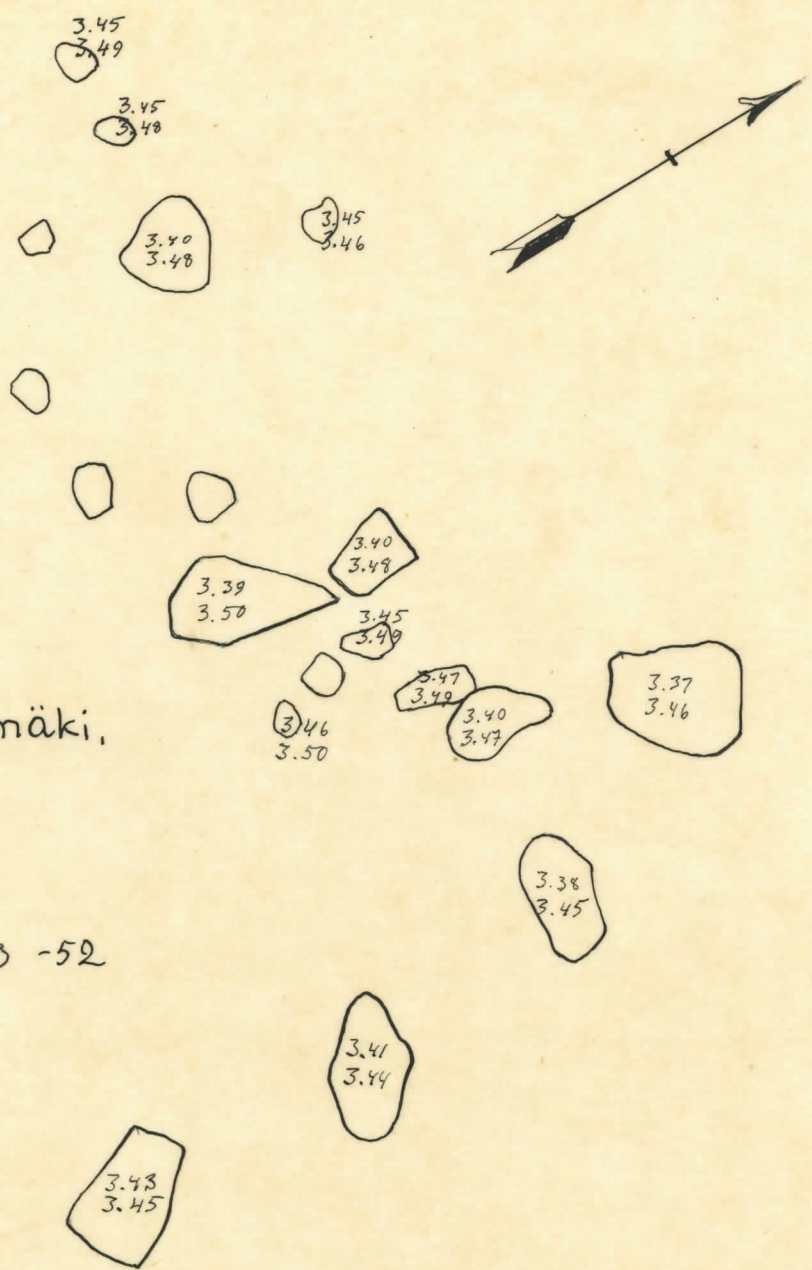
29

30

3.28

XVI

XVII

Maaria, Kärsämäki,
 Rautatienalue
 Kiveys
 H. Salmo ja U. Salo -52
 1:10

29

Maaria, Kärsämäki.

Rautatienalue

H. Salmo ja U. Salo - 52

1:10

29

30

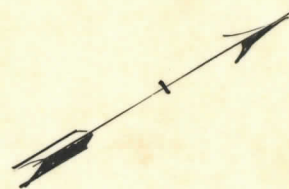
3.30
3.37

J.20
3.30

3.31
3.34

3.30
3.34

3.29
3.31

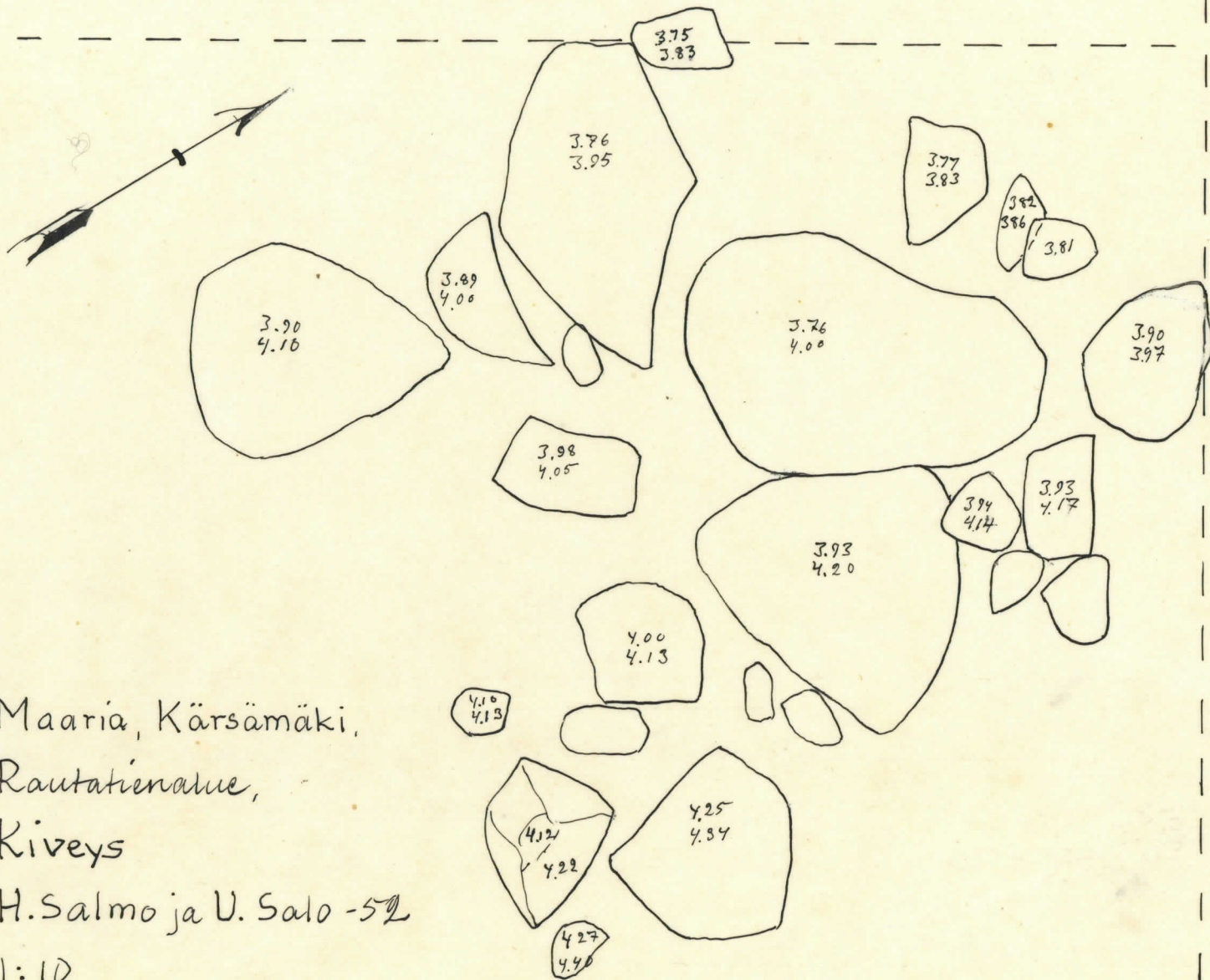
J.26
3.30

XVI

XVII

31

32

Maaria, Kärämäki,

Rautatiealue,

Kiveys

H. Salmo ja U. Salo -52

1:10

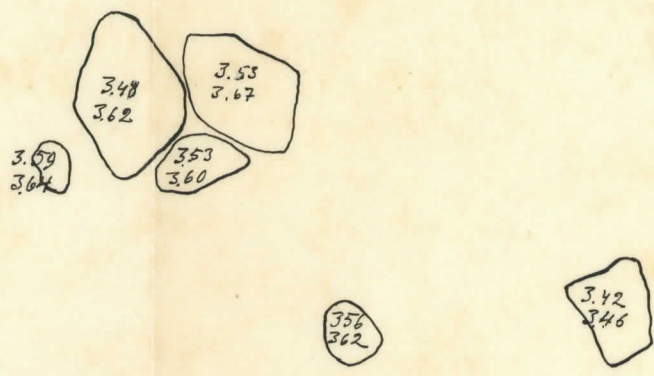
XIV

XV

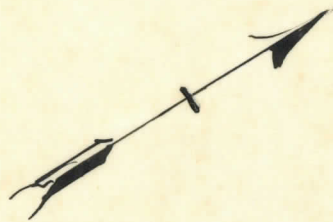
XV

XVI

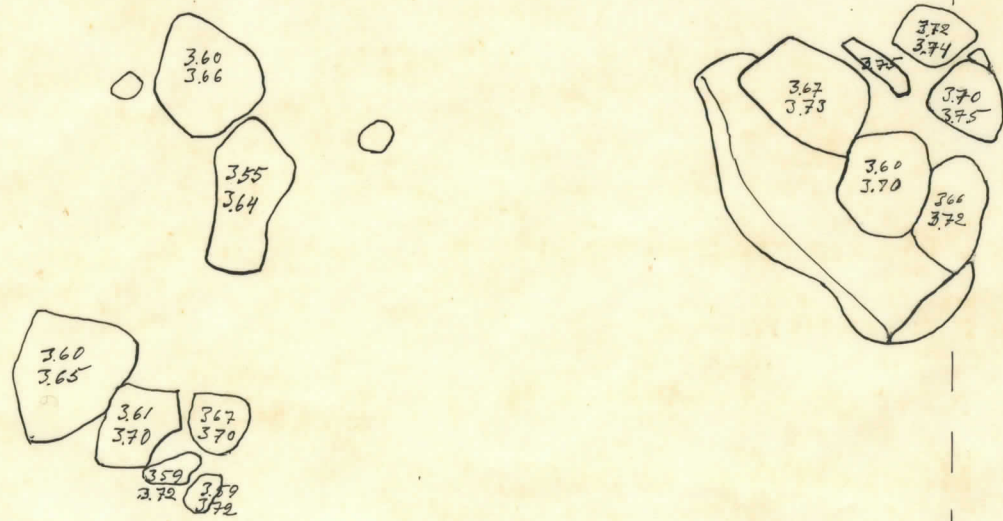
338
345

30

31

Maaria, Kärsämäki
 Rautatienalue.
 Kiveys. Kartta Ia.
 H. Salmo ja U. Salo -59
 1:10
 (Hauta 4 on kiveyksen alla)

XV

XVI

MARIA KÄRSÄMÄKI 1952

Maaria, Käisimäki

Jokelan tontti, 1952.

1. Jokelan tontin kaivaus rautatie alueelta katsottuna. (F. 17101)

2. Puhko 13075:10, murto II:4 (F. 17102)

3. Hauta 2, murto III: 11-12 (F. 17103)

4. Hauta 2. Sippi näky viiri nokkensa kuvassa. (F. 17104)

Maaria, Käsämäki
Rautatien alue; 1952.

5. Käsämäen nummi;
kuvasa näkyy rautatei-
den omistama rakennus.
(F17105)

6. Kaivaukset alkarat.
(F17106)

7. Näkymä kaivauksilta.
Taustalla Maarian kirk-
ko. (F17107)

8. Karttittamista muiden-
hen avulla. Piirittäjä
yliopp. P. Eteläpää. (F17108)

9. Yleiskuva kaivausal-
ulta. (F17109)

10. Yleiskuva kaivausal-
ulta. Kulttuurin hoidon
pohja. (F17110)

Maaria, Karsämäki
Lautaten alue, 1952

11. Yleiskura alueelta XV-XX x 18-32
(F17111)

12. Yleiskura alueesta
XII-XXII x 8-10. Kulttuuri-
tunnusmerkkejä. (F17112)

13. Edellisen kuran taustalla.
Pseudot XVII-XXII x 8-10.
(F17113)

14. Yleiskura alueesta
XII-XXII x 6-7. Kulttuuri-
tunnusmerkkejä. (F17114)

15. Sama alue nyt tulkittiin
sitä muunnalle. Vasem-
malla edessä hiirikivessä
nurduma XXII: 7 (F17115)

Maaria, Karsämäki

Rautatieen alue, 1952

16. Kivystä alueella
XV-XIX x 26-32. Vaaka,
ympäristöään korkeampi alue
on hiillä ja savella täytetty
kaino. (F17116)

17. Pitkänomainen kivitys
muodossa XVII-XVIII: 26 ja
XVI-XVII: 27. (F17117)

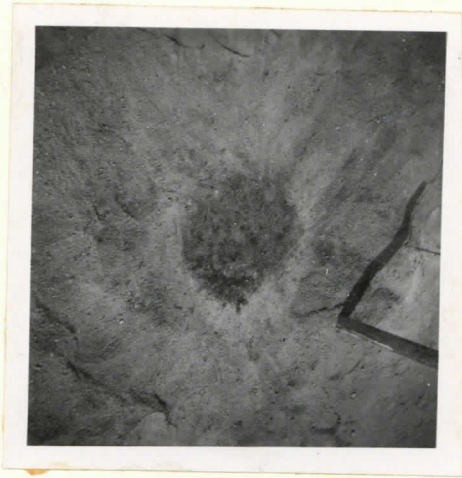

18. Sama kuin edellä
(F17118)

19. Sama kuin edellä, ras-
takkasiveltä puolen katot-
tuna (F17119)

Maaria, Karsämäki,
Lautatien alue, 1952

20. Hauta 1, ruuduissa
XIX-X:26. Pl. 2, 85
(F 17120)

21. Hauta 1, tyhjän työssä
olun hautakuoppa. (F 17121)

22. Hauta 2, pinta, josta näkyy
valkeita kumpalasia. Ruutu XVIII:29
(F 17122)

23. Hautaa 3 ympäröivästä maasta
kaavi, jonka päässä ylöspäin
Udeläpää ja Haavio sijaitsevat. Hauta
on keskimmäisen paalun rivin toisen
paalun kohdalla. (F 17123)

24. Hauta 3, pinta. Ruuduissa
XV-XVI:19-20. Luvunpalanen
nähtävissä. (F 17124)

25. Hauta 3, ruun-
nähtävissä. Pl. 280. Luvunpalanen. (F 17125)

Maaria, Karsämäki

Lautatien alue, 1952

26. Hauta 3, löytö 2.
(F 17126)

27. Hauta 3, pohja,
hautauskangas näkyvänä.
(F 17127)

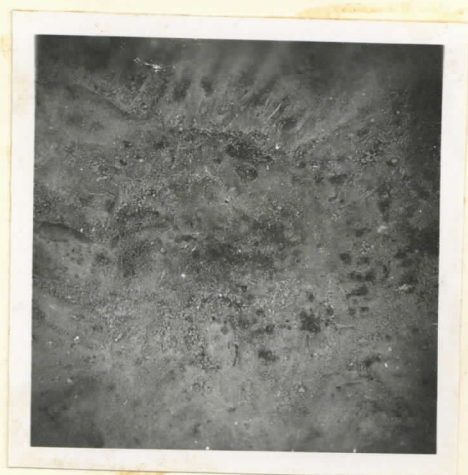
28. Hauta 4, runkussa
XV:31 (F 17128)
83

29
Hauta 4, alempi li-
veys, laattakin sama kuin
edellisessäkin kuvassa. (F 17129)
83

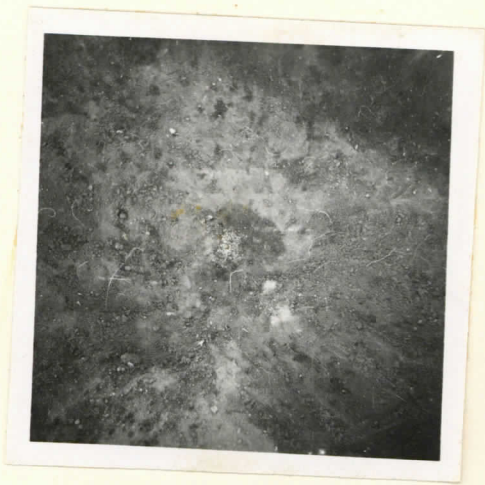
30. Hauta 4, alimmai-
nen laattakin. (F 17130)

31. Hauta 4. Alimmai-
nen laattakuvien alla
on tullut esiin lusu-
nija. (F 17132)

Maaria, Karsämäki

Lautatien alue; 1952.

32. Hauta 4; luumalus, pun-
nitus luku 388. (F17133)

33. Hauta 4; luunpala-
nia, kauriikkohäjä ja rei-
tuloissa näkyvään. (F17134)

34. Hauta 4; kauriikkohä-
jä ja rei- (F17135)

35. Hauta 6, nurdus-
sa XVII:13 (F17136)
91

36. Hauta 7, nurdussa
XXIII:23, hauta on etualal-
la olevan soihkeen kivetyksen
ja jonkin pihkun kiven välissä
joka edellisestä tutkimuksesta
rauhun päin. Oikeassa ylä-
kulmassa on toinen sama näkyminen. (F17137)

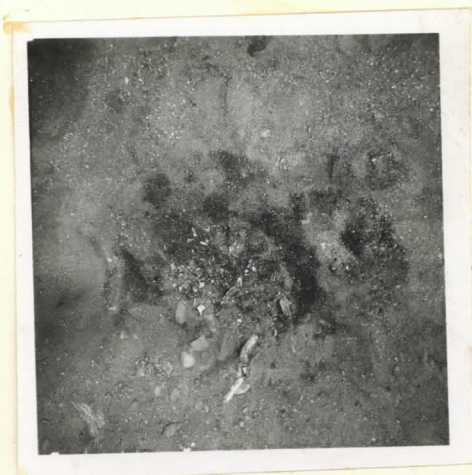
37. Hauta 8, nurdussa
XXV:20. Hautaan päällä
oleva kivetyks (F17138)

Maana, Käsämäki,

Lautatien alue; 1952.

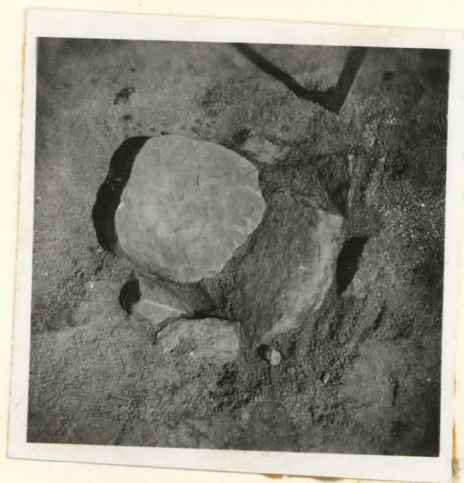
38. Hauta 8; luvale an
rajias tunut kireyksen
alla. (F17139)
89

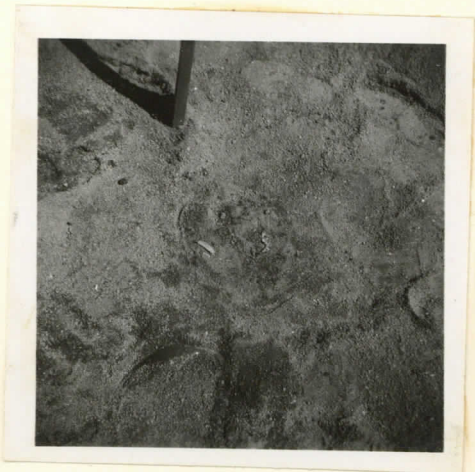
39. Hauta 8; luvale my-
remältä. (F17140)

40. Hauta 9, runduis-
sa XXII: 20-21. Pää-
linnäne kireys. (F17141)
87

41. Hauta 9; alimpi ki-
rys. (F17142)

42. Hauta 9; luvaleen
pinta kireyden alla.
Punniitus luku 239.
(F17143)

43. Hauta 9; kiven hupuma-
junta alhaalla näkyä.
Lumpalasia. (F17144)

Maana, Käsämäki

Rautatien alue; 1952

44. Haunta 9; näkyvissä
kivien kumpu; kaidemajan,
kivi neli näköalue (F17145)

45. Haunta 9; kivien kumpu
ja heikään kärke (F17146)

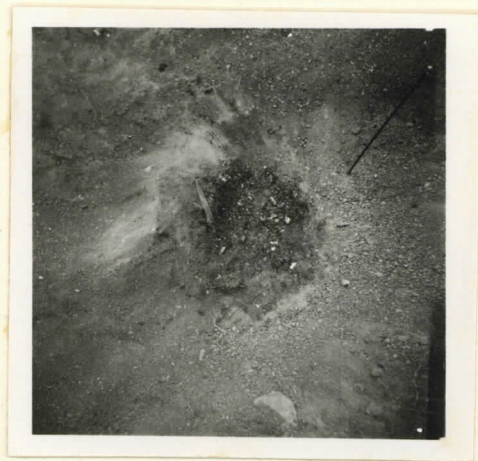
46. Haunta 10; kiveys. Luus.
luissa XXIV-XXV:20
(F17147) 88

47. Haunta 10; almpi kiveys,
haunta ei kuitenkaan ole tii-
män kiveyden alla. Oikealla
almpi kiveys = haunta 8. (F17148)

48. Haunta 10, luumualueen
pintä. Hauntahuopran muo-
to näkyvissä. Paalun
pohjalla teräspuikko.
(F17149)
88

49. Haunta 10, punikko
näkyvissä. (F17150)
88

Maaria, Kärsämäki

Lautteen alue, 1952

50. Lautteeniäntun-
duma XV:23 (F17151)

51. Liederiäntun-
duma XIV:10. (F17152)

52. Liederiäntun-
duma XIV:10. Paällimäntö
kirjoitettiin. (F17153)

53. Liederiäntun-
duma XIV:10. 3. kura. (F17154)

54. Liryahtun-
duma XV:31. (F17155)

55. Liryahtun-
duma XVI-XVII:29. Oikealla
olevat suurit kirjoitettiin: täy-
tety kauri. (F17156)

Maaria, Karsämäki.

Rautatiealue, 1952.

56. Mustanahkeliiskä
murdus XVI:21 (F17157)

57. Kireys musten noki-
maan ympärillä mur-
dus XVI:21 (F17158)

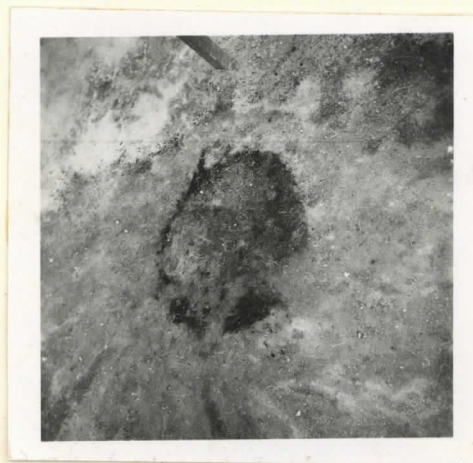
58. Kireyksen pohja mur-
dus XVI:21 (F17159)

59. 2 kireyksen murdus-
sa XVI:7. Puhuri-
kiö? (F17160)

60. Nokitaiskä murdus-
sa XVI:24. Kuva 1.
(F17161)

61. Nokitaiskä murdus
XVI:24. Kuva 2. (F17162)

Maana, Karsämäki

Rautatien alue, 1952

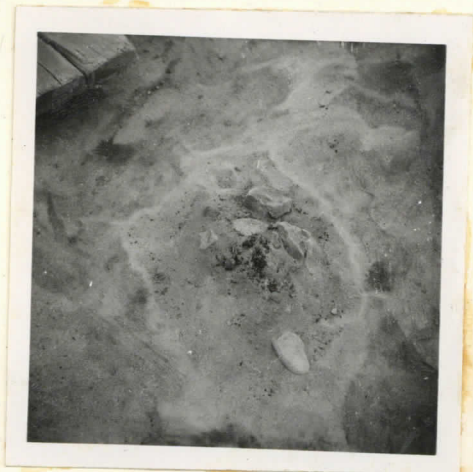
62. Kiveys runduksessa
XVI:29. (F17163)

63. Kiveys runduksessa
XVI:29. (F17164)

64. Kiveydet runduksessa
XVI:30. Paalun takana
lauka 4. (F17165)

65. Kiveys runduksessa
XVII:9. Kivey kansi on
hielen pöytäni näkyriksi
(F17166)

66. Kokilaiskivi runduksessa
XVII:24. Kivien leri?
(F17167)

67. Kiveydet runduksessa
XVII:29 (F17168)

Maaria, Käsämäki

Rautatien alue, 1952

68. Kiviystä runduus.
sa XVII-XVIII:26
(F17169)

69. Savella ja hiehillä täy-
tetty hauro, runduus
XVII-XVIII:28-29 (F17170)

70. Kairo, kuva 2.
(F17171)

71. Kairo, kuva 3.
(F17172)

72. Kairoon tuline tta,
kun nitaroli hairetta
muolien netruu. Ku-
ru 4. (F17173)

73. Kairo, kuva 5.
(F17174)

Maana, Käsämäki,

Rautatien alue; 1952

14. Kiveyys runduissa
XVIII-XIX:21 (F17175)

15. 3 kiveä tummassa, si-
heassa leishässi, runduissa
XVIII-XIX:21 (F17176)

16. Mäkeläheriystö run-
duissa XVIII-XIX:29
(F17177)

17. Mäkeläheriystö run-
duissa XVIII-XIX:29. Kuva
2. (F17178)

18. Hiilikäijäji tum-
ma runduissa XIX:26-27
Paahu risteyksessä XIX-XX:
26-27. (F17179)

19. Kiveytsöji hiilensa-
haista maata runduissa
XIX:27. (F17180)

Maaria, Käsämäki,

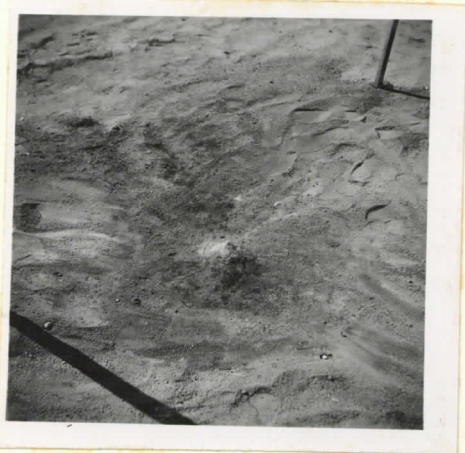
Rautatien alue; 1952

80. Kivitys ja tumma täis-
kä runduissa XIX:27
(F17181)

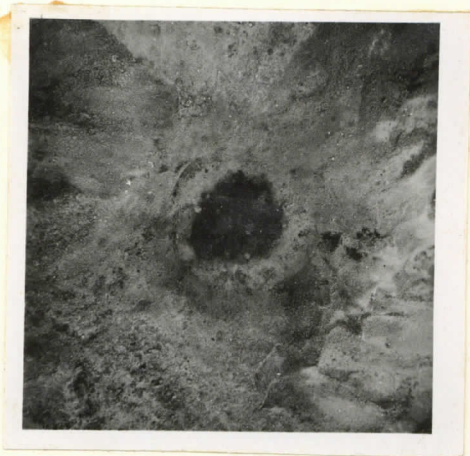
81. Nokiläiskä runduis-
sa XIX-XX:10 (F17182)

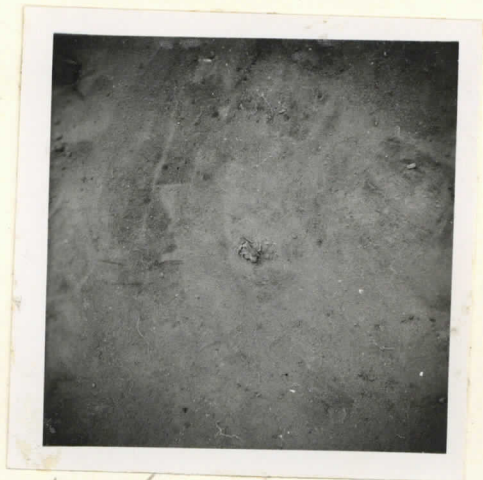
82. Aelionmäen nokialue
ja sen näköalasta jätke
Lundunna XIX:24-25
(F17183)

83. Pohjois-kivitys tumman-
läis kansi; runtu XIX:28
(F17184)

84. Nokiläiskä runduissa
XX:7. Lini? (F17185)

85. Lunkasa, runduissa
XX:8. (F17186)

Maana, Karsämäki;

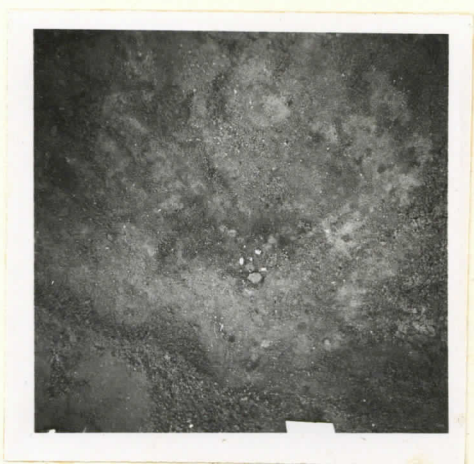
Rautatie alue; 1952

86. Kivystä tummassa
läiskämi; runtu XX:27
(F17187)

87. Kivystä runduisaa
XXI:8-9 (F17188)

88. Suunpalani runduis-
sa XXI:11. (F17189)

89. Yliiskura runduista
XXI - XXVII:10-27. (F17190)

90. Näkileisiä ja kivystä
runduuna XXII:13-14
(F17191)

91. Kivystä runduuna
XXII:7. (F17192)

Maaria, Karsämäki,

Rautatien alue; 1952

92. Hiomäki ja se vieressä
pieni baltta, muodossa
XXII:18 (F17193)

93. Suuri lienhieveys run-
dissa XXVI:12-13, XXII:12.
Kuva 1. (F17194)

94. Suuri lienhieveys, kuva
2. (F17195)

95. Suuren lieden huoppa
silloi niin toisella toisella
toisella. Kuva 3. (F17196)

96. Suuren lieden pohja,
jona oli muuta hiiltä.
Kuva 4. (F17197)

97. Suuren lieden pro-
fiili. Kuva 5.
(F17198)

Maana, Karsämäki,

Rautatien alue; 1952

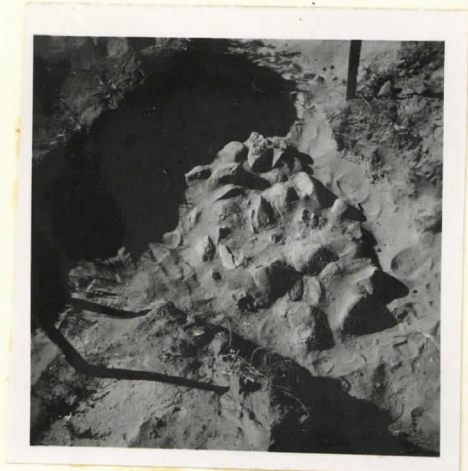

Kuva
on muuri.

98. Hiirin kiviä ja iskettyjä
kiviä runkussa XXIV:21
(F17199)

99. Kiveys runkussa
XVII:23. (F17200)

100. Kiveys runkussa
XXIV:5,6 (F17201)

101. Sama kuva edellä.
(F17202)

Maaria, Karsämäki

Fokela v. 1952.

K. 102

16831. Hauta 1 m kivetyks
kaakosta häsin

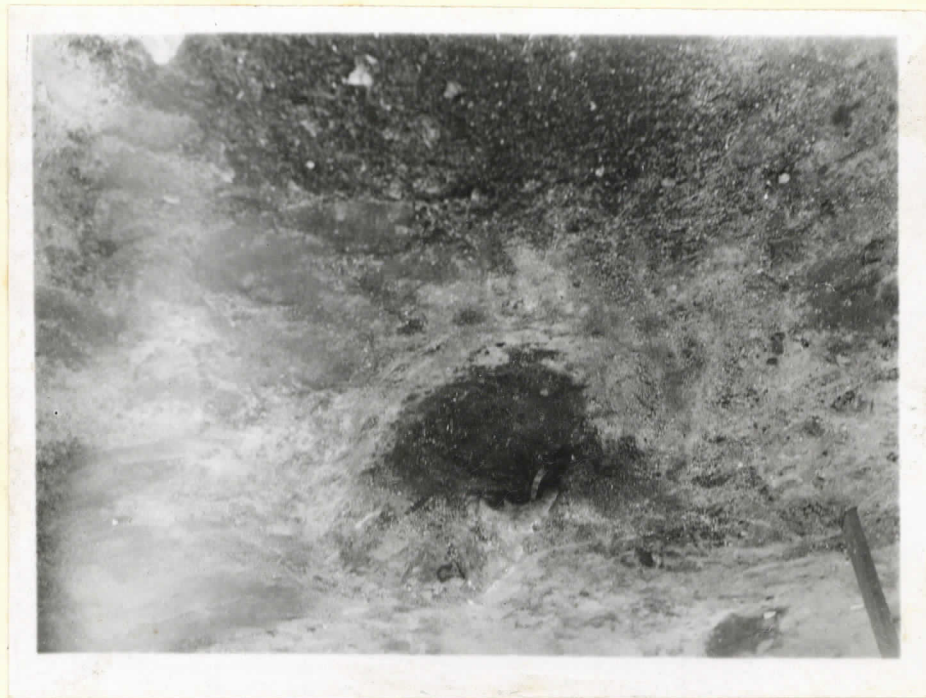

K. 103

16832. Hauta 1 paljastetaan.

Maaria, Härsämäki

Jokela. 1952

K. 104

16833. Hauta 2. (kuva ylösal.)

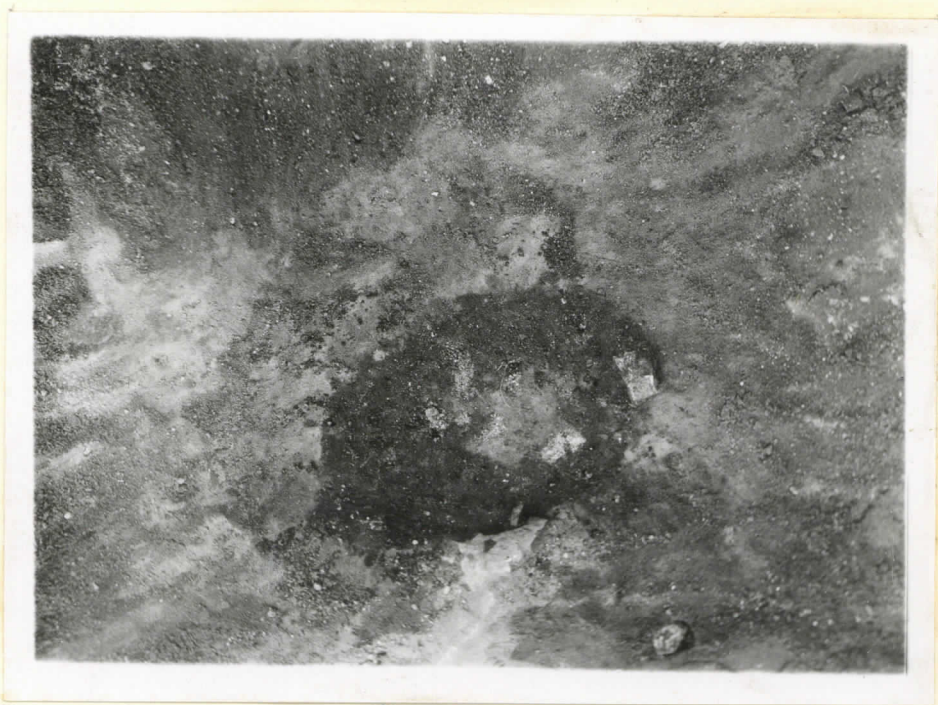

K. 105

16834. Hauta 2.

Maaria, Karsämäki

Jokela v. 1952.

K. 106

16835. Hauta. 2.

K. 107

16836. Kiveys rund. II. III: 12.

Maaria, Karsämäki

Johela, 1952

K. 108

16837. Liski roudissa H: 2-3
suurimman etelästä
pään kuvattu.

K. 109

16838. Liski roudissa
H: 2-3. (kuvattu ensin)

Naaria, Karsämäki

Rautatien alue:

K. 110

16839. Hanta 4.

K. 111

16840. Hanta 5. kaakosta
käsin.

Maaria. Karsämäki

Rautatinalue.

K. 112

16841. Hauta. 6.

K. 113

16842. Hauta 6.

Maaria, Karsämäki

Rautatienalue

K. 114

16843.

Hauta 9.

K. 115

16844.

Hauta 10.

Maaria, Kässämäki

Rautatimalue

K. 116

16845. Lisi ruudussa XII:13
idänpuolelta.

K. 117

16846. Kiveys ruudussa XV:31
Hauta 4.

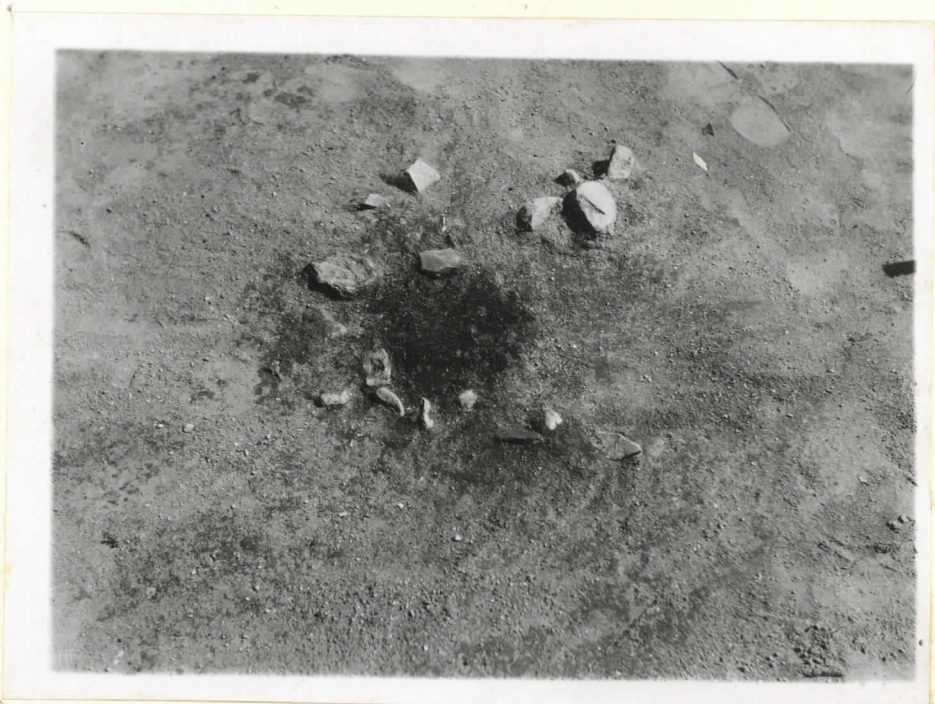
Maaria: Karsämäki

Rautatien alue

K. 118

16847. Kiveys ruuduissa
XV: 32. etelästä käsin

K. 119

16848. Kiviasetelma moki alu-
neon ruudussa XVI: 21.

Maaria. Kärämäki

Rautatiemalue.

K. 120

16849. Kiveys rinduissa
XVI - XVIII: 25-27 etelästä käsin

K. 121

16850. Kiveys rinduissa XVII - XVIII: 26
kaakosta käsin.

Maaria, Karsämäki

Rautatien alue.

K. 122

16855. Kiveys roudussa XVIII-
XIX: 28-29 m. etelästä
käsin kuvattu.

K. 123

16856. Saviaasia roudussa
XIX: 13.

Maaria, Karsämäki

Kaulatiinalue

K. 124

16851. Tiiveys ruuduissa XVII - XVIII:26
kivet enemmän pajainal
kuin toisessa kuvassa, low-
masta käsint.

K. 125

16852. Täytetty kaivo ruuduissa
XVII - XVIII:28-29 suunnilleen
etelästä.

Maaria, Karsämäki

Rautatien alue

K. 126

16853. Nohikuoppa raudussa
XVIII - XIX : 14.

K. 127

16854. Lämpileikkauksen nohikuopasta
runduissa XVIII - XIX : 14-15
suunnilleen idästä.

Maaria, Karsämäki

Rautatimalue

K. 128

16857. Kiveys runduksa XXV: 20
idän puolelta.
Hauta 8

K. 129

16858. Kiveys runduksissa XXIV-
XXV: 20 etelän puolelta.

Maaria, Kärämäki

Rautatiealue

K. 130

16859. Kiveys roudissa XXIV - XXV: 20
etelän puolelta.
(Alta haata 10 (kiveyksen pohjois osalla))

K. 131

16860. Yleistuva roudista
XV - XX: 18-31

Maaria, Karsämäki

Rautatienalue

K. 132

16861. yleiskuva raudtiesta
XV - XX: 18-31

K. 133

16862. Yleiskuva raudtiesta XV - XX: 26-31

Maaria, Karsämäki

Rautatien alue

K. 134

16863. yleiskuva ruuduista XXI - XXV: 18-27.
pohjan puolelta.

K. 135

16864. Kairauksen johtaja yliopp.
Salo keskellä, oikealla
yliopp. Nurto, asemalla
yliopp. Eteläpää (ylioppilas-
lakki päässä).